

ISŌ KUƳŌƳŌTUTU TELEŠULU

ISAYII TŌM TAKĒLAYA

Kutulu

Iseyeli nyéma kƳpəntəŋ na pa wahalanaa tŏm ke Isayii yŏƳŏtəyi i takəlaya kanε ka taa. I yŏƳŏtəyi tŏtəƳŏ isəna Isŏ ké sŏsŏ ke piitimnaa tŏtŏ. Pəyele Isŏ heesəyi Iseyeli nyéma laŋa. Na i nŏŏsi nsi i suwa si í ka kŏna waasulu na í waasi-we tŏ. Waatu wei Iseyeli nyéma ká te yomle təƳŏu ke Papiloni taa ulena pa kakaasaya məli Iseyeli taa na pá təƳŏ pa tetu.

Isəna pa faya Isayii takəlaya tŏ:

Yuta nyéma na piitimnaa pa weetu, titite 1-39

Iseyeli nyéma laŋheesəle, titite 40-55

Iseyeli nyéma məluyv tŏm, titite 56-66

HŌƳŌLUƳŌ KANCAALAYA NYĒŋKU

¹ Tŏm nti pə kulaa na pə huli Aməti pəyalv Isayii təƳŏlŏ. Yuta tetu na Yosalem icate pa tŏm ké. Yuta awulaa Osiyasi na Yotam na Ahasi na Isekiyasi pa pəle taa ké i ná-ti.

Iseyeli yəlaa ŋkpantεeləŋ

² Isətənuyv, nu. Tetu, ke ŋkpaŋŋ.

Tacaa yŏƳŏtəyi si:

Hali má tŏ piya na má puŋi-si,
ulena sí kuləyi ma tŏ?

³ Nav nyəmə í tv,

na kpaŋaya náá nyi wei i caləyi-ke tŏ.

Ama Iseyeli nyéma ná tá nyi pulv.

Ma yəlaa mpe paa nukɪ.

Pvlpv fei təcɔŋŋ ke Yuta tetv taa

⁴ Yəlaa pəntəlaa, na asaɣaa me,
mə təm we waiyo ké.

Piitim nyaŋ nyəm na kawalaya piya me,
mə təm we waiyo ké.

Mpi tɔ, í lɔwa Taca na í nyəni
Isɛɣɛli Isə Naŋŋ tv ke yem, í ha-ɪ siyile.

⁵ Mə leye í caa si má tasa mapu?

Pepe tɔɔ ké í wee na í kama nyɔɔv na ma tɔɔ kulɔɔv?
Anɪ mə nyɔɔŋ ná fetilaa na í tɔki wahala ke mə taa.

⁶ Pécó pə kraɣav mə nyɔɔŋ na pə suna mə nəntaaləŋ
tɔ,

tiili fei hiiu. Pə fetila-meɣe na hiŋnaa,
na tɔmate lona naaki.

Nəɣɔlv ta nyaali-me yaa í tú-meɣe nim,
yaa í həkə mə hiŋ.

⁷ Pə kpiisa mə tetv na kəkə nyaya mə acalɛɛ.

Krai nyəma wakələyi mə tetv na í nyənəyi.

Pə wakəlaa ké isu
waatv wei nyutv taa nyəma ka kəma tɔ.

⁸ Yosalem ke pə kaasaa isu cokəle ke kaama taa. Yaa
caŋɔɔv ke tuŋ wei pa yaa si lɛsɛŋ tɔ ɪ taale taa,
na yoolaa tama-ɪ kotaya.

⁹ Ye Taca Pə təna pə tv í taa kaasi-meɣe yəlaa ke pəcɔ,
í ka nəɣəsəna ké isu Sətəm nyəma.

ɪ ka we isu Kəmɔɔ nyəma.

Isə sɛɛv mpi Isə taa kraakəna tɔ

¹⁰ Sətəm awulaa me, í nu Taca kuyəɣətutv.

Kəmɔɔ yəlaa mé í ke ŋkraŋŋ na Taca kusəsutv.

¹¹ Taca pəəsəyi si: Pepeye ma lakəna mə kətasi
tuutuuma,

ma haya mə ıwaah na mə nawee katası nsi kəkə
lusaa tō sı nim. Ma nyəğəsa mə latəcənaa
na mə heej na mə pəntuləh caləm.

12 Waatv wei í kəh ma kin tō awe heela-me sı
í feli ma taya tə?

13 ı yelee kawalaya ke mə ıətvnaa kvfama acima taa,
na kvyeey kvhəesəh na mə kotuñ acima taa.
Maa caaki sı má ná ısayatv,
na kvyeey səśəh pə situyu.

14 Ma taa kpaakəna mə ıətvnaa kvfama na mə acima
ké.

A we-m təlası ké, ma kawa a təm.

15 Waatv wei í tekəyi-m niñ tō ma keesəyi ma ıse ké.

Pa a í lələsəyi sələməh tō, maa nukı.

Mpi tō, caləm suwa mə niñ taa ké.

16 ı só lvm na í lá nyəh tə asilima keeləyv kətaya.

ı yelee mpi pə fei teu tō, na ısayatv lapv.

17 ı kpeləmi kvpantv lapv,

na í pəeki tampana təhəyv.

ı paasəna mpa pa ıse pa təkı tō.

ı ha sulav ke ı tampana.

ı seena əlv leelu tə.

Ye ıseyeli nyəma kvləyi Taca tə

18 Mpyó Taca təma sı:

ı kə na má na-me tə ciiki.

Ye mə ısayatv seewa ısu təlvəm,

tu hvlvmı ısu kayəlv.

Ye tə seewa ısu kpancəhə,

tu hvlvmı ısu kponkromvlvm.

19 Ye ı ka tisaya na í nuna-m,

í ka təya tetv kvlvvm kvpam.

20 Ama ye í kisaa na í kvləyi ma tə,

í ká sɪ yoou taa.
Mpi tɔ, Tacaa yəɣətəna.

Yosalem ɪcate tayanvɔvɔ

21 Isənaya pə lapa na Yosalem ɪcate
kɔpantɛ n̄tɛ tɛ pəsɪ wasaŋkali?
Pɛ́cɔ́ yəlaa kɔpama ka suna tɔ taa na pá tɛɣəɣɪ
siyisuyu.

Ama nɔɔnɔɔ yulɔkɔlaa wɛnna.

22 Yosalem ɪcate ka wɛ kɛ ɪsu liyitee.

Ama nɔɔnɔɔ tɔ pəsa ɪsu pəɣɔlasɪ.

Pəyele tu nəɣəsəna kɛ ɪsu sulɔm kɔpam,

ɪlɛ nɔɔnɔɔ pə pala lɔm.

23 Tɔ awulaa kɛ tɔɔ kɔllaa kɛ, na ŋmulaa sənlaa.

Pa təna pa sɔɔla kɔhaaŋ kɛ na pá pɛɛkəɣɪ kasəyaya.

Paa paasəɣəna alɔ leelu tɔm,

pɛ́cɔ́ paa haaki sulav ke ɪ tampana.

24 Pə tɔɔ kɛ Pə təna pə tɔ Tacaa wei ɪ kɛ ɪseyɛli ɪsɔ tɔ ɪ
tɔma sɪ:

Maa lɛɛti ma kolontunaa, na má wɛnna tampana.

25 Yosalem ɪcate nyá maa tɔ nyá tɔɔ kɛ niŋ.

Maa tɔ-ŋ kɔkɔ taa ɪsu pa tayanvɔvɔ liyitee tɔ

na kɔkɔ nyaya nyá asilima.

26 Maa mənna nyá huɔlaa kɔpama ɪsu paa wɛv lɔŋtaa
tɔ,

na nyá layatɔ tasəlaa ɪsu paa wɛv kancaalaya tɔ.

Pəle pə waali kɛ paa yaa-ŋ ɪcate kɔpantɛ na kusiyisile.

27 Ye Siyəŋ nyəma layasaa na pá tɛŋ mpi pə wɛ teu
tɔ,

ɪsɔ ká ya-wɛ.

28 Ama pu wakəli asayaa na pəntəlaa,

na mpa pa lɔkɪ Tacaa tɔ paa le.

29 Fɛɛle ká kpa-mɛ na tuŋ wei ɪ luŋɣi tɔ.

Tawa wɛna ɪ fɛɛnəɣɪ tɔ a ká yeɛle na ɪ tɔɣɔ fɛɛle.

30 Mpi tɔ, í ká lontili kέ isu waatu wei
tun iní í hatu tɔkuyu tɔ.

Í ka té taasí isu waatu wei
tun iní í lanəyi lum tɔ.

31 Yulu ton tɔ ká pəsi isu nyuliya,
na í təma wεε isu mamacəyelasí.
Kəkə ká nyaga í na í təma kέ,
nəyulu kaa teesi-ke.

2

1 Tacaa heela təm ntiyi Aməti pəyalu Isayii təyalo.
Toosee taa kέ í heela-í Yuta na Yosalem pa təm.

*Yəlaa təna ká wεε Yosalem taa
(Kvkalvyu 2-4; Miseen 4:1-3)*

2 Tacaa təyaga we puɣu tɔ kέ.
Kuyaku nakuli puɣu ŋku ku kuli
na kú caya pəəŋ nyəəŋ taa na ku tεε pulasí.
Piitimnaa təna ká polo ku tɔ.

3 Yəlaa payale ká polo na pá tɔ sí: Í kəə na tɔ kra
Tacaa
puɣu tɔ kέ Yakəpu Isə təyaga.
Na í huli-tuyu í mpaan na
tɔ təŋ í ikrate.

Mpi tɔ, Siyəŋ icate Yosalem taa kέ Tacaa kiiu na í
təm ká luna.

4 Í ka hɔna piitimnaa na í loli yəlaa payale. Uena pá
lu pa layalee ke akuŋ, na pa ŋmantaasí ke lemsena.
Piitim narəli pə kaa kuli lempí tɔ.
Pécó nəyulu kaa tasa yoou kreləmyu.

5 Yakəpu luluyu nyəma me í kəə
na tɔ tɔ Tacaa nyaaləm taa.

Tacaa kuyaku kvhvhvnav

6 Tacaa ləwa í yəlaa Yakəpu luluyu nyəma.

Mpi tɔ, ilim tɛlulɛ tɔɔ nyɔ́ma kɔlɔpɔtɔ suna pa hɛku.
Pa laki topotopo ɪsu Filiisi nyɔ́ma.

Pɛyele pá na kpai nyɔ́ma pa kɛntɔɣi nɔɔsi.

⁷ Wɔla na liyitee su pa tetɔ taa, pa wɛnav fɛi tɛnaya.

Kɛraɲanɛɲ su pa tetɔ taa, yooɔ kɛɛkɛnaa fɛi kalɔyɔ.

⁸ Tuɲ kɔlalaan su pa tetɔ taa kɛ,
pá luɲiyi mpi pa lapɛna pa niɲ tɔ.

⁹ Pɛ tisa yɔlv kɛ na pɔ lumsi-ɪ. Tacaɔ taa wii-wɛ.

¹⁰ ɪ sɔv kɔkɛpamɛɲ tɛɛ na í ηmɛli tetɔ tɛɛ.

ɪ hatɛlɛna Tacaɔ sɔɣɔntɔ sɔsɔɔntɔ na ɪ teu sɔsɔɔm.

¹¹ Kalampaanɪ nyɔ́ma ká ka nyɔɔɲ,
na pɔ tisi ɪsɛɔvɔnaa.

Tacaɔ tike ntɛ sɔsɔ kɛ kɔyakɔ ηku.

¹² Mpi tɔ, Pɛ tɛna pɛ tɔ Tacaɔ su kɔyakɔ nakɔli.

Kɔ taa kɛ ɪ ká hɔvna kalampaanɪ nyɔ́ma,
na ɪsɛɔvɔnaa, na mpa pa hɔɲ pa ti tɔ na í tisi-wɛ.

¹³ ɪ ka wakɛli Lipan na Pasaɲ pɛ tuɲ kɔkɔlɔɲ tɛna.

¹⁴ Na pɔɔɲ kɔkɔlɔɲ na pulasi kɔkɔlasɪ tɛna.

¹⁵ Na aɛ na ɪsɔ kutuluɲ sɔsɔɔɲ tɛna,
na koloosi sɔsɔɔɲsi aɛalɛ tɛna.

¹⁶ Na kpulɔɲ sɔsɔɔɲ wei ɪ puki Taasisi tɔ ɪ tɛna,
na wontu nti tɔ tɛna pa nyulɔɲi tɔ.

¹⁷ Pu tisi yɛlaa kalampaanɪ kɛ na pa ɪsɛɔvɔ,
Tacaɔ tike ntɛ sɔsɔ kɛ kɔyakɔ ηku.

¹⁸ Tuɲ kɔlalaan tɛna ká saali yem.

¹⁹ Yɛlaa ká sɔv kɔkɛpamɛɲ tɛɛ, na tetɔ tɛɛ si,
pá hatɛlɛna Tacaɔ toɲ sɔsɔɔɲ na ɪ pááná,
kɛ waatu wei ɪ ká kɔɔ si ɪ nyaasɔɲi tetɔ tɔ.

²⁰ Kɔyakɔ ηku kɔ wule yɛlaa ká tɔ pa tuɲ wei pa
lupɛna wɔla na liyitee nyɔ́ɣɔtɔ tɔɣɔ sɛmɛɲ na yuun
si í wakɛli-ɪ.

21 Kùkpraməḡ lona na ɪ pəɣələe taa ké paa suu na pá ḡmeli Tacaa səɣəntu səsəəntu na ɪ teu səsəəm, ke waatu wei ɪ ká kəə na í nyaasi tetu tə.

22 ɪ taa ha mə təɣi yulu.

Heelim tike ke pə tu ɪ muna tɛɛ.

Mpu tə, ɪ ta ke pɔlupu.

3

Yuta kawulaya wakəlvu təm

1 ɪ naaki mpi Tacaa Pə təna pə tu ká ləsi

Yuta tetu na Yosalem ɪcate pə taa təɣələ.

ɪ ká ləsi pə təna mpi pə waasəɣi yəlaa ke teu tə.

Pə krayav təɣənaɣa təna na lum təna tə.

2 Akanaa na yoolaa na huula,

na ləə kuyəɣətutu teləsəlaa

na nalaa na kùkpatəlaa.

3 Na yoolaa nule na naanɔwa nyuɣu nyəma na kupaɣalaa,

na layatu tasəlaa, na mpa pa laki niḡ təma na caḡəm tə,

na topotopo nyəma səsaa.

4 Tacaa ká kra-weɣe awaasa ke awulaa,

na piya ḡmakələɣi-we.

5 Yəlaa ka muɣuliɣi təma.

Ifepiya ká kuli kùkpatəlaa təə,

na tetelataa náá kuli kupaɣalaa təə.

6 Halɪ lɔlvu kulomɔvu tə ká kra ɪ tɛtu na í təmɪ-ɪ sɪ:

Nyá wena toko tə, la ta wulav

na ḡ paasəna samaa yeleyeɛ ɪnɛ.

7 Ama ílé ɪ ká ma kapuka ke kuyaku ḡku sɪ:

Ma ta ke kəəɛ latu.

Pəyele ma feina təɣənaɣa, yaa toko ke ma tɛ.

Mpu tə, í taa kra-m wulav.

⁸ Yosalēm cehlēyi, Yuta hotaa.

Mpi tō, pa kuləyi Tacaa teeli tōw kē
pa yəχətaya na pa kulapəle taa.

⁹ Isəna pa isentaa wεε tō,
mpv pə kvvna pa təm.

Pa laki pa kawalaya kē təkēlee isu Sətəm
nyəma paa ηmesəyi. Pa təm we waiyo kē.

Mpi tō, mpe pa tayanəna pa mayamaya pa wakəlvu.

¹⁰ I yəχətī si: Pu cayana siχisilu.

Mpi tō, i ká təχō i təmle kulvləm.

¹¹ Ama isayav təm ná we waiyo kē, pə kaa cayana-i.

Mpi tō, i we mpaav isayav taa kē.

Pu lēeti-i i kulapəle.

¹² Mpyóyó Tacaa təma si:

Piya ηmakələyəna ma yəlaa.

Alaa təkəna kawulaya ke pa tōw.

Pa nyuvu nyəma tolisiyi-wεε

na pá wakələyi mpaav ηku pa təηəyi tō.

Nyuvu nyəma hvvnav

¹³ Tacaa kulaa si i kaləyəna i yəlaa.

I səηaa si i hvvkəna-wε.

¹⁴ Tacaa yaawa nənəχō ke yəlaa nyuvu nyəma na pa
awulaa,

na í tō-wε si:

Mə kuntuna ma tuη wei pa yaa si lēsēηnaa tō.

I lēeka kvnyəntvnaa nyəm na i suuli mə tēesi.

¹⁵ Iε pepe tōw kē í fələyi

ma yəlaa ke nōwēē na í

lakəna mvsvη ke kvnyəntvnaa?

Tacaa Pə təna pə tv yəχətəna mpv.

Tacaa kaləyəna Yosalēm alaa

¹⁶ Mpyóyó Tacaa təma si:

Yosalem alaa me í kẹ́ isəcav nyəma kẹ́.

Í təŋ na í həŋ luuŋ.

Mə isəpee nyənyəv kvsəyi kunyuləŋ.

Í təŋ nəhəle nəhəle na mə nəəkpalaŋ wiiki.

¹⁷ Taca ka looli lseyeli alaa me mə nyəŋ na pə yelemeye

ŋkoŋkolası na pə tv-meye fele.

¹⁸ Kuyaku ŋkuyv Taca ká wəyəsı mə kacəka wontu təna. Pə kraγav mə nəəkpalaŋ na puluŋ wei í suuki nyəŋ tə, na mə kacəka wontu nti tə kootaa isı isətv kofalv tə.

¹⁹ Na ŋkpanyapəlası, na kpaŋı, na tekentənaa,

²⁰ na saalası kuteması, na nəhəe taa yəm, na tampalanaa, na tulaalv kpaləpanaa, na təlanaa.

²¹ Na mə mpee tə kukuwee, na muna tə nyəna,

²² na acıma wontu, na kpainaa, na tokonaa səsaa mpa pa kentiyi watv tə, na saalası na hulūŋ,

²³ na tokonaa səsaa, na toko nyaanaa na nyuyv saalası, na luyv tee nyənsı.

²⁴ Tasətv səŋ ká ləeti tulaalv lonte,

na ŋmənaγa ke tampala lonte.

Nkoŋkolaγa ke nyənsı kvhəkasi lonte,

na ləyáγa wontu ke acıma nyəntv lonte.

Í nan fele na í

taa tokuyv ke kacəka lonte.

Yosalem alaa leela təm

²⁵ Layate ká təγə Yosalem taa apalaa.

Yosalem yoolaa taa yoolaa ká sı təyoole.

²⁶ Waatv inəyi Siyəŋ icate nənənsı

ká wii na sí caya ləyáγa.

Pu kpiisi nənənsı, iləna sí caya ate.

4

¹ Kuyaku ηκυγυ alaa naatosompəγəlaya ká kpi apalu
 kuləm
 na pá təmi-ı sı: Yele na té pəsi nyá alaa na pá
 yaakəna-tuyv
 nyá həte na pá keeli tá nyəəη təə mpusi.
 Ye pə kaasa tá təγənaγa
 na tá kətəγələtv tu paasəna tá ti.

Yosalem yəlaa kakaasaya

² Kuyaku ηku hoole nte Tacaa ká la na té nyə tetv
 taa tə, nte tu lana lseyeli nyəma kakaasaya na pa teeli.
 Tetv kulələm ká la lseyeli nyəma kakaasaya səsəəntv
 na pa pəsuyv.

³ Yəlaa mpa me í kaasaa na í we Yosalem taa tə, na
 mpa me í we Siyəη taa tə, paə yaa-me sı ləə nyəma.
 Mə təna mə həla ke Tacaa ηmaa ı takəlaya taa sı í ká
 caya Yosalem.

⁴ Tacaa ká nyaali Yosalem pəelaa asilima na ı hee-
 lim. Tacaa ká nyaali Yosalem taa caləm na ı heelim
 mpi pə we ısu kəkə tə.

⁵ Tacaa ká tv ıəηməntv na nyəsı ke Siyəη puyv
 tənaγa ilim taa, na kv təə kotilaa təna təə. Ahoo í
 yuwa, ıe ı tv kəkə ηka ka muyı tə. Tacaa teeli ká
 kentina.

⁶ Kəkəntim ká wee na pá kenti haηaya ke ilim taa,
 na pá kenti tətəγə tev na kv heelim ke ahoo taa.

5

Tacaa ləseη tuyv

¹ ı yele na má má, ma taapalu ke kawəyaya. Ma
 taapalu na ləseη tuyv pa kawəyaya ké.
 Ma taapalu ka wəna ləseη tuyv ke tetv
 kəpəntv pulaya nakəli ka təə.

2 I luka pulaya ηκεγε na í ləsi ka pεε təna.
 Uena í sə lεση τυγυ kupaηku.
 I ημά tətəηle kutuluyu na í huli tənyaasəle.
 I tεelaya si ku ləli pee kupaηa ké.
 Ama kəle ku ta ləli kupaηa.

3 Μρύγύ ma taapalu təma si:
 Təv, Yuta na Yosalem pə nyóma
 í huυ má na ma lεση τυγυ tá təm.

4 Ma tεma-kuyu pə tənaya lapu, má tasa we tətə?
 Ma tεelayaa si ku ləli lεσηηnaa kupama.
 Ue pepe tətə ké ku ta ləli pulu kupam.

5 Nəəηə, maa heeli-mεγε nti maa lana-ku tə.
 Maa kpəsi ku kalaa na heη təγə-ku.
 Maa γəki ku koluηa na mpatəntaa feli-kuyu nəηεε.

6 Maa yelee na nyutu isayatu lεeki-ku.
 Nəγəlu kaa hala-ti yaa í tayani-ku.
 Səwa tuη na nyutu isayatu ká nyala.
 Ma kaa yelee na tεv tasa-kuyu nuυ.

7 Pə təna pə tu Tacaa taale nteγεle lεγεηli yəlaa.
 Yuta yəlaa mεγεle lεση τυγυ ηku ι ləsaa tə.
 Tampana təηuyu ke ι tεelayaa.

Uena mu laki isayatu.
 Pu wεε si í təη siγisuyu.
 Uena mu laki kutakεεsəm ke paa timpi,
 na yəlaa maki kapusi na lanwakəlle.

*Mpa pa kusəyi Tacaa páána tə
 (Kvkalvyu 8-24; 10:1-4)*

8 Mpa pa puləyi tεεsi ke pa tike tə pa təm wε waiyo
 ké.

Mpa pa puləyi tawa ke pa tike tə pa təm wε waiyo ké.
 Pa tēη icate təna, na tεtv pəsəyi pa nyəntu.

9 Pə təna pə tu Tacaa,

γῶγῶταα na í tuu na má nu si:

Τεεσι nsi si tēna su wakəli.

Τεεσι kupaησι səsəənsi nsi su wεε kpete,

nəγəlv kaa caya si taa.

¹⁰ Ye wei í hala lεseη tuη kaηkanasi tooso,

səlvəm liitilinaa nule na naanəwa tike ke ι ká hiki.

Wei í tuuwa təγənaγa pee ke saaki,

kiloonaa naanəwa tike ke ι ká kv.

¹¹ Mpa pa peekəγi səlvəm toη nyəm ke tanəη təhulu,

na mpa pa nyəəki-wəγi tapule na pə kuyi-wε tə,

pa təm wε waiyo ké.

¹² Saηkvnaa na cəməη na akilimanaa na həsi

pə haηna na səlvəm kuyv-wε.

Ama paa paasəγəna mpi Tacaα lakι tə,

pəcə paa cekəγəna ι niη təma.

¹³ Pə təə ke Tacaα γῶγῶταγi si:

Paa kuu ma yəlaa.

Mpi tə, pa ta cekəna pulv.

Pa nyuvv nyəma ká si nyəγəsi,

na samaa náα si ləkətv.

¹⁴ Isayii si: Pə təə ké atətəle haa nəγə si tə liki

icatε səsaa na səkpema.

Pa na pa acima aηmaala, paa tii atətəle taa.

¹⁵ Pu tisi səsaa na səkpema tēna təfε.

Kalampaani nyəma ká ka nyəəη.

¹⁶ Pə tēna pə tv Tacaα ká hvli ι səsəəntv

na í su ι luyv nyəntv.

Isə Naηη tv inι ι ká hvli

ι tēnaηη wεεtv na í kəna siγisuyv.

¹⁷ Icatε ncaa taa ké heeη ka təkι, isv nyutv taa.

Pinasι nsi pa caləγi teu tə

su peeki tēnaγa si təγənaγa.

¹⁸ I pəsa pəpətv ke ηmusi

na í hǽŋna kǽpǽntǽŋ kǽ mǽ waali.
 Ǫ hǽŋ mǽ kawalaya ɪsu naaŋ na kǽkǽ tǽ,
 mǽ tǽm wǽ waiyo kǽ.

¹⁹ Ǫ tǽŋ si:

Tacaa la mpi n caa lapu tǽŋ lǽŋ na tǽ ná.
 Mǽ si: Tǽ caa tǽ ná mpi mpi Ǫseŋeli Ǫsǽ Naŋŋ tu
 suwa na í tǽŋǽŋi na í laki tǽ.

²⁰ Mpa mǽ í yaa kǽpǽntu kǽ ɪsayatu,
 na ɪsayatu kǽ kǽpǽntu tǽ.

Ǫ yaaki nyaalǽm kǽ sǽkǽpǽtuŋu,
 na sǽkǽpǽtuŋu kǽ nyaalǽm.

Ǫ layasǽŋi lelen kǽ nyaŋ,
 na nyaŋ kǽ lelen tǽ, mǽ tǽm wǽ waiyo kǽ.

²¹ Mpa mǽ í nyǽnǽŋi mǽ tǽŋi lǽmayasǽǽ
 nyǽma yaa layatǽnaa tǽ,
 mǽ tǽm wǽ waiyo kǽ.

²² Mpa mǽ í kǽ tanǽkǽnaa kǽ sulǽm tǽnyǽǽle tǽ,
 mǽ tǽm wǽ waiyo kǽ.

Mpa mǽ mǽ yaa mǽ tǽŋi akanaa kǽ sulǽm situyu taa
 tǽ,
 mǽ tǽm wǽ waiyo kǽ.

²³ Ǫ haaki tasǽkǽle tu kǽ tampana
 kǽ kuhav tǽǽ kǽ huule taa,
 na í ku tampana tu tǽm.

²⁴ Pǽ tǽǽ kǽ í kǽ nyaŋa kǽkǽ kǽ
 lǽŋ ɪsu kiisi yaa nyutu kǽwǽlǽtu.

Ǫ kǽ tasa mǽ kila tǽǽ, na í saali yem.

Mpi tǽ, í nyǽna yem kǽ Pǽ tǽna pǽ tu Tacaa
 kǽseŋǽsǽtu.

Ǫ foota Ǫseŋeli Ǫsǽ Naŋŋ tu kǽyǽŋǽtu.

Tacaa pááná

²⁵ Pǽ tǽǽ kǽ Tacaa pááná kpana ɪ yǽlaa.

I teyeta ηkumle na í má-we.
 Uena p̄oñ sele,
 na s̄etaa s̄əɣəti haɾee t̄ə, ɪsu nyutu.
 Paa na mpu Tacaa p̄áaná ta hee.
 Tacaa t̄əñna ηkumle ke teyetuyu ké.
²⁶ Tacaa sika tuuta ke piitim pooluñ nyəm.
 I hula kacuyulaya na í yaa-weɣe
 antulinya t̄ənaya t̄ə si p̄á k̄ə.
 Mɾeyele na p̄á t̄əñna k̄ante ke l̄əñl̄əñ.
²⁷ Yoolaa mpe pa taa nəɣəlv ta ká yaa ɪ p̄əntəɣi.
 Tom ta kaa nəɣəlv, nəɣəlv t̄əmpala ta heɪti,
 p̄ə́c̄ó ɪ n̄tañkpala ηm̄ənaya ta fiti.
²⁸ Yoolaa sala pa nyəmá ké,
 na pa t̄əñ paña.
 Pa kraɣan̄əñ aɔwa we toñ ke ɪsu k̄ukram̄əñ,
 na pa yoo keek̄enaa c̄əki ɪsu kacuculaya.
²⁹ Yoolaa mpe pa yoo kakiisasi nəɣəs̄əna ké
 ɪsu t̄əɣəlaya alv nȳəñka wula.
 Pa nyus̄əɣi ké ɪsu t̄əɣəlas̄i k̄ɔfas̄i.
 Pa kraaki pa t̄əɣ̄n̄as̄i, nəɣəlv fei si ɪ leek̄əɣi.
³⁰ Kuyaku ηku,
 k̄ək̄əte s̄ə́s̄ə́le ká k̄vli mə t̄ə ɪsu t̄əñku k̄ək̄əte.
 I ká nȳəñna t̄ətv h̄əɣəlv̄ȳv t̄ə,
 na í ná s̄əkp̄et̄ȳv na lañwak̄əlle.
 M̄us̄ȳv anaam ká wáás̄i nyaal̄əm t̄ə.

6

Isayii s̄uv̄v ke Iso t̄əml̄e taa

¹ Osiyas̄i s̄əm p̄ənaya ke Isayii má, ma ná Tacaa ke
 toosee taka taa. Ma na-ɪ ké na í c̄aya ɪ kumte s̄ə́s̄ə́le
 t̄ə, na ɪ kpai suwa ɪ t̄əyaya.

² Na isɔtaa taɲlaa naɓɛli, mpa pa wɛna keɲ naatoso naatoso tɔ, pa sɛɲaa na pɔ cɔna Iso. Keɲ naale ka takɛna pa isentɔɔ, na naaleɣe pa nɔɔheɛ tɔɔ. Ilena pɔ kulɔɣɛna naale.

³ M'pɔgɔ pa yɔɣɔtaɣa na pɔ cɔɔki tɛma na nɔɔsi sɔsɔɔɲsi si:

Pɛ tɛna pɛ tu Tacaa keɛ Naɲɲ tu Naɲɲ tu Naɲɲ tu.

Nyɔ tu suwa tetu tɛna taa kɛ.

⁴ Isɔtaa taɲlaa nɔɔsi selaya Iso tɔɣaɣa kite tɛɛ, na nyɔsi nyala ka taa.

⁵ M'pɔgɔ Isayii mɔ, ma tɛma si: Hai, ma tɛm tɛma. Mpi tɔ, ma kuyɔɣɔtutu fɛi teu. Ma yɛlaa mpa pa heku taa ma wɛɛ tɔ, pɛɛ pa kuyɔɣɔtutu fɛi teu tɔtɔ. Pɛyele ma nana ma isɛpɛɛ ke Pɛ tɛna pɛ tu Tacaa wulav.

⁶ Ama isɔtaa taɲlaa mpe pa taa lɛlv kula huɲtu, na i kɔɔ ma kiɲ. I tɔka i niɲ taa kɛ mamate nte i lɛsa kɔtaɣa tɔlate tɔɔ tɔ, na kpɛtɔlvɔv.

⁷ Ilena i nyɔtɔ ma nɔɣɔ na i tɔ si:

Mamate tokina nyɔ nɔɣɔ, nyɔ isayatu na nyɔ kawalaya kpiisaa.

⁸ Ntɛna Isayii mɔ, ma nu Tacaa pɔɔsaa si:

Aweɣe maa tili? Awe kɔ la tɔ nɔɣɔ tɔɔ tu?

Ilena mɔ cɔ si: Maɣalɔ tili-m.

⁹ M'pɔgɔ i tɛma-m si:

Polo n heeli Iseɣeli yɛlaa si,

paɔ i nu isɛna, i kaa cɛkɛna.

Pɛyele paɔ i nyɛna isɛna i kaa nɔ.

¹⁰ Ma kv mɔ lɛmɔɣasɛɛ taa, si i taa cɛkɛna.

Ma tɔka mɔ ɲkraɲɲ, si i taa nu natɛli.

Ma wiisa mɔ isɛ, si i taa na pɔlv.

Pɛ taa kɔɔ na i keesɛna ma tɔɔ na mɔ waa-mɛ.

¹¹ M'pɔgɔ Isayii mɔ, ma pɔɔsaa si:

Tacaa, pølee ké mpø iní pu su tønaya?

Ilëna í cø-m si:

Waatu wei pu kpiisi acalëe na pø kó yølaa,

na tæsi wëe kpete,

na cacakøη wëe kpete, nøyølv fei tø.

¹² Tacaa má maa læsi tetv yølaa,

na má pona-wëγe pooluη,

na pø kaasi-tøγi kpete.

¹³ Ye pø kaasa yølv kvløm ke naanvwa taa,

pa kvlø ílé tøtø.

Ama pu kaasi yølaa mpø isu pa setvγv tγγv

na pø yeke kite na tø neγetøγi tø.

Kite ñté tu la akpaae kvfate nte tø ké Iso nyønte tø.

7

Tøm nti Tacaa γøγøta wulav Ahasi tø tø

¹ Wulav Ahasi waatu ke Asilii wulav Lesëη, na Isëγeli wulav Peka, Peka iní í caa keke Lemaliya.

Μπόγύ pa tii Yosalem ícate tø si pa yookina-te, íe pa ta pøsi. Wulav Ahasi iní í ka kena Yotam pøγalv, na í cøso Osiyasi ka kena Yuta wulav.

² Μπόγύ pa heela Tafiiti lølγv tu wulav Ahasi na í tøyaya si, Silii yoolaa køma na pá siki Ifølayim taa. Tønaya tøm nti tø lapa na wulav na í yølaa pá sele isu heelim ciγituγv høtøγv tø.

³ Μπόγύ Tacaa tøma Isayii má si: Nyá na nyá pøγalv Seyaa-Yasupi í polo na í ná wulav Ahasi. I wë isøtaa lule læso nøyø ke cøtølaa taale hapøle tø.

⁴ Heeli-í si caya tøpamm. Søγøntv í taa kpa-η, yaa nyá apalv tv γøλøna Silii tv Lesëη, na Lemaliya pøγalv pa páána. Pø taya pølv, a wëe ké isu tuputusi naale køkø.

⁵ Ma nyəmə́ sɪ Siliɪ nyóma, na Peka na Ifəlayim yoolaa caaki pa kuli nyá tɔɔ. Halɪ pa tɔma sɪ:

⁶ Tó kpa Yuta nyóma tɔɔ, na tó nyaasi-wɛ. Tó caali-wɛ na pá tɛɲ-tv. Tó kpa Tapeeli pəyalv kɛ wulav na tɔɲ.

⁷ Ilɛ Isɔ Tacaa yəɣɔtaa sɪ:

Tɔlɛ tɔ kaa tɔɣɔ.

⁸⁻⁹ Mpi pə tɔɔ tɔ, Siliɪ ɪcate sɔsɔɔlɛ nté Tamasi, na Lesɛɲ kɛlɛ tɔna wulav.

Ifəlayim nyóma ɪcate sɔsɔɔlɛ nté Samalii, na Peka kɛlɛ pɛlɛ pa wulav.

Pə kaasa pusi nutoso na kakpasi,

na Ifəlayim nyóma saali yem.

Ye mu ta matəna Tacaa, mə saaləɣɪ yem tɔtɔɣɔ.

Isɔ wɛ tá kin

¹⁰ Mpyóɣ Tacaa heela Isayii sɪ í tɛlɔsɪ Ahasɪ sɪ:

¹¹ Səlɛmɪ nyá Isɔ Tacaa maya yaasi wei n ká tɛna nyá taa sɪ ma wɛ nyá waali tɔ. Paa atɛtɛlɛ taa kɛ n caa yaa ɪsɔtaa kɛ n caaki.

¹² Tənaɣalɛ Ahasɪ cɔwa sɪ: Aai yoo, ma kaa səlɛmɪ pɔlɔpɔ. Ma kaa mayasi Tacaa sɪ ma naa ɪ waali.

¹³ Mpyɔɣlɛ Isayii cɔ-ɪ sɪ: Tafitiɪ lɔlɔɣv nyóma mɛ, í nu ma tɔm. Isu í lapv yɔlaa tɔ, pə ta maya-mɛɣɛlɛ na í caa ɪ kpeɲna ma Isɔ?

¹⁴ Tɔv, Tacaa ká huli-mɛɣɛ yaasi nəɣɔlɔɣv ɪ mayamaya. Inəɣɔlɛ sɪ: ɪ nyəni, pɛelɔ wei ɪ ta nyənta apalv tɔ, ɪ ká haɣa hɔɣɔ, na í lɔli apalvɔpəyaya. Paa ha-kɛɣɛ hətɛ sɪ lmaniyɛli. Hətɛ tənɛ tɔ yəɣɔtəɣɪ sɪ Isɔ wɛ tá kin.

¹⁵ ɪ tɔɣənaɣa nté naanim na tuɲ. Haləna í nyɪ ɪsəɣatv kisuyv, na í mv kɔpantv.

16 Ama na pécó apalu pəyaya ηke ká nyəη ɪsayatu kisuyu, na kɔpantu mɔyɔ tɔ. Awulaa mpa ɪnɪ pa naale pa sʉsəyi-meɣe watu ke mpɔ tɔ, pa yəlaa ká lɔ pa tɛtɔ.

17 Ama Tacaa ká kəna nyana nyá yəlaa na nyá lɔlɔyɔ nyəma mə tɔɔ ké mpusi. Tɔo tɔ pa ta nata mpusi ɪnəɣɪ waatu wei Yuta na ɪsɛɣɛli pa fayaa tɔ. Asilii wulav ká la mpi tɔɣɔɛ.

Kolontunaa watvɔyɔ

18 Kuyaku ηkuyɔ Tacaa ká yaa kolontunaa na kacɔyɔlaya.

Paa luna ɪcipiti pəɣɔ Nili na tenku pa atama taa tɛtɔ taa,

na pá kɔɔ, ɪsu kacɔsi.

Paa luna Asilii tɔtɔ ɪsu tun sɛsɛku.

19 Pa təna paa kɔɔ na pá caɣa lɔəη wei ɪ lumaa tɔ ɪ taa.

Na kɔkraməη pəɣɔɛɛ taa,

na səwa hɔtɔ taa, na hila təna taa.

20 Kuyaku ηkuyɔ Tacaa ká kəntɪ

ɪfɔlatɪ pəɣɔ waalɪ hɔnɔyɔ.

Asilii wulav tɔm ke pa keesəɣɪ mpɔ.

ɪ ká kɔɔ na í looli mə nyɔəη,

na mə tənəη tɔɔ hɔntɔ, na mə tantəη.

21 Kuyaku ηkuyɔ paa mə təyaya ηka

kaa tɔɔ nav alɔnyəη,

na pəη ke naale.

22 ɪlena pá nyaasəɣɪ pə naaləm ke katatəlaya.

Mpa mpa pu kaasi tɛtɔ taa tɔ,

naanim na tun ke paa tɔki.

23 Kuyaku ηku tɔtɔ,

paa pa səwa lesɛη tun iyaya (1000) ke taale taa,

na pə liyitee lu nyəɣətɔ iyaya (1000),

pa a ye-le-te na nyutu isayatu leeki.

²⁴ Halı yəlaa ká sɔv tə taa ké na təəŋ
na nyəmə ná pá ye-li.

Nyutu isayatu təna ká suna tetv təna taa.

²⁵ Paa pulasi nsi si təə pa halayana akuɣu tə,
nyutu isayatu ká nyaləna,
pə kaa wɛɛ sɔvɔv.

Haləna pá ye-ki naaŋ na
heəŋ ke pə taa na í təkı.

8

Pa ŋmili kolontu waali, pá kuu wontu ke ləŋ

¹ Mpróɣú Taca a təma Isayii ma si: Kraɣa kraata, na
ń ŋmaa i təə ké ŋmaatu kuyasələtu na pə naaki teu si:
Pá ŋmili kolontu wontu waali, pá kuu wontu ke ləŋ.

² İlena má huli kraata inəɣi aseeta nyəma naale
mpa ma wəna naani tə. Mreɣele Kətulv Wuliya na
Yepelekiya pəyalv Sakalı.

³ Mpróɣú ma nyəmə ma alv. I ké İso kuyəɣətutv
teləsulv ké. I lapa teu ilena í luli apalv pəɣaya,
na Taca a tó si, má yaa-ke si: Masɛɛ Sakalı-Hası-
Paasi*fa*. ^a kolontu waali, pá kuu wontu ke ləŋ.

⁴ Pə taɣa pulv təə, mpi si pəɣaya ká nyəŋ yəɣətuyv
si, paapa na nnaa tə, pa kuu Tamasi na Samalii pa
wənav na pá pona Asilii wulav.

Asilii yoolaa watvɣv

⁵ Mpróɣú Taca a tasa Isayii maɣa heeluyv tətə si:

⁶ Mpi pə təə yəlaa pane pa kisa Silowee
ləv lvm mpi pə kpeŋ təpamm,

^a **8:3 Sakalı-Hası-Paasi:** Loonɣa kane Hepəla nyəma təm ké. Pə nyovv
nté si, pa ŋmili

na pá lə apalvto ke awulaa Lesəŋ
na Peka pa təm taa tə.

⁷ Pə təə ké maa kraasi Asilii wulav na ı yoolaa pa toŋ.
Isu Ifəlati pəɣo səsaya ləm na ka hola səsuyv,
na pə watı kvtemiŋ tə.

⁸ Asilii nyəma ká watı ısu ləm na í li Yuta nyəma,
na pə suna pa luyv tɛɛ.
Paa waləsi pa kvtemiŋ ke pa tetv ıwalav təə.
Isə wɛ tá kiŋ.

Yəlaa təma kraı nyəna

⁹ Piitimnaa mɛ, í kiisi yoou kakiisasi,
səɣəntv səsəəntv taŋa-mɛɣɛ.

Mpa mɛ mə wɛ tetv poolvŋ tə mu ke ŋkraŋŋ.
Í taɣanı mə təɣı yoou təə,
səɣəntv taŋa-mɛɣɛ.

¹⁰ Í həkə na í su, pu saalı yem ké,
pəcó paa ntiyi í ká yəɣəti, tə kaa la.
Mpi tə, Isə wɛ tá kiŋ.

Pələ kvɔpələ

¹¹ Múpúy Tacaa kra Isayii má, na í kraalı-m sı má
taa
keena yəlaa mpe pa yaasi. Nti ı yəɣətaa təɣələ sı:

¹² Í taa nyəni waalı luv ke mpi
mpe pa nyənəɣı waalı luv tə.
Í taa nyana mpi pa nyaŋna tə,
səɣəntv í taa kra-mɛ.

¹³ Pə təna pə tv Tacaa tike ke í ká nyəni katɛ pulv,
na í nyana-ı na í se-ı.

¹⁴ Í ké Isə təsɛɛɛ ké.
Ama ı ká pəsi tətəɣo kvkraɱvuyv
ŋku ku co Yuta nyəma na lɛɣɛli nyəma tə.
Kvləm ını tətəɣələ puluyv

na katōka ke Yosalem nyóma.

¹⁵ Pu cō pa payale na pá hoti na pá wakəli-wε.

Katōka ká puu-wε na pá kra-wε.

Kəyənəη svsyvu kisinav

¹⁶ Mpróyó Isayii tōma si: Ma tuyi tōm təneyε puluɔv taa ké. Maa kaləsi ma kusεyεsətv nti ma caaki sεyεsyvu tō tō. Ma təηlaa tike ke maa heeli-ti.

¹⁷ Tacaα ha Yakəɔv lυluyv nyóma ke siyile ke laasaya tō ké. Iε Tacaα ke ma tεeləyi na ma tuyi-ti naani.

¹⁸ Ma na piya mpa Tacaα ha-m təyolō. Tə wε ké isu Iə kəhulom mpi pə húləyí Iseyeli taa si Pə təna pə tv Tacaα wε Siyəη puyv taa tō.

¹⁹ Ye pa tōma-mε si: I pəəsi mpa pa svsəyi na pá yaaki atetvnaα, na pa heeliyi cele tōm tō. Pa welətəyi pa luuη tεε ké na pá mətəyi yem. Iε í cō-wε si: Pə wε teu si tó pəəsi sətαα ke weesiη nyóma tōm na? Iə ké tu pəəsi yaa sətαα?

²⁰ Iε í ká cō-wε si: Tacaα tōm na i sεyεsyvu taa ké tu məli. Ye wei i kisa mpv puvtv kaa fe tev.

Səkpetyv taa tənte

²¹ Paa cō tetv taa ké,
na ikaaε kra-wε na nyəyəsí pu-wε,
haləna pá tvv pa wulav na pa Iə.
Ilena pá kraasi pa ise na isətαα.

²² Ilena pá tisi-yε na ate,
na pá ná laηwakəlle na səkpetyv
na nəyəsεε səsəna.

Ilena pá pona-wεyε səkpetyv anaam taa.

²³ Wei i wε səkpetyv kune kv taa tō,
u pəsəyi na í fiti.

Pa lula-tuyu pəyaya

Hatoo ləŋ taa ilɛ,
 Sapuləŋ na Nefətali pə həyoləŋ nyóma
 ka wɛ fɛɛɛ taa ké.
 Ama paa tɛ na pa kusi nyóŋ.
 Pə krayav tenku wei ɪ wɛ ilim təlulɛ tɔ,
 haləna Yaatanɪ pəyɔ waah.
 Paa na Kalilee timpiwɛ muɫlaa wɛɛ tɔ,
 paa kusi nyóŋ kɛ təna.

9

¹ Yəlaa mpa pa təŋ səkrɛtuyv taa tɔ,
 pa naaki nyaləmɔɛ səsɔɔɛ.
 Mpa pa wɛ ahoɔ səkrɛtuyv səsɔɔŋku taa tɔ
 nyaləmɔɛ tula pɛɛ pa tɔɔ.
² Tacaa laki na pa laŋa hulɫməyɪ katatəlaya,
 na pa aŋmaala sɔɔsəyɪ.
 Pa laŋa hɛɛki nyá isentaa ké isu kumtu waatu.
 Yaa isu pa taluyv mpi mpi pa kuu yooɔ taa tɔ.
³ N kɔɔləyɪ səyɔla kɛ nyá yəlaa tɔɔ.
 N pɛləyɪ kprátóyó ŋku pa makayana pa siyile taa tɔ.
 N pɛləyɪ ŋmakəllu təpɪtɛ,
 isu n ka lapv Matiyəŋ nyóma waatu tɔ.
 Mpróyó n fitiyɪ pa ŋmakəllaa kɛ saŋa.
⁴ Kəkə ka nyaya yoolaa ntaŋkpala wena
 a taŋ í nukɪ kav kav tɔ,
 na pa tokonaa mpa caləm taanaa tɔ.
⁵ Mpi tɔ, pa lula-tuyv pəyaya.
 Pə ha-tuyv apalv pəyaya.
 Iso cɛla-kɛyɛ pəsuyv.
 Ka həla nte: Layatv tasulv kupaŋ,
 Iso Tonv tv, Caa Tam tɔɔ nyəŋ, Hɛɛsvuyv Awulumpu.
⁶ Ka kawulaya tonv ká waləyɪ ké.

Ka kawulaya ká wεε hεεsuγy taa.
 Káá lεeti Tafiiti lonte taa.
 Tamprana tēnyγy na siγisuγy tōw kέ ka toη ká sēη.
 Tacaa Pə tēna pə tγ tōwa ι taa kέ si
 ι laki pə tēna isəntō.
 Mpi tō, ι sōla ι yēlaa kέ.
 Pə kraγav nōnōw tō, halēna pə polo tam.

Tacaa pááná
(Kvkalvγv 5:25)

7 Mpróγy Tacaa yōγōta Yakərv yēlaa
 Iseyeli nyóma ke tōm na tó tēη-wε.
 8 Yēlaa tēna nu mrv.
 Pə kraγav Ifəlayim nyóma tēna na Samalii nyóma
 tō.
 Uena pá yōγōtēna kalampaanι si:
 9 Pilikinaa koluηa tima.
 Ama tu ηma-ke na pεε kusaakeε.
 Tuη krai nyēη taanη pelaa.
 Tu lεeti ι lona taa kέ tuη toη nyēη taanη.
 10 Mpróγy Tacaa kusa mə kolontunaa Lesēη
 nyóma pááná si pá yoon-a-me.
 11 Silii nyóma ntō na ilim tēlule tōw,
 na Filiisi nyóma na ilim tētule tōw.
 Pa haa nōw si pa liki Iseyeli nyóma me.
 Paa na mrv tō, Tacaa pááná ta hεε,
 ι tēηna ηkumle ke teyetuγy kέ.
 12 Isəna Isə mapa ι yēlaa tōγōle.
 Paa na mrv Iseyeli nyóma me
 ί ta mēli mə Isə kiη.
 Ι ta keesəna pə tēna pə tγ Tacaa tōw.
 13 Kuyaku kulōmuyy taa kέ Tacaa
 ká seti nyuγy na suka.

Tacaa ká wakəli səsaa na səkpema.

14 Layatu tasəlaa na nyuyv nyəma nté isətaa.

Isə kuyəyətutu teləsəlaa pəpətunaa nté pə tɛɛ.

15 Mpa pa tiikiyi yəlaa me tə pa tolisiyi-meɣe,
na mpa me mə yeki na pá tiikiyi-me tə, mə leki.

16 Pə təə ké Tacaa kaa kenti mə ifepiya təə.

Pəyele ɪ kaa wɛɛna mə leela na mə suluwaa
pətətəle.

Mpi tə, í ké asayaa ke mə tənaya.

ɪ laki kawalaya, na í yəyətəyi acaalətu təm.

Paa na mpv tə, Tacaa pááná ta heɛ,

ɪ təɲna ɪ ŋkumle ke teyetyu ké.

17 Yəlaa isayatu wɛ ké isu kəkə ŋka ka nyaki tə.

Ka nyaki səwa, ka nyaki hətəy.

Ka nyəsə nyaləyi na si kpaaki isətaa təliyiliyi.

18 Tacaa pə təna pə tu mv pááná,

a nyaki tetu na yəlaa isu kəkə.

Nəyəlɔ u yeki ɪ təyəntəle.

19 Pa nyasəna ntəyən təə, pa nyəyəsɪ ta si,

pá lina mpətəɲ təə pa ta haya.

Paa wei ɪ təkɪ ɪ təyəntəle wei ɪ ka sənə-ɪ tə.

20 Manasee na Ifəlayim nyəma pɛle pa kuləyi təma
təə.

ɪlena pa naale pá krentɪ na pá kulɪ Yuta nyəma təə.

Paa na mpv Tacaa pááná ta heɛ.

ɪ təɲna ɪ ŋkumle teyetyu ké.

10

Tacaa pááná kpaasəlaa

(Kvkalvyv 1-4; 5:8-24)

1 Yəlaa mpa me í suku nti tə ta siyisi,
na í tuyi kiin na pá wakələyi lelaa tə,
mə təm wɛ wayo ké.

2 **Ι** πεη ma yɛlaa kunyɔntɔnaa na acamaa ke tampana.

Ι leekayi alaa leelaa na suluwaa ke pa nyəm.

3 **Ι** sənaya í ká la kuyaku kɔnaasɔyɔ wule?

Waatɔ wei wakɔlyɔ ka kɔɔ-me na poolɔŋ tɔ,

Leye í ká se na í ηmeli?

Leye í ká su mə wɛnaw?

4 **Π**ə ta kaasi kulapɔyɔ, pə wɛɛ sɪ tɔlasɪ tɔma

í kɔlɔsɪ-mɛyɛ salɔkatɔnaa taa ké.

Yaa í hoti na í sí.

Paa na mpɔ tɔ, Tacaα pááná ta hɛɛ.

Ι tɔŋna ɪ ηkumle tɛyɛtɔyɔ ké.

Asilii nyɔma tɛlɔsa mpɔle

5 **Μ**ρύγύ Tacaα yɔyɔtaα sɪ: Kai, Asilii, nyá kɛna

ma pááná tɔpɪte. Nyayale ma pááná akalɔyɔ.

N ké ma pááná sɔsɔɔna wontɔyɔ ké.

6 **Ν**yaɣa ma kusaa na η hɔ ma yɛlaa ηkpaŋyɔyɔ

ke timpɪ pa kraasa ma pááná tɔ.

Μá yelina na η kuu pa wontu na η ηmulɪ-tɪ,

na η felɪ-wɛyɛ nɔɔhɛɛ ɪsu afɔla.

7 **Α**ma Asilii nyɔma naα hɔɔki mpɔ.

Piitɪmnaα paɣale wakɔlyɔ, na pa kuyɔ tike

lɔmayasɛɛ wɛnna pa taa.

8 **Ν**α pá tɔŋ sɪ: Tά yooŋ nyɔɔŋ nyɔma ké awulaa ké.

9 **Μ**ɔɔ tɔtɔyɔ pə lapa Kaləne na Kaakemisi na Hamatɪ
na

Alɔpatɪ na Samalii, na Tamasi pa acalɛɛ.

10 **Μ**a tɔŋ ke ma tɔna niŋ ke kawulasɪ nsi sɪ tuŋ

kɔla Yosalem na Samalii pə nyəŋ ke paɣale tɔ.

11 **Ι**səna ma kpiisa Samalii na ɪ tuŋ tɔ,

mpɔ tɔtɔyɔ ma pəsəyɪ má kpiisi Yosalem na ɪ tuŋ.

Μa wɛna pə tɔŋ.

12 Waatu wei Tacaa ká te Siyən puɣu na Yosalem pa ŋkraŋuɣu ke həm tɔ, ɪ ká paasəna Asilii wulau kalampaani tu inɪ. Na isəna ɪ nyənəyi lɛlaa ke yem tɔ.

13 Haləna í təŋ si:

Ma mayamaya ma toŋ na ma layatu ke ma tuusina piitimnaa tetu toosi na má kuu pa wɛnau.

Na má tɔɣoni awulaa ke pa kumlee tɔɔ isu aka.

14 Isu sumaya seekuɣu na ká yeke tante na yala na pá kuu tɔ,

ńpóyó ma kuu piitimnaa wɛnau na pa tetu.

Nɔɣəlv ta ciyiti keluɣu,

yaa í kuli nɔɣɔ na í wii puw mayamaya.

15 Laale ká pəsi na tɔ sa tɔ tɔyɪ tɔ tɔkɔlv niŋ taa?

Yaa kaafənta səyaya ka lana kalampaani ke kaafənta niŋ taa?

Pə wɛ isu kɔpátóyó teyeyina nteyɛ kv tɔkɔlv,

na akaluvu náá fiyitiyi kv lɔɣəlv.

16 Pə tɔɔ kɛ Isə Pə təna pə tu ka yeke,

na Asilii yoolaa kuyasəlaa tɛ taasi.

Uena kəkə kvli pa teeli inɪ ɪ taa na ká mu.

17 Mpi tɔ, Isɛyeli nyəma nyaaləm

ká wɛɛ isu kəkə.

Isɛyeli nyəma Nanŋ tu

ká wɛɛ isu kəkə kumumuka.

Kaa nyaya səwa ke kuyaku kvlvumuɣu.

18 Na pə wakəli hətɔ səsəntɔ

na tuŋ tawa təkɔpataa.

Uena Silii nyəma pəsi isu mpa kvtəŋ pɛɛnaa tɔ.

19 Tuɣu kvlvumuɣu kvlvumuɣu

ká kaasəna Asilii hətɔyɣu taa.

Paa pəyaya səkpɛlaya ka pəsəyi na ká kala-ɪ.

Iseyeli nyóma kakaasaya

²⁰ Kuyaku wee ηku ku taa Iseyeli yélaa kakaasaya, mpa me í ké Yakəpu ləlyu nyóma tə. I kaa tasa Asilii nyóma mpa pa ηmakəlaya-me təyə naani təy. Ama mə Iso Tacaa wei í ké Iseyeli Nanη tu təy í ká tu naani.

²¹ Mə yélaa kakaasaya ká məli. Yakəpu nyóma me mə kakaasaya ká məli mə Iso tən tu tə.

²² Iseyeli nyóma me, pa mə yélaa samaa we isu tenku nəyə kanyəηa tə, mə taa kakaasaya tike ká mələna Tacaa tə. Pa tema mə wakəlyu təm ke suw, na pə tu muna-meye.

²³ Tacaa Pə təna pə tu Iso ka wakəli tetu tənaya isu i suw tə.

I taa nyana Asilii nyóma

²⁴ Ḿpóyú Pə təna pə tu Tacaa Iso təma i yélaa mpa pa we Siyən pyu taa tə si: I taa nyana Asilii nyóma mpa pa maki-meye kratəη tə. Pa teyetiηi akan ke mə tə isu Icipiti nyóma lakaya-meye hatoo ləη taa tə.

²⁵ Mpi tə, pəciu tike ke pə kaasaa, na ma páána hee təkpataa. Uena á huuna Asilii nyóma na á wakəli-we.

²⁶ Pə təna pə tu Tacaa ká kraasi i hika na isətəa, na I casa-keye Asilii nyóma isu i ka lapu Matiyan nyóma ke Olepri kukpaməy tə tə. I ká kraasi i kpatúyú na iso ké tenku tə. Isu i ka lapu Icipiti nyóma tə.

²⁷ Kuyaku ηkuyu i ka kəəli mə nyuyv taa ké səyəla wena Asilii nyóma ka sukə-me na á nu-me tə. Na í fiti ηmakəlyu mpi pa ηmakəlaya-me tə.

Kolontu kratəna Yosalem

²⁸ Ḿpóyú Asilii nyóma ləeka Ayatı icatə na pá fayana

Mikələh nyənte taa na pá yele pa wontu ke
Mikimasi.

²⁹ Uena pá fayana kukraməh naale heku na pá tō si:
Tə siki Kipeya. Səğəntu pu Lama icate nyóma
na pá seliyi na Sayuli icate Kipeya nyóma seeki.

³⁰ Kalim nyóma me,
í ma kapusi na Layisa nyóma náá tu ηkpaηη.
Uena Anatəti nyóma náá cə,
pa təm we konyəη.

³¹ Matəmena nyóma seeki.
Kerim nyóma pεεkəχi təcəəsəle.

³² Kolontunaa ká tasa Nori icate ke
səηyυ ke kuyaku ηku,
na pá teyeti Yosalem pulaya Siyəη ke ηkumle.

³³ Tacaα pə təna pə tu ka caati pilina si na toma.
I ka seti tuη wei i kəla kuluyυ tō
na í peti ate,
na í tisi wei i tεε lələη tō.

³⁴ Paa seti hətu səsəəntu na laale.
Lipaη hətuyυ taa tuη səsəəη ka hoti ate.

11

Wulav kvfalv təm

¹ Pəle pə waali ile pəliηa ká heli Sese*fa* kite
kvrənte tə. Akpaale ká lu i luluyυ lila tə. ^a tuyυ kite.

² Tacaα Feesuyυ ká weε i tə kέ.
Ku ha-i ləmayasεε na í tiikina i yəlaa.
Na isəna yυlυ ka puli təma kulapεε
na nyəm tō na a lapυ.

Nku kv yekina na yυlυ nyi Isə na í weεna i səğəntu.

³ Tacaα nyamnav nté i laηhulbmle.

^a **11:1 Seseε:** Seseε ke wulav Tafiti caa kέ, i luluyυ ke pa yaaki isυ

I kaa lana təm nti i nu kənu təγə təmle.

⁴ I ká təη siγisuyu na í huuna konyəntunaa,
na í təη tampana na í yəγətəna
tətu taa wahala nyəma.

I kuyəγətutu ke i

ká mana tətu yəlaa isu kprátúγú.

I ká ku asayaa na i nəγə taa kuyəγətutu.

⁵ Tampana təηuyu na kypantu lapu ká pəsi
isu tampala na í təγəli.

⁶ Taale haya na iwəyaya paa caγa təntəmle.

Krou na pinaya peleye təhəntəle kuləmtəle.

Pəyaya səkpelaya ká tiikiyina-wε.

⁷ Nav na taale wontuyu ηku pa yaa si wusi tə paa kaa
nyutu tətəγəle, na pa piya náá hənti təntəmle.

Nyutu ke təγəlaya na nav paa təγə.

⁸ Pəyaya ahułəm ka liyili təm púγú təə.

Pəyaya səkpelaya náá səsı ka niη ke akala púγú taa.

⁹ Tacaa puyu nanη nyəηku təə tu

nəγəlu kaa la i təγəntəle ke isayatu.

Pə taya pulu, yəlaa ká nyi ləə ké na pə su

tətu isu lum waasuyu tənku lumanη təə tə.

¹⁰ Kuyaku ηku Seseə ləluγu tu ka səηna isu
antulinya yəlaa tuuta.

Piitimnaa ka kəə si í tasa-wεye layatu,

na ləə teeli na timpi taa i wεε tə.

Mpa kolontunaa ka kuuwa tə pa məlvu

¹¹ Kuyaku ηku tətəγə Tacaa n ká hułi nyá toη.

N ká ləsi nyá yəlaa, na n kəna nyá nyəma kakaasaya.

Mpa paa wε Asilii tətu, na Icipiti ntəγəη tətu,

na Icipiti mpətəη tətu, na Itiyopii tətu, na Ilam tətu,

na Pabiloni tətu, na Silii tətu icate Hamati,

na tətu nti lum cəənaa tə.

12 N ká kpaasi piitimnaa ke tuuta.
N ká kpeyeli Yuta nyóma na Iseyeli nyóma mpa
pə kuuwa na pá yasi tetu təna taa tə.

13 Waatu inɪ Ifəlayim nyóma ɪsɛsɛmɪ ká saali.
Pɪ kpiisi Yuta nyóma kolontunaa.
Yuta nyóma kaa lu Ifəlayim nyóma ke patule.

14 Paa krentɪ na pá kpa Filiisi nyóma təw
ké ilim tətule
pəwɪ taa. Paa məɪna ilim təlule təw,
na pá kuu wɔlaya tetu taa nyóma wontu.
Paa təwɔ Itəm na Mowapɔ pə tetu na
pá ɲmakəli Amoni nyóma nyəntɔ.

15 Tacaa n ká yele na Icipiti
ilim təlule təw tɛɲku ɲkpalaya lɔm nyəw.
N ka tɛyɛti kataɲa ke Ifəlatɪ pəwɔ,
na ɲ faya-keye ləisi naatosompəwɔlaya,
na nyá nəwɔ heelim kəkə nyəm.
Haləna yəlaa təɲ na pá tɛsəɲɪ nəwɛɛ.

16 ɪlena pə kaasi hapəle ke yəlaa
kakaasaya ɲka ka wɛ Asilii tə.
ɪsu pɪ kaasɔyɔ Iseyeli
nyóma ke pa nyəntɛ ke hatoo ləɲ taa tə.
Waatu inəɲɪ pa lukaya Icipiti.

12

Isə samtv yontu

1 Kuyaku ɲkuyɔ í ká sa Tacaa na yontu sɪ:
Hai, Tacaa tə sama-ɲ.
Nyá pááná mɔnaa ké. Ama n ku-yeyɛ tá təw.
Hɛɛsɪ tá laɲa.

2 Isə nyaxale tá nyɔyɔ yátú.
Tu tu-ɲ naani ké.
Səwəntɔ kaa kpa-tu.

Mpi tɔ, Tacaa nyagale tá ton, na té saŋi-ŋ.
Nyagale tá waasulo.

³ Tu lu lom na lanholomle ke
nyugu yaru seelo taa.

⁴ Kuyaku ŋku ku wule í ká yəgəti si:

Í sa Tacaa, ɪ yaa ɪ hətɛ.

Í kraali yəlaa taa ké ɪ təma təm.

Í tɔsɪ pa tənɪ sɪ Iso hətɛ nté səsəle.

⁵ Í sa Tacaa na mə yontu.

Mpi tɔ, Tacaa lapa təma səsəna ké.

Pə wɛɛ si pá la na antulinya tənɪ nyi mpu.

⁶ Siyən nyéma me í wilitina lanholomle.

Mpi tɔ, Isɛyeli Iso Nanŋ tɔ wei í wɛna tɔ,

ɪ ké səsə ké.

13

Papiloni tomle

¹ Papiloni təm nti Tacaa hula Amətɪ pəyalu Isayii
ke toosee taka taa təgələ.

² Mpyúyú Tacaa yəgəta si:

Í kraasi tuuta ke puɣu ŋku

ku tɔ fɛi pulu tɔ ku tɔ.

Í tó yoolaa ke úúú.

Í hati-wɛyɛ niŋ si pá sɔsɔna ŋmakəllaa nənəgɔ.

³ Ma mayamaya ma kəmtəgəna yəlaa mpa

pə tɔ ma niŋ taa tɔ.

Ma yaawa ma yoolaa taa yoolaa mpa pa yələgəna

ma səsəntu na pá hələɣɪ ma pááná tɔ.

⁴ Yəlaa kəkətɛ nukɪ pəŋ taa,

ɪsɪ samaa tuutuuma.

Piitimnaa kawulasɪ kotaa na pa kəkətɛ nukɪ.

Pə tənɪ pə tɔ Tacaa má ma kaləɣɪ

ma yoolaa mpa maa yoonɪ tɔ.

⁵ Tacaa na mpa i hvləyəna i páná tə
antulinya tənasi ke pa luna hatoo pooluŋ taa,
na pá kəə si pa kpiisiyi tetv təna.

⁶ Mə laŋa í wakəli na í wii.

Mpi tə, Tacaa kuyaku kpegetaa ké.
Kv kəŋ ké isu Isə Toma təna tu wakəluvu.

⁷ Pə təə ké yəlaa apalvtu
hoowa na pá pəsi acamaa.

⁸ Səyəntv səsəəntv pu-wε,
na pá mələntəyi pa ti, isu
lulvu wusasi takvu alv tə.

Na pá nyənəyi təma na səyəntv.

⁹ Tacaa hvle kuyaku kəŋna nté.
Kv wule ke i ká hvli i páná səsəəna,
i kaa wεena pətətəle.

Kuyaku ŋkvyu i ka kpiisi asayaa,
na í pəsi tetv ke wulaya nyəntv.

¹⁰ Isətvləŋasi na si loosi təna kaa tasa luw.

Ilm í lu kprakpaa pəle pə si.

Pəyele isətv ná kaa hvlvmi.

¹¹ Maa hə antulinya ŋkraŋvu ke i kawalaya təə,
na má hə asayaa ŋkraŋ ke pəle pa kvpəntəŋ təə.

Maa tisi mpa pa həŋ pa ti tə,
na má yəki ŋmakəllaa kalampaanu.

¹² Maa yelev na yəlaa laŋ tetv taa

na pá kəli isu wula kvpaŋ.

Paa laŋ tetv taa na pá kəli isu Ofii tetv wula.

¹³ Pə təə ké Pə təna pə tu

Tacaa páná səsəəna kuyaku

wule i ka ciyiti isətənvu,

na tetv náá sele tə kite təə.

¹⁴ Isu səyəntv kpaakvu nam

na í seeki tə,

ήρύγύ paa wei ι κά se na ί mələyəna
ι tətü taa.

Isu heej laηυγυ tiikilu na ι ya tə,
ήρύγύ Papiloni nyəma ί κά ya yem yem
na ί mələyəna mə yəlaa kiη.

15 Ye pa hika mə taa wei pa cətəti-ι nyəμά,
na pá kra mə taa wei pa kv ílé na layate.

16 Paa tətəli mə piya na pá kuu mə téesi taa wontu
na pá kpi mə alaa na ί nyənəyi.

17 Μρύγύ Τασα γəγətaa si:

Maa yelee na Μεti nyəma mu-me na pááná.

Paa ί ha-weyə liyitee, yaa wəla, pəle pa kaa nyəнна
təna.

18 Paa yaγa mə ifepiya ke nyəμά, pa kaa cələ
ahəlvəmnəa.

Pəyele pa kaa wəena piya pətətəle.

19 Papiloni ka wə ké isu Kalətee
nyəma kawulası kacəka pəlvəpυ.

Isə κά wakəli-me, isu ι ka lapυ Sətəm
na Kəməə pə nyəma tə.

20 Pu kpiisi Papiloni tətü ke tam təə ké,
nəγəlv kaa wəe tə taa.

Paa mpətəntaa maγamaγa, pəle pa kaa heli,
pəyele tiikilaa na pa kaləkəη pa kaa səη təna.

21 Ama taale wontu κά leetəna,
na kpiisiη naa svvki mə téesi taa,
na taataanaa nάά pəsi tənaya pa tε.

Uena pəηtəlvη nάά ηmaaləyi ncaa taa.

22 Svnsvməη κά svvna mə icate kutulυη kvpaη taa,
na taale hası ke mə kutulυη wei ι taa
ί təkaya na ί nyəəki tə.

Pə təma Papiloni icate kvyakυ svv ké na kv kvəyetaa.

14

Kolontunaa ka kuuwa mpa tɔ pa mɔlvɔv

¹ Tacaa ka wii Yakɔrv lɔlvɔv nyɔma me mɔ pɔtɔtɔle na í tasa Iseyeli nyɔma meye lɔsvɔv na í su-meye mɔ mayamaya mɔ tetv taa. Mvɔlaa ka sɔɔsi mɔ tɔɔ na mɔ na we í caya.

² Piitimnaa lelaa ká kpaɣana Iseyeli nyɔma me na pá mɔɲna-meye mɔ te. Na Tacaa tetv tɔɔ tɔnaya mvɔlaa mpe pa apalaa na pa alaa, paa pɔsi Iseyeli nyɔma me mɔ yomaa. I ka kuu mpa paa kuu me tɔ, na í kra salɔka ke mpa paa kra-meye salɔka tɔ, na í ηmakɔlɔɣi-we.

Papiloni wulav tɔnaya

³ Iseyeli nyɔma me, Tacaa ka yele na í heesi mɔ wahalanaa na mɔ nɔɣɔsee nna yomle toɲ nyɔnte tɔne tɔ tv-me tɔ. Ye pɔ tala waatu ini ilɛ,

⁴ I tv Papiloni wulav ke yontu si: A a, ηmakɔllv mɔla isɔna, nyá tɔnaya nté yaa?

⁵ Tacaa n yɔka ηmakɔllv toɲ na í peli i kpatóɣó.

⁶ Ini i makayana yɔlaa ke kutamsa na pááná sɔsɔna. I ηmakɔlɔɣi piitimnaa.

Pa tv ηmakɔllv ini i waali.

⁷ Tetv tɔna caya tɔpamm na heesvɔv.

Yɔlaa yooki lanɲhɔlvmlɛ yontu.

⁸ Lipaɲ tuɲ sɔsɔɲ lanɲe heewa na í toɲ si:

Too ηmakɔllv hotuɣv tɔ, nɔɣɔlv ta kɔnta si i setɔɣi-tv.

⁹ Atɛtɔle taa nyɔma nu ηmakɔllv nyá nyá kɔnte tɔm na pɔ nyɔmtɔɣi-we.

Atɛtvnaa sɔlv puwa si pá mv-η.

Nyá kɔnte yelaa na mpa paa ké awulaa ke tetv taa tɔ pá kɔlɔɣi pa kumlee tɔɔ ké nyá tɔɔ.

¹⁰ Na pa tɔna pá yɔɣɔtɔɣi si:

Nyá mayamaya n pəsa ɪcam ke teitei ké ɪsu tá,
na ń nəḡəsəna-tv.

¹¹ Nyá cəməḡ ke pa makaya na pá puyələḡəna-ḡ.

Nəənəə n məla atətəle taa.

Nyá kvhəntvḡv nté tasətv.

Nyá kvtakvḡv ke sonsompee.

¹² Tvələmalvḡv, nyá wei n tee kəkə ke tanaḡ tə,
ɪsənaya pə lapa na ń hoti atə pəcó nyá kələna pi-
itimnaa.

¹³ ɪsu n mayasaya nyá taa si:

Maa kpa ɪsətəa, maa tee ɪsətvələḡasi təə.

Maa su ma kpelaya ke puyv təə.

Puyv ḡkv kv təə ké tivḡ laki

ɪ kotuyv ke ilim ntəḡəḡ təə.

¹⁴ Halɪ n təḡaya si:

Maa kpa hatoo comcom nəḡə taa,

maa tee ɪsəḡmuntv təə,

maa wee ɪsu ɪsətəa ɪsə səsə.

¹⁵ Ama pa tusa-ḡ atətəle taa.

N hota púbyó səsəəv taa.

¹⁶ Na pá təmsəḡi mpa pa naakɪ-ḡ tə,

na pá nyənəḡi-ḡ təpɪḡḡ na pá pəəsəḡi pa ti si:

Yvələ wei ɪni ɪ ciḡitaya tetv na í cəəsəḡi

kawulasɪ təḡələ?

¹⁷ ɪni ɪ pəsayana antulinya ke wvlaya tetv,

na í kpiisiḡi acaləe,

na í kisiḡi saləkətvnaa cəpv na?

¹⁸ Paa piitim mpi pə wvlav tooki.

Paa wei ɪ hənta ɪ təyaya taa ké na teeli.

¹⁹ Ama nyá ɪe, pa lə-ḡ ké na ń hatələna nyá pələav.

Pa lə-ḡ awalɪ ké.

N we ké ɪsu wei pa kvwa yoov taa tə.

N we ɪsu sətəa mpa pa pəta

πύργῳ ἡκου κὺ τὰα ἠε πεε τῶ.

N ἠε isu sətʊ wei pa fɛləɣi nɔhɛɛ tɔ.

²⁰ Ama nyá kaa polo awulaa lɛlaa kin̄ ke pəlaav taa.

Mpi tɔ, n wakəla nyá tɛtʊ, na ń kʊ nyá yəlaa.

Pa kaa tasa nyá piitim isayam hətɛ yaav ke paa wulee.

²¹ ɪ tayanɪ mə ti,

í kʊ wulav ɪni ɪ piya ke pa caanaa isayatu tɔɔ.

Pá taa tasa kʊlvʊ na pá tɔɔ tɛtʊ,

na pá waasi tɔ tɔ kɛ acalɛɛ.

²² Μπύργῳ πə təna πə tʊ Tacaa yɔɔtɔaa si: Maa kʊli Papiloni nyəma tɔɔ. Maa kpiisi pa tɛtʊ hətɛ, na pa lʊlʊ təna na pa piitim.

²³ Maa la tɔ taa kɛ lɔcayam, na má pəsi-təyi kʊlaaləɣ tɛtʊ. Na má hasa-ti təkɔləkɔpəli na saɣ. Pə təna πə tʊ Tacaa má ma yɔɔtəna mpʊ.

Nmakəlvʊ təna su tənaya

²⁴ Μπύργῳ Pə təna πə tʊ Tacaa yɔɔtɔaa na í tuu si:

Ye ma tɔma si mpi pə la pələ πə lakəna.

Má su mpi, pələ pi tɔɔna.

²⁵ Maa yəki Asilii nyəma tɔɣ ke ma tɛtʊ taa,

na má feli-wɛɣɛ nɔhɛɛ ke ma pɔ́ɔɣ taa.

Maa fiti ma yəlaa ke pa ɣmakəlvʊ taa.

Maa kóólí sɔɣəla wena pa sʊka-wɛ tɔɔ pa nyɔɔɣ taa.

²⁶ Mpi ma suwa si maa la tɛtʊ təna tɔɔlɛ.

Isəna ma suwa si maa tʊ piitimnaa tənaya niɣ tɔɔlɛ.

²⁷ Ye Pə təna πə tʊ Tacaa í su nti

awɛ ká yele na tɔ́ lá yem?

Yaa ye ɪ kʊsa ɣkumle awɛ ká kpana ɪ niɣ?

Tacaa kpaaləɣi Filiisi nyəma

28 Wulau Ahasi sēm pənaɣa ke Iso kuyəɣətutu
teləsulu kaləna Filiisi nyəma si:

29 Filiisi nyəma, mə laŋa í taa huləməna kprátóɣó ŋku
ku

makaya-me tə ku peluyu təm. Mpi tə, təm kusəpu
taa ké akala ká lu. Uena təm səsə wei i kuləyi huntu
tə í lu akala taa.

30 Ama lseyeli kunyəntunaa səsaa ká
təɣə na pə tala-we,

na wahala nyəma náá heesi na paa nyaŋna pulu.

Ama maa ku pá na pa luluyu hoolaya nyəma.

Uena nyəɣəsi na kolontu náá

teesi kuyu ke mpa pu kaasi tə.

31 Koloosi acalɛɛ me mə laŋa í wakəli na í má kapusi.

Filiisi nyəma kukrentuyu təna apalutu lepa.

Mpi tə, nyəəsi kuləna ilim ntəɣəŋ tə.

Səɣəntu paa kuləm fei yoolaa mpe pa taa.

32 Wentiyi paa cə Filiisi nyəma tillaa?

Paa cə-weye si: Tacaɹa mayamaya suna Siyəŋ.

Tənaɣa i yəlaa kunyəntunaa ka

hiki təcəsəle naani nyəntɛ.

15

Mowapu nyəma təw wula

1 Mowapu nyəma təw kuyəɣətutu ntə:

Pa yəka Aaa-Mowapu icate

na pá kpiisi-teye ahoɹ kuləmɛɛ.

Pa yəka Kii-Mowapu icate

na pá kpiisi-te tətəɣə ahoɹ kuləmɛɛ.

2 Tipəŋ nyəma kpa təfeenle si pa wiiki.

Mowapu nyəma tula nəəsi ke Nepo puyu taa,

na Matepa icate taa. Pa loola pa nyəəŋ na pa tantəŋ.

3 Yəlaa suu ləyaya wontu,

isu fələtənaa taka ke haɾee təə.

Pa lukiyi isəlum ke kutuluŋ patanaa təə
na nənəəsi tɛɛ.

⁴ Həsəɾəŋ nyəma na llale nyəma pa maaki kapusi
na Yahasi nyəma náá nukı.

Pə kɾenna Mowapɯ yoolaa
na pa apalɯtu le, na pa huɣutiɣi lotu.

⁵ Ma yaawa sı pá waasi Mowapɯ nyəma.

Pa sewa haləna pá tala Səwaa na lkəla-Selisiya.

Pa kpaaki Luhiti tontɔŋle na wula.

Pa casəɣi laŋwakəlle kapusi ke Holonayim mpaav
taa.

⁶ Nimlim hite lum nyəəwa.

Nyutu lum nyəntu wula tə təna.

Pulɯpɯ u tasəɣi nyə.

⁷ Pə təə ké pa kuuki pa nyəm mpi pə kaasa-wɛ tə,

na pá pukina hatoo tuŋ kacəka waali.

⁸ Mowapɯ nyəma kapusi nukı

pa timpiɣi pa tetu taa ké.

Haləna pə tala lkəlayim ıcate

na lliim tetu taa ləkə.

⁹ Timəŋ ıcate pusi lum wɛ ké isu caləm.

Pəcə ı ká tasa-wɛɣe wahala tuɣu tətə.

I ká yele na təɣɔlaya kulı

Mowapɯ yəlaa kakaasaya təə.

16

*Mowapɯ nyəma sələməɣi Yosalem nyəma sı pá
səna-wɛ*

¹ I ha tetu nyuɣu tu ke ıwaav na í tilina-ı.

Pə luna Sela ıcate na pə təŋna wulaya tetu taa,

na pə polo Siyəŋ puɣu taa.

² Mowapɯ alaa kpaaki Alənəŋ ləəv kuteŋ təə na pá
tiiki,

isu pa təγənuγu sumaya ke ka tante taa tə.
³ Μρύγύ Mowapu nyéma sələma Yosalem nyéma si:
 I tasa-tuγu layatu na í huli-tuγu tá kulapəle.
 I kenti tá təw ké ilim heka taa,
 isu ahoos səkpetuγu.
 I ηmesu ta yəlaa mpa pa tu kpuɓuγu tə,
 í taa kuli tá selaa waali.
⁴ I mu Mowapu yəlaa ke mə te.
 I ha-weyε timpi paa cəwsi
 na wakəllu í taa hiki-we tə.
 Nmakəɓuγu na wakəɓuγu
 na tetu yəlaa nəhεε feluγu
 ká su tənaya ke kuyaku nakuli.
⁵ Waatu inəγi pa luluγu tu
 Tafiiti ká weena kawulaya kumte.
 Tu weε səsəwle tam təw nyənte ke
 Isə pεεεε təw.
 I ká təηəγi tampana na siγisuγu na í huɓkəna.

*Yosalem nyéma kaa pəsi na pá waasi Mowapu
 nyéma*

⁶ Μρύγύ Yuta nyéma təma si: Tə nuwa
 pa yəγətəγi Mowapu nyéma kalampaani təm.
 Pa yəγətəγi tətəγə pa ti həm
 səsəəm təm na pa isəcau təm.
 Na isəna paa siki pa təγi pə cəɓ tə.
 Pəcə pa yəγətəγi na pə feina huwεε.
⁷ Pə təw ké Mowapu nyéma huγutiγi
 lotu ke pa ti təm na pá
 wiiki lesen kakalasi nsi pa lakaya Kii-Helesu tə.
 Pə pu-weyε katatəlaya,
 ɪlena pá mələγi.
⁸ Hesəpəη nyéma tawa wakəlaa.

Sipəma ləsejnəa wələyi.

Mpe pa lulayana solum kəpam,

na pə kuyi piitimnaa awulaa.

Ləsej tawa anı a təwəya haləna Yasəe tetu.

Ləsejnəa piliyasi ka həlaa ké

na si tēe tējku kəsəpu waalı.

⁹ Pə təwə ké ma na Yasəe nyəma

tə wiiki Sipəma ləsejnəa təw.

Na ma lukiyi isəlum ke Həsəpəj

na llale pa təw.

Pa yəya yooü kakiisaya ke mə kumtənaa təw.

¹⁰ Lanhuləmlə na ayəla tēma mə tawa taa.

Pəyele nəyələ u tasəyi yontu

yaa aḡmaala ke ləsej tuj tawa taa.

Ləsej koollaa u tasəyi pə lum

nyaasuyə ke tiinj taa.

Ma yelaa na lanhuləmlə kakiisasi su tənaya.

¹¹ Pə təw ké ma lanjle wakəla hatoo ma taa ké

Mowapu, na má seliyi isu cəməyü wula.

Na má huḡutiḡi lotu ke

Kii-Helesı pa təw.

¹² Mowapu nyəma ká kana pa təfəenle ke pote,

pa wiikina pa tuj. Ama pa kaa waa pulu.

¹³ Nti Tacaa ka yəḡəta hatoo ləj ke Mowapu təw

təyələ.

¹⁴ Tacaa yəḡətəyi təfoo ké pənente si: Pə kaasa pusi

tooso ké teitei. İlena Mowapu nyəma teeli si. Paa na

pa payale nté tə, yəlaa pəciimaya tike ke pu kaasi-wə,

pa kaa nii isələ.

17

Taması icate nyəma na İseyeli nyəma pa kawulası pasuyə

¹ Μπόγύ Τασα γόγθα Tamasi icate təm si:
 Pu kəw tə, pa kaa tasa Tamasi ke yaav si icate.
 Tu pəsi ncaale huɣule ké.

² Pa ləwa Alowee acalɛɛ.
 Kaləkəh həntəyi a taa tərəmm,
 nəɣəlv u nyaasəyi-i.

³ Pu kəwli Ifəlayim nyəma kprante.
 Pu lɛɛki Tamasi nyəma kawulaya.
 Na mpi pu kaasi Sili nyəma tə
 pə kaa tɛɛ Iseyeli nyəma nyəm.
 Nti Pə təna pə tɔ Tacaa γόγθα təɣəle.

⁴ Kuyaku ηku Iseyeli nyəma kaa wɛɛ yuŋ.
 Pəyele paa tɛ taasi.

⁵ Iseyeli ká wɛɛ ké isu taale wente pa kuma tə.
 Yaa Ləfayim tɛtɛkəle taa taale nte tə wɛ kɛtɛ tə.

⁶ Pu kaasi Iseyeli yəlaa ke acaləsa ké.
 Isu pa kooluɣu tɣv ηku
 pa yaa si Olifi tə ku pee na pukaya,
 na pá kaasi pee naale na tooso ké
 comcom nəɣə taa, na pee liyiti
 na kakpası ke piliŋasi təw tə.
 Iseyeli Isə Tacaa má ma γόγθəna mpv.

⁷ Kuyaku ηkuyv yəlaa ka kɛɛsi ıɛ na Iseyeli Isə Nanη
 tɔ wei i ké mə ηmalv tə i təw.

⁸ I kaa tasa tekuyv ke mə niŋ kulapəm. Paa
 təlaalɛnaa, paa pa tɣv Asətati na ilim pə lɛɛsvv.

⁹ Kuyaku ηkuyv Iseyeli nyəma mə í ká lə mə koloosi
 acalɛɛ. Isu Hifi nyəma na Amolii nyəma ka ləv pa
 nyəna ke too ləŋ taa ké saa wei Iseyeli nyəma mə í
 lɛɛka-yɛ tə. Ulena pə kaasi wulaya tɛtɔ tike.

¹⁰ Mpi tə, Iseyeli nyəma mə í səw mə Isə
 wei i yapa-mɛ na í kentiyi mə təw tə.
 Haləna í hala tuŋ kulalaan taale

na í sǝ læseŋ tuŋ kpaɪ nyəŋ.
 11 Kuyaku ŋku í sǝ tuŋ ɪni tǝ,
 í sika kalaa na í cǝna-ɪ.
 Tananŋ ŋku kv mayamaɣa ke tuŋ
 ɪni ɪ tɛɛwa na í tv hɛtv.
 Ama pǝ tala tǝɣov ɪɛ pʊlvʊv fɛɪ.
 Wahala ɪni ɪ taka fɛɪna kǝɛɛ.

Piitimnaa cvka pǝ taa

12 Pepe tǝ kǝ piitimnaa miitiɣi,
 na pǝ mʊtǝɣi ɪsu teŋku.
 Piitimnaa cvka pǝ taa kǝ mpʊ suwe.
 Pa kalǝɣi kǝkǝte ɪsu lʊm toŋ nyəm.
 13 Piitimnaa kalǝɣi kǝkǝte kǝ ɪsu lʊm sǝsǝəm.
 Iǝ nyaasǝɣi-wɛɣɛ na pǝ hatǝlǝɣi pooluŋ.
 Iɪsu pʊɣv heelim kpaɣvʊv nyutu tǝ.
 Yaa ɪsu kacuculaya kpaɣvʊv mʊsvʊv tǝ.
 14 Pʊ kǝ taanaɣa ɪɛ, sǝɣǝntʊ anaam.
 ɪɛna pǝ saali yem na pǝ ta nyaalǝta.
 Mpa pa ŋmulǝɣi tá nyəm na pǝ kuuki-wɪ tǝ,
 mpi paa tɛɛsǝna tǝɣɛɛ.

18

Itiyopii nyǝma wakǝlvʊv tǝm

1 Hai, Itiyopii tetʊ nyá.
 Nyá taa wɛ kpulǝŋ keŋ nyəŋ
 na í pula pusi sǝsǝənsɪ taa.
 2 Nyá tiliɣina tillaa ke teŋku tǝ,
 na pǝ cakɪ sǝsǝncaasɪ kpulǝŋ taa,
 na pǝ tǝŋ lʊm tǝ.
 Tillaa lǝŋlǝŋ nyǝma mɛ,
 í polo tookonaa piitim kiŋ.
 Mpe ɪni pa tǝnǝŋ tǝ fɛɪ huŋtv.

Yəlaanaa pooluŋ nyəma nyanŋa-weye.

Pa ké yoolaa piitim ké.

Nəyolu u nukɪ pa nsəmle.

Pusi faya pa tetu taa ké.

³ Antulinya yəlaa, mə təna mpa me í we tetu taa tə,

í paasəna waatu wei pa sikiyi tuuta ke pəəŋ taa tə.

Í nu waatu wei pa huləyi tutuyu tə.

⁴ Pə taya pulu, Tacaə yəyətəə si:

Ma təcəyale ke ma wee na má nyənəyi təpamm.

Isu ilim nyakuyu səsəm tə pə haŋaya,

yaa isu aŋkpələe haŋaya ke kumtu waatu.

⁵ Na pəcó pə tala kumtu ke

waatu wei lesəŋ puwa tə.

Waatu inəyi lesəŋ hetu pəsa pee.

Pa setəyi piliŋasi na asanti ké.

Pa setəyi akpaa na hatu nti tu waasəyi tə.

⁶ Ḿpúyú paa lə Itiyopii nyəma

na pə waasi pəəŋ

taa yepelekunaa na taale wontu.

Yepelekunaa ká təyə-weye yoluma,

na taale wontu ke ləŋle.

⁷ Waatu inəyi piitimnaa toŋ nyəm mpi pə ké

tookonaa, na pə tənəŋ təə fei huntu tə pu kəna

Tacaə pə təna pə tu maya kuhaaŋ ke ma təcəyale ké

Siyəŋ puɣu taa. Yəlaa təna nyanŋa piitimnaa mpeye,

haləna pooluŋ nyəma. Pusi faya pa tetu ké.

19

Icipiti nyəma laŋwakəlle səsəle

¹ Tacaə yəyətə ntiyi Icipiti nyəma təə tə.

Tacaə cayana nteye isəŋmuntv nti tə təŋ ləŋləŋ təyə

kpaŋanu, na í polo Icipiti.

Icipiti tuŋ kulalaan seliyi na yɛlaa apalutu naa le-we.

² M̀p̀ỳỳ Taca a tɛma si:

Maa yele na Icipiti nyɛma kuli tɛma tɔɔ.

Yulɔ ká kuli i lɔlɔyɔ tu tɔɔ,

na lelo kuli i taapalu tɔɔ.

Acalee ká kuli tɛma tɔɔ,

na kawulasɩ ke tɛma tɔɔ.

³ Maa yele na Icipiti nyɛma me mɛ mɛ lɛmayasɛɛ le-me,

na má liyiti mɛ layatu. Uena í pɛsɛna mɛ tuŋ tɔɔ na

í polo mɛ tɔwaa tɛ.

Ɔ ká susi kɔɔnɔnɔŋ na í pɔɔsi pee.

⁴ Maa tu Icipiti nyɛma ke ŋmakɛllɔ niŋ taa.

Nmakɛllɔ ká tɔɔ mɛ tɔɔ kɛ kawulaya na toŋ.

Pɛ tɛna pɛ tu Taca má ma yɔɔtɛna mpu.

⁵ Nili pɔɔɔ lum ká nyɔɔ,

na ká wuli tɛkpansan.

⁶ Nili pɔɔɔ sɛsaya pusi kuvhelasɩ lum ká sɔŋ

na lɔɔŋ kuvheheɛŋ lum náá nyɔɔ.

Mulɔyɔ na sɛsɛncaasɩ ká lontili,

⁷ na pɔɔɔ atama lum nyutu tɛna.

Na pɛ kpenna pɔɔɔ nɔɔɔ halɛm tɛna,

na heelim ma-wi

na pɛ wuli na pɛ yele kpetɛ.

⁸ Tiina kpala tɛna, paa kulasɩ nyɛtaa,

paa puluŋ tulaa, pa laŋa ká wakɛli tɛtɔɔtɔɔɔ,

na pá te nyɔɔŋ na pá wii tɛkpoo.

⁹ Mpa pa makɩ kponkpontu toŋ nyɛntu

na mpa pa lukɩ tɛ pɔɔŋ tɔ,

pa laŋa ká wakɛli.

¹⁰ Pɛ nu pɔɔŋ lɔlɔaa.

Pa tɛna mpa pa tɛkayana tɛmlɛ ntɛ tɔ,

pa apalutu lepa.

¹¹ Sowaŋ ɩcate awulumpiya ke

ləmayasεε fεinaa ké.

Icipiti wulav layatu tasəlaa

tasəyi kumeləlayatu ke.

Isənaya mə taa yulv pəsəyi

na í tə Icipiti wulav si:

Maya nyəntv. Pəyele maya ləntaa awulaa ləlvəy tu?

¹² Icipiti wulav, nyá nyəntaa mpe pa we le?

Pá kuli nti Pə təna pə tu Tacaa mayasaa na

í su Icipiti təə tə na pá hvl-η ɯε.

¹³ Sowəη awulumpiya mə ké kumeləməη,

na Mamfi nyəma mə tvsəyi mə ti.

ɿ ké kpeka nyəəη nyəma mpa

pa tolisiyi Icipiti təyɔ.

¹⁴ Tacaa tisa acufu ke mə taa,

na í tolisiyi Icipiti ke ɿ kulapətv təna taa.

ɿ lakɿ teitei ké ɿsu sɯlvnyəəlv

tutuyv ɿ tətv taa tə.

¹⁵ Icipiti tv nəyəlv ɿ kaa pəsi

na í la pəlv kɯpam.

Paa toη tv, yaa konyəntv,

yaa səsə, yaa səkpəlu.

Icipiti nyəma ká tεεsəna mpi tə

¹⁶ Kuyaku nakulɿ, Pə təna pə tu Tacaa ká nyaasi Icipiti nyəma me na niη tvyv. Səyəntv ká kra-me na í sele ɿsu alaa.

¹⁷ Yuta tətə ká wεε-mεyε səyəntv pəlvəy. Paa waətv wei ké pa yəyətə tə təm, í təəsəyi nti Pə təna pə tu Tacaa ka suwa si ɿ ka la-me təyɔ. ɿlena í seliyi.

¹⁸ Kuyaku nakulɿ Icipiti acalεε kakpasɿ ká yəyətəyi Hεpəla təm. Paa yəyətɿ na pá su si: Tə ké Pə təna pə tu Tacaa nyəma. Acalεε anɿ a taa lεntε hətε nté ilim ɿcatε.

19 Kuyaku nakuli í ká ηma Tacaa ke kɔtaya tɔlate ke Icipiti tetu taa. I ká siki-i pɔle ke tetu tonja tɔɔ.

20 Ntɛ tu tɔɔsɔxana Icipiti nyɔma me si: Pɔ tɔna pɔ tu Tacaa we mɔ tɛ. Na waatu wei Icipiti nyɔma ka yaa Tacaa si: Ya-tuyɔ ta ηmakəllɔ ninj taa tɔ. Isɔ ká tilina-meyɛ waasɔlɔ na ílé í hetɪ-mɛ.

21 Waatu inɔxi Tacaa ká hɔli i tɔxi Icipiti nyɔma me, na mu nyi Isɔ weetu na í sɛɛ-i. I ká lapɪ-i kɔtasi na í ha-i kɔcɔɔɔ, na í su-i nɔɔsi na í tɔkɪ-si.

22 Tacaa ká hɔ Icipiti nyɔma me mɔ ηkpanɔɔ. I ká waa-mɛ na mu mɔlɔna i tɔɔ. Isɔ ká muɔi mɔ kɔsɔlɔmɔtu na í waa-mɛ.

23 Kuyaku nakuli hapɔle ká lu Icipiti, na tɔ puki Asilii. Icipiti nyɔma na Asilii nyɔma í ká polo tɔmate, na í kɔpɛntɪ na í sɛɛkɪ Tacaa.

24 Kuyaku ηku Isɛyeli nyaa sɔɔsi Asilii na Icipiti pa tɔɔ na í la tooso. Tacaa ká kooli tetu tɔnaya kɔpantɔ ke Isɛyeli tɔɔ.

25 Pɔ tɔna pɔ tu Tacaa ká kooli tetɔnaa me mɔ tooso kɛ kɔpantɔ si: Ma kooliyi ma yɔlaa Icipiti nyɔma ke kɔpantɔ. Maa kooli Asilii nyɔma mpa ma lapɔna ma ninj tɔxɔ kɔpantɔ. Maa kooli Isɛyeli nyɔma mpa ma lɔsaa tɔxɔ kɔpantɔ.

20

Isayii tɔɔ kpɛtɛ, ntanjkpala yaa wontu fɛi i tɔɔ

1 Pɔnaya ηkɛyɛ Asilii wulav Saləkɔɔ kɔsa i yoolaa wulav sɔsɔ, na í tii Filiisi icatɛ Asɔtɔtɪ tɔɔ na í lɛɛkɪ-tɛ.

2 Waatu inɪ Tacaa ka tɛma Amɔtɪ pɔyalɔ Isayii ke tɔm heeluyɔ. I heela-i kɛ si: Wɔxɔsi lɔyaya wontu, na nyá ntanjkpala. Uɛna í la mpɔ na pɔ yele-i kpɛtɛ.

Asɔtɔtɪ icatɛ lɛɛkɔyɔ waatu ke Tacaa yɔyɔtaa si:

³ Pə kɾenta pusi tooso kəɓ ma təmle tu Isayii təŋ kɾete. Wontu yaa ntaŋkpala fei i təɔ. Mpu pə huləyəna Icipiti na Itiyopii pə nyəma ke mpi pu te na pə mayana-we tə.

⁴ Pə taya pɔɓ, Asilii wulaw ka kuu Icipiti na Itiyopii pə ifepiya na pə kukpatəlaa ké. Wontu yaa ntaŋkpala kaa we pa təɔ. Pu yele-weye kɾete ké təyələyəli. Tənaɣa Icipiti nyəma ka təɣ fele.

⁵ Waatu inəyi mpa pa tēlaya Itiyopii nyəma, yaa pa hənɣa pa təyi Icipiti nyəma sənaw təɔ tə, pa apalɔtu ka yəli.

⁶ Kuyaku ŋkuɣu həyɔɓɣu ŋku ku taa tə we isəntə tə, ku nyəma ka yəɣɔti si: Ta tēɓɣu tēesəna mpi təɣəle. Mɾeye tu huɔkaya si tu tu kɾɔɓɣu na pə ya-tuɣu Asilii nyəma niŋ taa. Leɣele tu hikina nyuɣu tətule ke nənəɔ?

21

Papiloni hotuyu

¹ Tacaɣa yəɣɔta ntiyi wɔɓaya tətɔ nti tə we tənku nəɣɔ tə tə təɔ tə.

Kolontu luna wɔɓaya tətɔ səɣəntɔ nyəntɔ taa.

Isu kacuculaya fakuyuna Nefi tətɔ taa tə.

² Pə kula təm səɣəntɔ nyəntɔ təɔ na pə huli-m.

Nmakəllu, ŋmakəli.

Wakəllu, náá wakəli.

Ilam nyəma, í tii pa təɔ.

Meti nyəma, mu ta icate.

Tacaɣa ka su tənaya ke kunyəməŋ wei

Papiloni tɔwa piitimnaa tə.

³ Pə təɔ ké ma laŋle wakələyi.

Pə wuki-m ké isu lɔɓɣu

wɔsasi takuyu alɔllu tə.

Wɔsasi toŋ nyənsi laki na má nyaŋ,
 pu saŋ si má nu.

Ma seliyi, pu saŋ si má ná.

⁴ Ma lanle pəsa, na sɔxɔntu sɔsɔntu kra-m.

Ahoo nna maa nyulaa tɔ a pəsa sɔxɔntu nyəna.

⁵ Pa pəwa ate pəŋ na pá su tɔxɔnaɣa,
 na pá tɔki na pá nyɔki.

Tənaɣale pa yaɣa kapuka ke kprakpaasi:

Yoolaa sɔsaa mɛ, í tayanɪ mə kəkentiŋ.

⁶ Ntəna Tacaɔ heeli-m si: Polo n̄ su taŋlɔ,

ye ɪ na mpi ɪ yɔxɔti.

⁷ Ye ɪ loosa yoou keekenaɔ na krayanəŋ həŋ,

yaa kraŋasi yaa yooyoonaɔ caŋa.

Ue ɪ paasəna na í yɔxɔti na pá nyi.

⁸ Tənaɣale taŋlɔ yaɣa kapuka ɪsu tɔxɔlaxa si:

Tacaɔ ma səŋa ma tətəŋle ke ilim na ahoo ké,

na má feŋiyi.

⁹ Pa kəŋna nté na təna tɔ,

na pá caɣa yoou keekenaɔ

na krayanəŋ həŋ.

Ntəna nəxɔlɔ ma kapuka si:

Papiloni ílé ɪ hotaa, ɪ hotaa.

ɪ tuŋ kɔlalaŋ leesəŋ yɔka

ateye ɪ təna tɔpɔtɔpɔtɔ.

¹⁰ Ma yəlaɔ mpa mɛ pa mpa ɪsu məla ke kataya taa
 tɔ.

Nti lseyeli lɔ Tacaɔ,

Pə təna pə tɔ heela-m tɔxɔle,

na máá teləsəyi-mɛ.

Itəm nyáma wɛ təm

¹¹ Tacaɔ yɔxɔta ntiyi Tuma tɔ tɔ.

Nəxɔlɔ yɔxɔtəna-m na nəxɔ sɔsaya na Seyii tetɔ taa si:

Taŋlɔ, waatunaɔ ɪsənaɣa pə kaasa ahoo,

pølee ké a tɛŋ?

¹² Uena taŋlv cɔ si:

Pu nyaali yáá.

Ama pə ta nyaaləta.

Ye mə luɣu wɛ kʊcɔcɔtu,

ilɛ í tasa məlvɣu kɛ wulee.

Tetaŋ na Ketaa nyáma selaa

¹³ Tacaá yəɣɔta ntiyi Alapɔ tɔɔ tɔ.

Ketaa nyáma mə, mə na mə yooyoonaa caasi.

ɪ polo na í sɔv nyutu taa ké ahoɔ,

na í ŋmɛli tiikasɪ taa.

¹⁴ Tema nyáma mə,

í sɛŋna lɔm kɛ selaa mpa lɔkɔtu kuyi tɔ.

ɪ pona-wɛɣɛ tɔɣɔnaɣa.

¹⁵ Pə taɣa pɔlv, yooɔ toŋ na laɣalɛɛ tvɔlvɔvɔ,

na tɔ́ŋ pam tɔɣɔnəna-wɛ.

¹⁶ Pə taɣa pɔlv, pə kaasa pənaya kɛ teitei, ilɛna

Ketaa nyáma teeli si tənaya.

¹⁷ Yəlaa pəciuu tike kɛ pu kaasi ɪ yoolaa taa yoolaa tətɔlaa taa. Nti Tacaá lɛɣɛli lɔɔ yəɣɔtaa tɔɣɔlɛ.

22

Yosalem nyáma kpaalvɣu

¹ Tacaá yəɣɔta ntiyi toosee tetɛkɛlɛ tɔɔ tɔ.

Yosalem, pepe lapa na nyá yəlaa kpaaki lɔpɔtu tɔɔ?

² Icatɛ kʊcɔkɛlɛ, na kɔkɔtɛ nyəntɛ,

na laŋhɔlvmlɛ nyəntɛ nyá,

nyá səttaa ta səna laɣatɛ,

pa kaa si təyoole.

³ Nyá yoolaa nyɔɔŋ nyáma təna sewa,

tətɔlaa kpa-wɛɣɛ saləka.

Pa kuu nyá yəlaa təna na pá kɛnna

mpa paa sewa na pá hatəli tə.

⁴ Pə təw ké ma si í yelem na má wii wahala
wei i mayana ma yəlaa tə i təw.

I taa mayasi si í puɣusiɣi-m.

⁵ Mpi tə, saŋa ke Isə pə təna pə tɔ Tacaa
tisa ta taa ké acufu na té kpisi na pé liyiti-tɔ.

Laŋwakəlle wula səsəna nukɪ

toosee tətəkəle taa.

Kakiisasi kpaaki tontonɔ təw.

⁶ I lam yoolaa təkə təw na nyəmə.

Apalaa caɣa yoo keekenaa taa, kpaɣanəw weɛ.

Kii nyəma yoolaa leeki pa kpaləw.

⁷ Yosalem, nyá tətəka kɔpampana taa

suwa yoo keekenaa na pə kpaɣanəw.

Pa puləɣi nyá nənəsɪ si pa yooki.

⁸ Yuta fei kəkentim tətə.

Kɔyaku ŋku í keesi mə ɪɛ

na í nyənəɣi yoo wontu.

Nti pa pula kutuluyɔ ŋku

pa yaa si Lipan hətɔɣɔ tə kɔ taa tə.

⁹ I nawa Tafiti ɪcatɛ kolɔŋa pəɣələe təna.

I həma lɔm ke pə tɛɛ lule taa.

¹⁰ I kala Yosalem tɛɛsi.

I yəka si taa leŋsənaa si

pə səsɪ kolɔŋa ke tɔŋ.

¹¹ I hula lule ke koloosi naale heku.

I həma lule kɔpəntɛ taa lɔm.

Ama í tá keesi mə ɪɛ

na Isə wei i tayana wahalanaa mpeɣe too ləŋ,

na í kəna-me tə i təw.

¹² Kɔyaku ŋkɔɣɔ Isə Tacaa,

Pə təna pə tɔ yaa-me si

í wii na í huɣuti lotu na í looli mə nyəwəŋ,

na í suu ləyaya wontu.

¹³ Ama me ile, pə pəsa-meɣe

lanhəlvəmlə səsəle ké.

Ɔ kɔɣi naaŋ na heeŋ na í liki nantu

na sɔlvə na í haki teu.

Haləna í tə si: Tə təɣə na tə nyəə ta kpaakraa.

Mpi tə, cele tu si.

¹⁴ M'p'ógó Pə təna pə tu

Tacaa yəɣətəa na má nu si:

Ma yəɣətəyəna tuunav si

pə kaa husi mə isayatu tənə,

isui í səpa.

Nti Pə təna pə tu Iso yəɣətəa təyələ.

Sepəna təm

¹⁵ M'p'ógó Pə təna pə tu Tacaa Iso heela Isayii má si
má polo na má ná kawulaya təyaya nyuɣu tu Sepəna.

Má heeli-ɪ si:

¹⁶ N feina pɔlvɔɣu cənə,

n nyənəɣi nyá təɣi we na halı

ń huli nyá təɣi pəlaav ke

isətəa kəkpaɔmɔɣu taa?

¹⁷ N nyənəɣi nyá təɣi pɔlv səsəəm ké.

Ama Tacaa ká kraɣa-ŋ na í ləɣə-ŋ pooluŋ.

¹⁸ Ɔ ká pilimi-ŋ isui pɔlv kəkulutum ke

tətu kəwalətu natəli tə taa.

Tənaya n ká si na nyá yəu keekenaa kɔpama saalı.

Nyá kəna nyá caa təyaya fəle.

¹⁹ Maa ləsə-ŋ nyá təmle taa.

Maa təɣəni-ŋ nyá təcəyalə.

²⁰ Kɔyaku ŋkɔɣu maa yaa ma təmle tu

Hilikiya pəyalə Iiyakim.

²¹ Maa suu-ɪ nyá capa, maa ləli-ɪ nyá tampala,

na má tu nyá pəsuyv ke ı nin taa,
na í pəsi Yuta na Yosalem nyóma pa caa.
²² Na má cele-ı wulav Tafiiti löluyv nyóma
kawulaya təyaya nənəyo nyəmle.
I tolaa, nəyölv u təkəyi.
Pəcǝ í təkəa nəyölv u töləyi.
²³ Iso ká yelina na í nyəo ton isu nyəmle ke
lonte naani nyənte taa, na í pəsi ı caa təyaya
nyóma teeli təhikile.

²⁴ I təyaya nyóma ká nyəkələna-ı ké na pa yun
təna. Tiisi səsənsı na tiipee ka nyəkələna-ı ké isu
kewee na kəpənaa.

²⁵ Mpyó Pə təna pə tu Tacaa təma sı kuyaku ηkyv
kanəyaya ηka paa kama lonte naani nyənte taa tə
kaa kpesı. Paa ma-ke na ká kpeε. Uena səyəla wena a
təna a ka we ka təo tə á wakəli. Mpi tə, Tacaa má ma
yəyətəna.

23

Fenisii tetv wakəlvv təm

¹ Tacaa yəyətə ntiyi Tiii tetv təo tə.
Taasisi ıcate kpuləy səsəəy me í wii.
Mpi tə, ıcate wakəlaa,
təyaya fei, təsvle fei.
Hatoo Kitim tetv taa ké təm nti tə lunaa.
² Sitəy payətəlaa mpa me í we tenku nəyo tə.
Səyəntv í kpa-me na pə la-meγe ha.
Mə tillaa tesəyəna tenku.
³ Mpi pa tuukaya na pá təyəyi ləm səsəəm tə,
Sitəy nyóma kəyayana-wı.
Mpe pa təkayana piitimnaa kasəyaya.
⁴ Fεεε í kpa Sitəy ıcate.

Mpi tɔ, tenku na i hola sɔsɔna si:
 Lɔlɔyɔ wɔsasi ta kpata-m.
 Pɔcɔ ma ta tu lɔlɔta.
 Pɔyele ma ta tɔta ifepiya,
 ma ta pɔsɔta pɛelaa.

⁵ Waatu wei Icipiti nyɔma ká nu tɔm nti tɔ,
 paa selina mpi pu maɣana Tiii nyɔma tɔ.

⁶ Tenku nɔyɔ nyɔma me í wii.
 I tesɩ tenku na í polo Taasisi.

⁷ Waiyo! Tiii kɔlɔ?

Icate n̄tɛ tɔ leelaa kɛ.
 Yɔlaa ka suwa tɔ taa kɛ hatoo lɔɣ kɛ.
 Ntɛ tɔ ηmakɔlayana tetu pooluɣ nyɛntu.

⁸ Tiii talaya awulaa ntenin kɛ.
 Tɔ taatɔlaa ka we kɛ isu awulumpiya.
 Pa nyɛnɔyɛ-wɛyɛ yɔlaa mpa pa nyɔɔɣ
 kɔla kɔlɔyɔ ke antulinya taa tɔ.
 Awe wakɔla icate nteyɛ mpu?

⁹ Pɔ tɔna pɔ tu Tacaa tɔna m̄pɔyɔ i taa si
 i wakɔlɔyɛ isɔcawtɔnaa mpa pa sɔɔla teeli tɔ.
 Na í tisi mpa yɔlaa tɔyɔna tɔ.

¹⁰ Tiii nyɔma me í hala mɔ tetu.

Mpi tɔ, kpulɔɣ sɔsɔɣ wei i tɔɣ
 tenku sɔsɔ taa tɔ i fɛi tɔtɔ.

¹¹ Tacaa nyaasa tenku.

I selisa kawulasɩ na í tɔ si:
 Pá wakɔli Kanaaɣ koloosi acalɛɛ.

¹² I tɔma si: Sitɔɣ wɛɛ kɛ isu pɛelo
 wei pa kpipa na pá wakɔli tɔ. Nyá acima tɛma.
 Polo Sipili tetu nti lɔm cɔɔnaa tɔ.

Ama n kaa hɛɛsi tɔnaya.

¹³ Nyɔnna Papiloni tetu nyɔma, pa fɛi tɔtɔ.
 Asilii nyɔma ηma tɔ taa kɛ yoolaa kutuluɣ sɔsɔɣ.

Pa yoonu-ti, na pá yáki tə kawulaya téesi
na t́ pəsi ncaale.

Taale wontu təyə pa tetu.

¹⁴ Kpələy səsəy i wii.

Mpi tə, pa wakəla mə təcəsəle.

¹⁵ Ilena pá sə Tiii tə ké pusi nutoso na naanwa,
isu wulav kawulaya pusi. Pəle pə waali ké paa lapu-
isu pa keesuy yontu taa ké wasaŋkali təm tə si:

¹⁶ Wasaŋkali, nyá wei pa sə nyá tə tə.

Kpaɣa nyá cəmyu.

Maki-ku na n cəki ɪcatɛ.

Yooki yontu na n lələyi-ti.

Yəlaa i təsə nyá təm.

¹⁷ Pusi nutoso na naanwa tɛeki, ilena Taca yele
na Tiii nyəma la wasaŋkalətə na antulinya awulaa
təna, na pá hikiyi pə liyitee.

¹⁸ Ama pa kuhikim na pa kasəyaya təna, ká pəsi
Taca nyəm ké. Pa kaa kaa-yeyɛ huɣule, yaa pá si-
yɛ na a mpa. Ama Isə təyaya nyəma ká təyona-yɛ na
pá haya. Paa suuna-yeyɛ wontu kəpampantə.

24

Tetu təna wakəlaa

¹ I nyəni, Taca ká wakəli tetu.

I ká pəsi-təyi wulaya nyəntə.

I ká pəsi-təyi kpentəlasə na i wakəli tə yəlaa.

² Wahala kuləm ká mayanna kətələ na yəlaa.

Na caa na ɪ yom, na toto na ɪ yom.

Na pɛtələ na wei ɪ yakɪ tə.

Na kəntələ na wei pa kəntəyi tə.

Na kəmlɛ tə na wei pa fələyi tə.

³ Pu kpiisi tetu ké təkpaata,
na pá kuu tə wontu təna təkpələkpəli.

Mpi Tacaá súwa tǎyǎle.

⁴ Tǎtu wǎ lǎyǎya taa, ná tǎ pǎsi ncaale.

Antulinya ná hotaa, ná í pǎsi ncaale.

Isǎtǎnǎyǎ ná tǎtu pǎ wakǎlaa.

⁵ Yǎlaa mpa pa wǎ tǎtu taa tǎ pa wakǎla-ti.

Mpi tǎ, pa yǎka kiin, pa wakǎla kusǎsutǎ.

Pa yǎka tam tǎǎ nǎyǎ pǎelǎyǎ.

⁶ Pǎ tǎǎ kǎ Isǎ tǎnǎsa tǎtu kǎ mpusi

na pǎ tǎyǎ-ti.

Tǎ yǎlaa isǎyǎtǎ mǎlǎyǎ pa nyǎǎn taa.

Pǎ kpǎiisa-wǎ ná pǎ kaasi-wǎyǎ pǎcǎ tike.

⁷ Sǎlǎm kǎpǎm kǎ caya lǎyǎya.

Lǎsǎn tǎyǎ kǎ lontili.

Lǎnǎhǎlǎmǎle nyǎma tǎna sǎǎ nǎyǎsǎe taa.

⁸ Akilimanaa wǎla kǎpǎna suma.

Acima taa wǎnǎ ná kǎpǎlǎsǎyǎ saalaa.

Cǎmǎn wǎla lǎnǎhǎlǎmǎle nyǎna sǎpa.

⁹ Paa tasǎyǎ sǎlǎnyǎǎle ná yǎntǎ.

Pǎyǎle sǎlǎm tǎn nyǎm ná kǎpǎ nyǎn kǎ pǎ nyǎǎlaa.

¹⁰ Ícǎte kǎpǎte nyǎntǎ nǎtǎ tǎ yǎkaa.

Tǎsǎsǎ tǎna tǎkaa nǎyǎlǎ u sǎǎki.

¹¹ Pa makǎ kǎpǎsi kǎ hapǎe tǎǎ.

Mpi tǎ, sǎlǎm fǎi.

Lǎnǎhǎlǎmǎle fǎi tǎkǎpǎtakǎpǎta.

Anǎmaala fǎi tǎtu tǎna taa.

¹² Wakǎlǎyǎ tike wǎnna ícǎte taa.

Ícǎte nǎnǎyǎ kǎmpǎ pǎla yǎm yǎm.

Pǎ yǎla-kǎyǎ ncaale.

¹³ Pǎ kǎa kaasi yǎlaa kǎ sǎsǎm kǎ tǎtu taa.

Isu pa kǎoolǎyǎ olifinaa pǎe

na pǎkǎya yaa pa sǎtǎyǎyǎ

lǎsǎnǎa tukǎn ná pǎ kaasi acǎlǎsa tǎ.

Lanhvlumlε kvtatəpuv

14 Yəlaa kakaasaya ká kuli pa nəəsi.

Paa wiliti na pá sa Tacaa səsəəntv.

Paa yoo yontu na lanhvlumlε ke ilim tətvlε.

15 Paa sa Tacaa teeli ke ilim təlulε.

Tacaa lseyeli lso həte ká yaa haləna pə

tala lvm taa tət v na tenku nəγə həγələη taa.

16 Tə nukı pə yookı yontu ke hatoo antulinya tənaya
təə si:

Tampana təηlv lso keke teeli tv.

llena maa təη si: Ma tala ma tənaya,

ma tala ma tənaya. Ma lepaya.

Waalı lulaa lukı waalı,

waalı lulaa lukı waalı.

17 Səγəntv səsəəntv na púyú

na puluyv pə təηa atε yəlaa mε.

18 Ye wei í nuwa səγəntv

səsəəntv kakiisaya na í seeki

ilε ι hoti púyú taa.

Ye wei ι pəsaa na í lv na ι lu,

ilε puluyv náá puu-ι.

Tεv anaam tulaa. Antulinya sela ι kite tεε.

19 Tεtv cələyi, tə ya pəγələε.

Tεtv lenliyi.

20 Tεtv tənətəyi, isu svlvnyəəlv.

Tə seliyi isu cokəle.

Tə isayavv pεta-ti, tə kaa tasa kvluyv.

Kawulası səsəənsı tomle, lso kawulaya caalvyv

21 Kvyaku ηkvyv Tacaa ká kvlı isətaa tənəunaa təə. I
ká kvlı atε awulaa səsaa təə, na í naası-wε.

22 Paa kpeyeli-wεγε təntəmle ke púyú nakvlı taa.
Paa təkı pa təə ké saləka nəγəlv taa. Kvyeeη payalε
sikiyi, ilena pá naası-wε.

23 Pii liyiti isətu.
 Fεεε ka pii ilim.
 Mpi tə, Pə təna pə tu Tacaa ká təyə kawulaya ke Siyən
 puyv təə na Yosalem.
 I teeli ká naaki i yəlaa nyuyv nyəma isentaa.

25

Tacaa kele tampana təhlaa təcəəsəle

1 Hai Tacaa, nyayale ma Iso.
 Maa sa-η na má puyvli nyá hətε.
 Pə taya puv, nyá lapəna mpi mpi pə we teu ke səsəm
 tə.
 Mpi n suwa hatoo ləη tə,
 pə caya teu ké na pə nyəəwa.
 2 Pə taya puv, n pəsa icate ke pεε kaηmaaya.
 Tu ké kolujə icate ké.
 Kpai nyəma icate səsəəle ta ke icate tətə.
 Nəyolv kaa tasa-tεyε ηmav.
 3 Pə təə ké yəlaa tənɔtunaa ká tu-η teeli.
 Nmakəllaa piitim icate ká nyana-η.
 4 Nyayale icam təcəəsəle.
 Nyayale konyəntv kpuvuyv
 tətule ke laηwakəlle waatu.
 Nyá kena təcəəsəle naani nyənte
 ke tev səsəəv waatu.
 Nyayale ta isotom ke haηaya waatu.
 Nmakəllaa pááná səsəəna we
 ké isu tev səsəəv nukuyv kolujə tə.
 5 Yaa isu haηaya ke wulaya tətə taa.
 Ama nyá sumsiyi kpai nyəma kəkəte,
 isu haηaya tεηuyv saa wei isəηmuntv tεeki tə.
 M'póyó n su tənaya ke ηmakəllaa yontu.

Piitimnaa tēna acima

⁶ Pə tēna pə tʉ Tacaa n ká la piitimnaa tēnaya acima
ke pʉyʉ kʉnɛ kʉ taa.

N ká saa təyənaya kʉrampɔŋka,
na nantʉ kʉrantʉ, na sulʉm kʉram
mpi pə wɛ təcələcəlɪ tə.

⁷ Pʉyʉ ŋkʉ kʉ tə tēnaya
n ká cəlɪ laŋwakəllɛ saalaya
ŋka ka kenta yələa tēna tə.

Nkɛ ka takəna piitimnaa tēna.

⁸ Tacaa n ká kpiisi səm ke tam tə.

Isə n ká husɪ yələa tēna ɪsəlʉm.

N ká kɛɛlɪ tɛtʉ tēna taa ké
fɛɛɛ nte nyá yələa ka təyaa tə.

Tacaa má ma yəyətəna.

Iseyɛlɪ nyəma laŋhʉlʉmlɛ, Mowapʉ nyəma wakəlvʉyʉ

⁹ Kʉyaku ŋkʉyʉ yələa ká yəyətɪ sɪ:

Nyayalɛ ta Isə wei tə lapa naani tə.

Nyá waasəna-tʉ.

Tacaa ke tə tʉwa naani.

Ta laŋa í hʉlʉmɪ na tə yəlɪ.

N yapa-tʉyʉ.

¹⁰ Tacaa n ká tənɪ nɪŋ ke pʉyʉ ŋkʉ kʉ tə ɪsʉ kʉkɛntɪm.

Ama ɪ ká fɛlɪ Mowapʉ ke nəhɛɛ ke tēna ɪnɪ.

Isʉ pa fɛlʉyʉ nyutʉ ke hute pʉbʉyʉ taa tə.

¹¹ Tēnaya Mowapʉ ká hʉlɪ nɪŋ na ɪsə ɪsʉ lʉm yalʉ.

Paa na mpʉ, Tacaa ká tɪsɪ kalampɔaɪnɪ nyəma mpɛyɛ
təfɛ.

Paa paa kaasɪ pa təyɪ ɪsəna.

¹² Mowapʉ ye pə kaasa nyá koloosi səsəŋsɪ na ton
nyənsɪ.

Isə ká pəsɪ-səyɪ kɛpɛntəlasi.

ɪ ká pɛtɪ-səyɪ atɛ musʉyʉ taa.

26

Koluŋa ɪcate tɔm

- ¹ Kuyaku ŋkuyɔ paa yoo yontu ke Yuta tetɔ taa si:
Tə wɛna koluŋa ɪcate.
Nyuyɔ yaru ke Iso lapa ɪsu koluŋa na ka pile.
² ɪ tɔli nɔnɔsi, ɪ yele na piitimnaa mpa
pa tɔŋɔɪ tampana tɔ pɔ suv.
Piitimnaa mpa pa lapa naani tɔ pɔ suv.
³ Wei ɪ sɔŋa tɔca ke ɪ tayanuyɔ taa tɔ.
N haaki-ɪ heesuyɔ maɣamaɣa kɛ.
Mpi tɔ, nyaga ɪ tu naani.
⁴ ɪ tu Taca ke naani ke tam tɔɔ.
Inɪ ɪ kentiɣina ɪsu kuvkamuyɔ ke paa waatu wei.
⁵ ɪ tisa mpa paa we kumlee tɔɔ kɛ hatoo ɪsɔta tɔ.
ɪ pɔsa kɔɛntɔlasɪ ke ɪcate nte pa taa kɔɔtɔɣɔna tɔ.
ɪ tisa-teɣe hatoo atɛɣe na tɔ tɔɣɔ tetɔ.
⁶ Wahala nyɔma fela-teɣe nɔɔheɛ.
Kunyɔntɔnaa paa-teɣe nɔɔheɛ.

Kantakaya kuyɛɛŋ taa sɔlɔmuyɔ

- ⁷ Siyisilu mpaav kɛ tampana mpaav kɛ.
N kɛ tampana kɛ.
Nyɔ heekɔna mpaav ŋku siyisilu tɔŋɔɪ tɔ.
⁸ Taca, nyaga tɔ tekiyi mpaav ŋku
n hulɔ-tɔ si tɔ tɔŋ tɔ ku taa.
Tə yaa-ŋ, tɔ sɔlɔmɔɣi-ŋ.
Mpi tɔ nyulɔɣi tɔɣɔɔ.
⁹ Ma nyulɔɣi-ŋ ahoɔ kɛ,
na mɔ pɛɛkɔɣi-ŋ hatoo ma lotu taa.
Waatu wei n huvkɔna tetɔ tɔɔ tɔ.
Antulinya yɔlaa kɔɔlɔmɔɣi siyisuyɔ tɔŋuyɔ.
¹⁰ Ye pɔ hulɔɣi ɪsɔɣav ke suulu,
ɪ cɛkɔɣɔna tampana tɔŋuyɔ tɔm.

I haaki i tɔgi isayatu taa ké
siyisuyu tetu taa ké.

Ii naaki Tacaa sɔsɔɔntu tɔm.

¹¹ Tacaa n teyetiɣi ninj ké, ɔle mpe paa naa mpɔ.

Ama paa ná isəna n paasəɣəna nyá yəlaa tɔm tɔ.

Uena fɛele pu-wɛ.

Kəkə ŋka n ka tayana nyá kolontunaa tɔɔ tɔ ká nyaya-
wɛ.

¹² Tacaa nyá haakəna-tuyɔ hɛɛsuyɔ.

Mpi tɔ, nyá lakəna tá kɔlapəm təna na pə laki.

¹³ Tacaa tá Isɔ,

sɔsaa lɛlaa ka tɔɣɔ tá tɔɔ ké kawulaya isu nyá.

Ama nyá tike nyá pɛɛɛɛ tɔɔ ké tɔ yaaki nyá hətɛ.

¹⁴ Mpa pa sɔpa tɔ pa kaa fe.

Səttaa kaa kɔli.

Mpi tɔ, n tu ninj na n kɔ-wɛ.

N kpiisa-wɛ nəɣɔlv kaa tɔɔsi pa tɔɔ.

¹⁵ Tacaa n lapa na piitim huki.

Tacaa n waləsa piitim.

N hɔla nyá teeli.

N waləsa tetu tənasi ke toosi təna taa.

¹⁶ Tacaa tɔ pɛɛka-ŋ ta lanwakəlle waatu.

N hɔma ta ŋkranɔyɔ, ɔlena tɛ wiina-ŋ si n waasi-tu.

¹⁷ Tacaa tɔ lapa nyá isentaa ké,

isu lɔlvɔv takɔyɔ ahonto tɔ.

I caaki lɔlvɔv na i wiikina wɔsasi.

¹⁸ Mpɔ tɔtɔɣɔ na tá,

pu wɛɛ si tɔ lɔli pɔlvɔv.

Lɔlvɔv wɔsasi kpa-tu.

Ama heelim ke tɔ lɔlaa.

Tɔ ta pəsi na tɛ kəna nyɔyɔ yapɔ ke atɛ.

Pəyele tɔ ta lɔli yəlaa kɔfama ke antulinya taa.

Sətəa feesuyu na isayətv kəfeləyv

19 Mə yələa mə mə sətəa ka fe.

Mə sətəa mpa paa ké ma nyəma tə paa wəena weesuyu.

Mpa mə í hənta mvsuyv taa tə í kəli.

Í yəga lanhəlvmlə kakiisası.

Mpi tə, mə cəlv ke tanəy nyəykv ké.

Tətv ká məyha mpa pa səpa tə.

20 Mə yələa í svv mə kutuluy taa,

í təkı mə təə.

Í ymeli tənaya laasaya təə.

Haləna Tacaə pááná hēē.

21 Pə taya pəlv, Tacaə lukı í təcayalə sı,

í fələyí atə yələa ke pa isayətv.

Kuyaku ykv tətə ká kēeli yələa

mpa tu kəwa tə pa təə.

Tətv kaa tasa takəyv ke mpa tə kəwa tə.

27*Təyknəa taa tvv səəə kpisuyu*

1 Kuyaku ykvuy Tacaə Isə ká kpaəa í layatə kpusəy nyəntə. Tə ké səəəle ké na tə wəna təy, na í yəona tvv səəə wei í koota kootiyi kootiyi na í fəi kpaə tə. Í ká yəona Lefiyatəy. Tvv selu Lefiyatəy wei í koota kootiyi kootiyi tə. Í ká kv təyəlvuy ykv kv cakı tənku taa tə.

Tacaə na í ləšəy tvyv pa tvv

2 Kuyaku ykvuy paa tə sı:

Í yoo yontu ke ləšəy tvy wei í wəna pēē kvpana tə.

3 Tacaə Isə mayalə tvy inı í təyly.

Ma pələyí-ı lvm ke paa waatv wei.

Ahoo na ilim ke ma təyəyí-ı.

Πό τaa κῶ na nῶγῶlv svv.

⁴ Ma πάανά ηεεwa.

Ama ye ma maγana πῶ τaa κέ sῶwa na κῶλη, ma yῶna-yeγe na má nyayasi a tῶnaya kῶkῶ.

⁵ Ama ye pa nyῶna-m kpῶlvγv tῶtule, na pá yele na má na-we tῶ ciiki na tῶ wee lelenj πῶ paasi.

Isῶ ka wii Iseyeli nyῶma na pa icate kvlῶlῶle

⁶ Κυγεη wei ι κῶη τῶ ι τaa,

Iseyeli nyῶma ká ka lila.

Yakῶrv nyῶma με ι ká neγeti

na ι tv hetv.

ι ká suuli antulinya tῶnaya mῶ kvlῶlvvm.

⁷ Tacaa n mapa Iseyeli nyῶma isu

n mapv mpa pa makaya mpe tῶ?

N kv-we isu n kvkaya mpa pa kv mpe tῶ?

⁸ Aai yoo, ama ῆ keesa teu κέ na ῆ tayani pa hvvnav,

na ῆ yele na kolontunaa kuu-we.

Nyá heelim tῶena-we isu ilim tῶlule heelim kvyakv.

⁹ Salῶka inι ι ká hvsaῶna Yakῶrv nyῶma isayav.

Mpi pa suulu hvlvγv ká lvh tῶγῶle.

Tacaa ká γῶki tῶlaalῶnaa pῶe, na a pῶsi mvsvγv.

Isu pá γῶkvγv tetv kvhvlvmtv pῶe tῶ.

Tvγv Asela tesikasι na pῶe kusikee kaa tasa sῶηvγv.

¹⁰ Kolvῶa icate we kpete.

Pa lvwa lonte nteγe.

Pa yela-te isu wῶlaya tetv.

Nawee ká tῶki nyvtv ke tῶna na á heesῶγι.

A ka kvγvli tiikasι piliῶasι.

¹¹ Waavv wei piliῶasι wῶlῶγι vlena pa pῶli-sι,

na alaa náá kvpay na pá tv kῶkῶ.

Mpi tῶ, pa ke γῶlaa mpa pa feina layavv tῶγῶ.

Wei i lapa-we tɔ i kaa huli-weye suulu.

Kolontunaa ka kuuwa mpa tɔ pa mɔlvu sɔsɔm

¹² Kuyaku ŋkuyu Taca ka nyamsi tuŋ,

ke pə kraɣau lɔlati pəɣɔ,

na pə polo Icipiti lɔɔ tɔ.

I ká nyamsi tuŋ ulena

pá tɔɔsi lseyeli nyéma-meɣe

kuɔm kuɔm.

¹³ Kuyaku ŋkuyu paa huli akantəle sɔsɔle.

Yɔlaa mpa paa lepa Asilii tetu taa tɔ paa kɔɔ.

Na mpa paa yawa Icipiti tetu taa tɔ paa kɔɔ.

Paa hənti Taca ke ate ke pulaya

naŋŋ nyəŋka tɔ kɛ Yosalem.

28

Tɔv heelim mpi pə wakəɔɣi Samalii tɔ

¹ Samalii icate tɔm we waiyo kɛ.

Tə we kɛ isu ntenuyu,

ŋku ku we tetekəle mɔsuŋ nyənte isɔtaa tɔ.

Nkuyu lɔlayim sɔlonyɔlaa həŋna pa ti.

Tə kacəka wontu we kɛ isu hetuyu kulontuluyu ke

tetekəle mɔsuŋ nyənte isɔtaa.

Mpa sɔlɔm kuwa tɔ pa icate nté tɔ tɔm we waiyo kɛ.

² Taca kɔsəna nteɣele yulu toŋ tu apalutu isu tɔmpɛɛ
tɔv sɔsɔɔ.

Isu kacuculaya ŋka ka wakəɔɣi tɔ.

Isu tɔv ŋku ku suuliɣi ləŋ ke lɔm tɔ.

I ká lana i toŋ na í pɛti icate ke ate.

³ Paa feli nɔɔhɛɛ ke lɔlayim

sɔlonyɔlaa ntenuyu isəcau nyəŋku.

⁴ Na hetuyu kulontuluyu ŋku i lapəna kacəka na ku

we
tetekəle mɔsuŋ nyənte isɔtaa tɔ.

Samalii ka wεε ke isu yulu
naakuyu Fiki tuyu pile kalaalaya,
na í kooli na í li kprakaa taso tó.

⁵ Kuyaku ηku tó, Pə təna pə tu Tacaa ká wεena isu i
yəlaa kakaasaya ntenuyu kacəka nyəηku.

⁶ Inu i ká tuna siyisuyu ləmayasəle ke mpa pa caya
hulle tó. I ká tu toma ke mpa pa təγənyəi kolontu na
pá tana-i icate nənəγə tó.

Sulnyəəlaa mpa pa wonjiyi Isə kuyəγətutu teləsəlaa tə

⁷ Pə kpeηna kətəlaa na Isə kuyəγətutu teləsəlaa tətə,
suləm lapa na pá cəηləyi.

Suləm toη nyəm tolisiyi-wε.

Pa cəηləγəna suləm toη nyəm.

Suləm lipa-wε, suləm toη nyəm tolisa-wε.

Pa teləsəyi Isə kuyəγətutu na pá cəηləyi.

Pa yəγətəyi təm na pá sukı na pá lenjiyi.

⁸ Tətu waasəna pa taapələnaa təna təw.

Kusəγətu ke paa timpi, təpante fei.

⁹ Na pá yəγətəyi si:

Aweye Isayii seγesəyi nyəmtu?

Aweye inu i huləyi təm si í nyi?

Piya mpa pa cəpa həla ke nənəwə tə

yaa pəkəəlası?

¹⁰ Mpi tó, kusəsutu ntəγəle kusəsutu*fa*.

Kutututu ntəγəle kutututu.

Saηa si tənε, cele si tənε. ^a

¹¹ Təw, yəlaa mpa pa kuyəγətutu u nukı tó,

na mpa pa yəγətəyi nsəma kpai nyəna tó,

pa təm ke Tacaa ká yəγətəna yəlaa pane.

¹² I ka təmaya si:

^a **28:10** Isəyelı nyəma mayasaya Isayii yəγətəya ke na pa wonjiyi-i.

Təheəsəle ntə,
 í yelee mpa pa kawa tə na pá heəsi.
 Lonte nte tə we tərəmm təyələ.
 Ama pa kisa nuw.

¹³ Na pá tə si:

Kəsəsutv ntəyəle kəsəsutv.
 Kutututv ntəyəle kutututv.
 Saŋa si tənə na cele si tənə.
 Pə we n̄p̄óyó si ye pa təŋ íle,
 pə co-we na pá hoti alele na pá p̄eli-we,
 na katəka kpa-we na pá t̄ena-we.

Kite t̄e p̄əle

¹⁴ Pə təə tə, wonlāa m̄e,
 í nu Tacaa kuyəətutv.
 Yələa nyuyv nyóma mpa m̄e í t̄əki kawulaya ke
 Yosalem taa tə.

¹⁵ Í nu, nti m̄ə mayamaya í yəəətəyi təyəle si:
 Tá na s̄əm tə p̄ela n̄əȳə.
 Tá na at̄ət̄əle tə yəəət̄aa na t̄ə si.
 Paa wahala s̄əs̄ə k̄əmna í kaa tala-tv.
 Mpi tə, kaloolaya nt̄é tá t̄əç̄əs̄əle.
 P̄əp̄ətv ke tá t̄əŋm̄elle.

¹⁶ Pə təə ké Tacaa Is̄ə yəəətəyi si:
 Í naaki, ma suk̄i kite t̄e p̄əle ke Siȳəŋ taa.
 Nkulun̄a taa p̄əle*fa* nte pa tayanaa təȳə.
 Tə ké liȳitee p̄əle nte tə çaya teu tə.
 Ye wei í tisa tə təə ké yun̄
 í weək̄əna toma ke ísu nte. ^a si kv̄ la t̄əŋ.

¹⁷ Tampana t̄əŋȳəv ke ma lak̄əna na pá siȳisi t̄əç̄a.
 Maa lana siȳisuyu na pá wee teitei.
 Ama t̄əmp̄ee tev k̄a kuu m̄ə kaloolaya t̄əç̄əs̄əle.

^a **28:16 Nkul̄iŋa taa p̄əle:** P̄ele pa t̄e pa t̄əyi p̄ee naal̄əyi kutuluyu
 ŋkulun̄asi taa ké

Lum ká su na pə təγə mə pəpətu təŋmelle.

¹⁸ Mə na səm mə nəγə pɛɛlɔvɔ ká wakəli.

Mə na atətəle mə kuyəγətutu

na mə kusəsutu kaa taanɪ.

Kuyaku ŋku wahala səsə ká kəə tə,

ɪ ká paa-meγe nəəheɛ.

¹⁹ Paa waatu wei ké wahala inɪ ɪ ka kəə ɪ kpaaki-meγe. Mpi tə, tanaŋ na ilim taa na taanaya ke wahala ká kəŋ. Wahala kəkəte tike ká tu-meγe səγəntu səsəəntu.

²⁰ Wahala ká weɛ ké isu yulu

kuhəntuyɔ weɛkuyɔ tətɔpi pu takɪ-ɪ,

yaa ɪ kutakuyɔ weɛkuyɔ tɛpɛɛ pu takəγɪ tə.

²¹ Taca ká səŋ ɪ naasi taa ké isu

ɪ ka lapu Pelasim puyɔ taa tə.

ɪ nantɔ ká sele

ké isu Kapawəŋ tɛtəkəle taa.

ɪ ká la təmlɛ nte pa ta nyɪ tə.

ɪ ká yoosi ɪ kulapəle nte tə ké səsəəle tə.

²² Pənentaa í taa suv lelaa wəŋa taa. Pə taa kəə na mə kuhəkum tayanɪ nyəəsuyɔ. Mpi tə, pa tɛma suw sɪ paa wakəli tɛtu təna. Pə təna pə tu Taca Isə kin ke ma nuna-tɪ.

Isə ləmayasɛɛ na hátó nyəna

²³ ɪ ke ŋkpaŋŋ,

ɪ nu ma nəγə.

ɪ caɣa tətɪyɪtɪyɪ,

ɪ nu ma təm.

²⁴ Hátó wei ɪ lukiyina ɪ taale ke kutamsa sɪ ɪ tuuki?

ɪ kaa kpaɣa ɪ waatɔnaa

na ɪ paasəna kpeɛsɪ heɛv na awasa.

²⁵ ɪ tɛŋ haləm tayanuyɔ tə tuusi pɛɛ ke ɪ ŋmusəγɪ.

ɪ lɛna í tuu təγənaɣa pɛɛ ke ɪ pəəŋ təə.

I tuuki təɣənaya pee ke lona kəpana na toosi tə.

²⁶ Hátú Isə seɣesəna-i

kəsəsutv nti si í təɣ.

Isə hvləna-i ti.

²⁷ Paa makí tuusi nsi pa yaa si

Nikeli tə si pee na naaɲ.

Páćó pə fəi si keeke pəpəte

í tə tuusi nsi pa yaa si

Kuməɲ tə si pee tə.

Ama kkrátúyú ke pa makəna-yə.

Kratiya ke pa makəna tuusi pee.

²⁸ Pa naɲəɣi təɣənaya pee nyəɲka

na pá la kutəɣv yaa,

ilə pə taya tam tə kə pa naɲəɣi.

Pa tusiyi keeke pəpəle kə na pə krayanəɲ.

Ilə krayanəɲ u yəkəɣi təɣənaya pee na i acvwa.

²⁹ Pə təna pə tv Taca kɪɲ ke yaasi inə i lunaa tətə.

Isə layatv tasvɣv ke kəpantv kə, na tə təwa.

29

Yosalem caakaya lepu na Isə waasi-i

¹ Hai, Aləyeeli, Aləyeeli.

Icate nyá nyá təm we wayo kə.

Nyá taa kə Tafiiti sikaa.

N təkə teu ke paa pənaya ɲka ka acima.

² Maa pasa Aləyeeli icate.

Wula na mola ká weɛ nyá taa.

Icate ka pəsi isu Aləyeeli*fa* icate. ^a wəki kətaya

nyəm tə. Páćó pə kə Yosalem həte lentə.

³ Maa siki na má cəna-ɲ na má ta.

Maa yeke na yoolaa kpeka tv-ɲ həkv.

^a **29:2 Aləyeeli:** Aləyeeli huwəɛ wəɛ si Isə kətaya təlate tə timpí pa

Maa lo hapεε taka na má cəəna-η.

⁴ Pυ tisi-η ké təfe,

na nyá nəγə nukəna tetv tεε.

Tetv tεε ké nyá kuyəγətvtv ká lukəna təkemm.

Nyá nəγə ka lukəna tetv tεε ké isu asənaalı.

İlena nyá kuyəγətvtv

naa lukəna mvsyv taa ké iwelətav.

⁵ Nyá kolontunaa paγav ká wεε ké isu mvsyv.

Pa kəpɪη ηkv kv nəγəsəna ké

isu ləətv nti heelim kprakəγi tə.

İe təm kolvm təə ké pυ la mpv,

pə kaa leeli.

⁶ Pə təna pə tv Tacaa ká kəə nyá waasyv

na tev hola, na tetv seluyv,

na pə kəkəte səsəle, na kacuculaya,

na heelim səsəm, na kəkə kvmvmvka.

⁷ Isu yvlv toosyv na pə saalı yem tə,

yaa i naakyv pulyv tom taa na pə saalı tə.

Μρύγυ pυ la piitimnaa tuutuuma təna

mpa pa yookayana Aləyεli icate tə.

Pa yookayana-tεγε na pá yəkəγi tə koloosi

toη nyənsi na pá sikiyi na pá cəəkəna-tεγε,

⁸ teitei isu nyəγəsi pıkyv yvlv

na í toosi si i təηa təγəv tə.

I feη ilena í mayana i lotv taa koosaa.

Yaa isu lvkətv pıwa yvlv

na í toosi si i təηa nyəəv.

I feη ilena í mayana i luyv tεε

wolaa na i toma tεma.

Μρύγυ pυ la piitimnaa təna tuutuuma wei i ká

kəə Siyəη icate ke yoonav tə.

Yvlvmtv na svlvkvlε

⁹ Μρύγύ Tacaa tasaa si:
 Πό la-meγε piti na səɣəntu pu-me.
 I wiisi mə ise na í pəsi yulɔmaa.
 I cənłəyi, ilə pə taɣa sulɔm kuɣuɔna-me.
 I taɲtəyi ilə pə taɣa sulɔm toɲ nyəm lakəna-me.
¹⁰ Pə taɣa pulɔ, Tacaa to-meγε tom ləmayasəle ké.
 I yulɔsa mə ise.
 Iso kuɣəɣətuɲu teləsəlaa ke pa wəna cəne.
 I taka mə isentəə.
 Nalaa təm ke pa wəna cəne.

¹¹ Təm kukulutu təna pəsa-meγε isu pa ηmaakuyu
 takəlaya na pá kpili na pá taalı tə. Pa celəyi nyəntu si:
 Kala. Ilena í cə si: Maa pəsəyi, pa taala ka təə.

¹² Yaa pá cəla wei i ta nyi tə si: Kala, na í cə si: Ma
 ta nyi kalɔyɔ.

Kvututum ta te

¹³ Μρύγύ Tacaa yəɣətəa si:
 Waatu wei yəlaa pəne pa yəɣətəyənə-m tə
 pa nəəsi na pa ntompee ke pa saɲna-m.
 Ama pa lotu wε-m na pooluɲ.
 Nyamnav mpi pa nyaɲna-m tə,
 pə ké yəlaa kuɣesəyətə ké.

¹⁴ Pə təə ké maa la-wε tətəyɔ piti təma,
 na kəkələ nyəmnaa na pə la-wεyε ha.
 Ləmayasεε nyəma ləmayasεε ka wakəli.
 Layatənaa layatə ká saali.

Kvηmanɲam u tɔvki pə ηmalɔ

¹⁵ Yəlaa mpa pa ηmeləyi Tacaa,
 na pá ηmesəyi pa kulapəle tə,
 pa təm wε waiyo ké.
 Səkrɛtuɣu tεε ké pa laki pa təma na pá təɲ si:
 Awe naaki-tɔ?

Νόγολο τα νυι τά τώ.

¹⁶ Ama mə liyituyu tōwa yoo.

Çuyu na ku ηmalu paa keesəyi pulu.

Κυημανηmam ka yəyətɪ ηmalu si:

Pə taɣa nyá ηmana-m?

Heeu ka yəyətɪ ηmalu si:

N ta nyi pulu?

Layaşuyv səsəəm

¹⁷ ɪ ta nyi taa?

Pə kaasa pəcə mayamaɣa ké.

Lipən hətuyv ká pəsi tɪn taale.

Tɪn taale ká pəsi hətuyv.

¹⁸ Kuyaku ηkuyv ntamaa mayamaɣa

ká nu takəlaya taa təm.

Yulɔmaa ɪse ká kuli

na pá lu səkrətuyv səsəəv taa.

¹⁹ Tacaə pəleə tō təpasəlaa

lanə ká hvləməyənə na pə səsəyɪ.

Uena kunyəntvnaa náá

yəəlyənə ɪseyeli nyəma ɪsə nanɪn tɔ.

²⁰ Nmakəllaa kaa tasa wəəv,

wonlaa ká tɛ.

Uena pá kpiisi mpa pa tanəa si pa laki ɪsayatv tō.

²¹ Mpa pa kuyɪ lelaa təm ke hvlə taa tō.

Pa nyəkɪ hvlaa ke katəsi ke təhvle.

Pa təyənəyɪ siyisilaa na

kawaanaya təm nti tə feina kite tō.

Pele tətə paa saali yem.

²² Pə tō ké Tacaə wei ɪ yapa Apələham tō ɪ yəyətəyɪ

Yakərv na ɪ hvlyv nyəma si:

Yakərv kaa tasa fele təyəv.

Pəyele ɪ kaa ka nyuyv.

23 Waatu wei paa ná pə təna mpi ma lapa pa heku tə.
 Paa nyi si ma ké Isə na pá sɛɛ-m.
 Paa nyəni ma hətɛ ké səsəɔɔɛ.
 Paa nyana-m si ma ké Yakəpu Isə nanj tu.
 Mayalɛ Isɛyɛli Isə.
 24 Mpa feesuyɔ tolisaa tə paa pɛɛki ləmayasɛɛ.
 Mpa pa lanja ta hɛɛ tə pu sɛyɛsi-wɛ.

30

Ləmayasɛɛ nna Tacaɔ lanjɛ ta hɛɛna tə

1 Mprúyó Tacaɔ yəyətɔa si:
 Mpa mɛ í ké waiyɔ nyəma təyɔɛ
 yəlaa mpa pa kuləyi lɛlaa
 tə tə.
 ɪ tɔyi mə kulapɔɛ pəɛ na pə tá luna ma kinj.
 ɪ pɛɛləyi nəɔsi na pə ta ké ma luyɔ nyəntɔ,
 na pə səsəyɔ isayatu kɛ isayatu təɔ.
 2 ɪ tɔ mpaɔɔ si í puki Icipiti,
 ɪ ta pəsɔsi-m natəli.
 ɪ puki si í tɔ Icipiti wulav kɛ kpɔɔɔyɔ.
 ɪ polaa si í pɛɛkəyi təcəsəɔɛ kɛ Icipiti.
 3 Ama Icipiti wulav kpɔɔɔyɔ tɔyɔ
 ká tɔ-mɛyɛ fɛɛɛ.
 ɪ tɛtɔ taa cəsɔyɔ ká liyiti-mɛyɛ səsəm.
 4 Mə akewenaa səsaa tɛma tɛtɛ kɛ Sowəŋ ɪcatɛ.
 Mə sɔpaapənaa tala Hanɛsi ɪcatɛ.
 5 Mə təna í ká təyɔ fɛɛɛ ké na təna nyəma mɛɛ.
 Pɛɛ pa kaa waasi-mɛ, yaa pá sənə-mɛ.
 Ama fɛɛɛ kɛ í ka təyɔ na pə kɔ mə nyɔyɔ.

Icipiti waasvyɔ nyullaa

6 Tacaɔ kaləyənə Nekɛfi wontunaa mpa pa wɛ
 lanwakəllɛ na nəyəsɛɛ tɛtɔ taa tə.

Tənaxa təyəlaya alonyəḡka na apalonyəḡka lınaa.
 Paasəle na tum wei i koləyi huntu tə pa tetu nté.
 Kpaḡasi ke pa səyələna pa wenaυ.
 Na yooyoonaa ke pa kpaḡcooḡ,
 na pá təḡəḡəna tetu nti tə taa
 na pá pukina si pa haaki piitimnaa mpa pa kaa
 waasi-we tə.
 7 Icipiti waasuyv ké kpete ké.
 Pə təə ké ma yaaki-i si təə tiilu kaawaasaya.

Mpi pu kəə tə pə təm kpaalvyv

8 Mpyó Taca təma Isayii si:
 Pənentə ḡmaa təmnaa mpeye kraata təə,
 ké Yosalem nyəma isentaa.
 Nmaa-təyi takəlaya taa na tə wee tam təə.
 Haləna kuyaku kantəkaya nyəḡku.
 9 Mpi tə, Yosalem nyəma ké təə kullaa ké,
 pa ké tʉsəlaa.
 Paa caaki Taca kiḡḡ ke nuυ.
 10 Uena pá təḡ Iəə kuyəḡətutv teləsəlaa si:
 I taa teləsi Iəə kuyəḡətutv.
 Na pá təḡ mpa pa naaki Iəə Təm tə si:
 I yelee tampana ke nav na í heeliyi-tv.
 I looliyi na í heeliyi-tv,
 í naaki təm kutʉsʉtv.
 11 I yelee mpaav kupaḡku, í hatələna mpaia.
 I ləsi Iseyeli nyəma Iəə nanḡ tv ke tá hekv taa.

Wakəlvyv ḡku kv fəi hiiu tə

12 Pə təə ke Iseyeli Iəə nanḡ tv yəḡətəyi si:
 Timpi í kisiyi təm təne na í haaki mə təyi
 mʉsʉḡ na isayatv taa na í tisi mə yuḡ tə.
 13 Pə təə ké isayatv təne tu pəsi-me,
 isu pa huluyv kolḡḡa kəkəlaya taa ké

lonte na ká p̄eli na ká hoti t̄əm k̄olum t̄ə.

14 Ka ȳək̄əyi k̄é t̄əm̄ul̄u,
 is̄u h̄əȳaya ŋka pa ȳək̄aa t̄ənaŋnaŋ t̄ə.
 P̄ə kaa s̄əə tataya si p̄á heena k̄ək̄ə,
 yaa p̄á cosina l̄um k̄e hite taa.

I caya t̄əpamm na í tv Is̄ə k̄é naani

15 M̄p̄óȳú Is̄eyeli Is̄ə Naŋŋ tv Tacaá ȳəȳət̄aa si:
 Ye í m̄əla ma k̄iŋ na í caya t̄əpamm.
 P̄u ya m̄ə nȳəəŋ.
 Ye í caya t̄əpamm na í tv-m naani í ká hiki toma.
 Ama m̄ə t̄á s̄əəli mp̄u.

16 Í t̄əma si: Aai, tu caya k̄p̄aŋaŋəŋ na t̄ə se.
 Tampana í ká caya k̄p̄aŋaŋəŋ na í se yaa.
 Í ká k̄p̄aŋa aŋəw̄a na í ȳəȳət̄i si:
 P̄uw̄e, t̄á k̄p̄aŋaŋəŋ seeki yoo.
 Ama m̄ə t̄əȳənl̄aa ká t̄eə-m̄eȳe ŋəw̄a.

17 Kolontu k̄olum ká nyaasi m̄ə taa ȳəlaa iyaya (1000)
 na p̄á sele.

Kolontunaa kakpas̄i ká nyaasi-m̄e na í se.
 P̄u kaasi m̄ə taa weesiŋ nȳəma k̄é
 is̄u tesika k̄e p̄uȳu nȳuȳu taa.
 Yaa k̄uȳus̄um k̄e pulaya taa.

Nȳuȳu ȳap̄u waatv

18 P̄ə t̄əə k̄é Tacaá taŋaa si i laki-m̄eȳe p̄eələe.
 Í ká k̄uli na í nȳəni m̄ə p̄ət̄əət̄əe.
 P̄ə taya p̄ul̄u, Tacaá Is̄ə k̄é siȳisilu k̄é.
 Pa t̄əna m̄pa pa t̄eələȳi-i t̄əȳəle nȳuleleŋ nȳəma.

19 Siȳəŋ nȳəma m̄pa m̄e í w̄e Yosalem taa t̄ə,
 í kaa tasa wula.
 M̄pi t̄ə, ye i m̄apa kapuka Tacaá ká la-m̄eȳe p̄eələe.
 Ye i tu nu m̄ə n̄əȳə i ká waasi-m̄eȳe.

20 Tacaá ká ha-m̄eȳe t̄əȳənaŋa k̄e

mə nəγəσεεε taa.

Ɔ ká ha-meyε lvm ke wahala waatu.

Mə σεγεςάλαα kaa tasa ημελυγυ.

Ɔ ká nana mə isəpəle ke mpa pa σεγεςάγι-μεε τə.

²¹ Ye í təηa ntəγəη yaa mpətəη,

pu yəγətəna-me na waalı si:

Mpaav ntə, ı təη-kv.

Ɔ təη mpətəη.

²² Ɔ ká nyəni asilima ke liyitee

nyəγətv nti tə waasa mə tuη kvlalaan tə tə,

na wula wei ı waasa mə λeesəη tə tə.

Ɔ ká lə-tı isu acaalətv puləpu,

na í tə si: Ɔ lu cəne.

²³ Isə ká yele na tɛv nu kututum

mpi ı tɔwa tetv taa tə pə tə,

Təγənaγa ηka tetv ká lvlı tə,

kaa wεε teu na ká haakı alaafəya.

Ɔlena mə təla cəakı nyutu

kvpantv taa ké waatu ını.

²⁴ Naan na kpaηası nsi sı haləγı tə,

su təγə nyutu nti tə taa pa sita təm

na pá fala-tı tə.

²⁵ Ləəη ká tvlı pəóη kukuləη tə.

Lvm ká kpe pulası kukulası tə

ké asalav kuyaku wule.

Tətəηle kutuləη ká ti.

Sətəa tuutuuma ka lu pə taa.

²⁶ Waatu wei Tacaa ká həkə ı yəlaa hiη na í waa-wε
tə,

isətv ká naakı ké isu ilim.

Ɔlena ilim təη náá səəsı təm naatosompəγəlaya,

isv kvyεη naatosompəγəlaya nyaaləm wεε tə.

Tacaa kəη Asilii nyəma ηkpaηvyv həm

27 Hatoo pooluŋ ke Tacaa nyá mayamaɣa n ká luna.
Nyá rááná kέ səsəəna kέ.

A wee kέ isu isəŋmuntuyu yuŋ nyəŋku.

Ye n yəɣətəyi nyá ntompee təə we rááná səsəəna kέ.

Nyá nsəmlɛ we isu kəkə ŋka ka nyaki tə.

28 Nyá feesiŋ we kέ isu ləəu sukuɣu na kú kra
kətemiŋ,

na ku ləm kra luɣu tɛɛ tə.

N caa n ciɣiti piitimnaa na kuciɣituɣu kuwakəluɣu,

na n tu yəlaa nəəsi taa kέ kraɣanukpaasi nsi n ká
tolisina-we tə.

29 Ama Yosalem nyəma me í ká yoo yontu isu pa
təkuyu acima ke ahoə tə. I ká wee laŋhulɔmlɛ taa,
isu pa huluyu həsi na pá kraaki Tacaa puɣu ke Iseyeli
kəkpaɔmuyu təə tə.

30 Tacaa n ká yele na nyá nəɣə səsaya nu.

N ka huli isəna n kraasa niŋ si

n makəna toŋ na nyá rááná

səsəəna nna a we isu kəkə səsaya,

na tɛu heelim, na ku təmpɛɛ tə.

31 Asilii nyəma ká nu Tacaa nəɣə, ɔlena pá seliyi.

N ká ma-we na nyá kpaátóyó səsəəu.

32 Tacaa paa waatu wei ke n mara-we pu seɣɛsi-
weɣɛ. ɔlena pá nu akilimanaa na cəməŋ taŋ ke
kpaakraa. Tacaa n ká yona-weɣɛ na í yele niŋ.

33 Hatoo ləŋ ke pa tayana tənəasəle.

Pa tayana-teɣɛ wulaɔ təə.

Tə lima kέ na tə walaa.

Tənəasəle nteɣɛle kəkə na taasi tuutuuma.

Tacaa feesiŋ ká nyaga-i kέ isu kəkə lule.

31

Mpa pa pɛɛkəyi waasuyv ke Icipiti tə

¹ Μρύγύ Tacaa tasaa si:
 Mpa pa tiiki Icipiti si pá səna-we tɔ,
 pa tɔm we waiyo ké.
 Kpaɣanəɲ ke pa tɛɛlɔɣi,
 pa lakɪ yooɟu kɛkɛnɛaa kɛ naani kɛ pɛɛɛ pa paɣalɛ tɔɔ.
 Pa tɛɛlɔɣi kpaɣanəɲ ɔaɣalaa kɛ pa toɲ tɔɔ.
 Paa saɲ tekuyɟu kɛ Isɛɣɛli Isɔ naɲɲ tɟu má.
 Pəyele paa pɛɛkɔɣi Tacaa má.
² Pəyele má tɔtɔ ma kɛ ləmaɣasɛɛ tɟu,
 ma kəɲna mpusi.
 Má yɔɣɔta nti maa layasəɣi.
 Ma kulɔɣi isɔɣalataa tɛɛsi tɔɔ.
 Ma wakəlɔɣi mpa paa təɲəɣi siɣisuyɟu tɔ pa sənau.
³ Icipiti nyéma kɛ yɔlaa kɛ,
 pa ta kɛ Isɔ.
 Pa kpaɣanəɲ kɛ nantɟu kɛ,
 ɪ fɛina toma lenna tɔtɔ.
 Ye Tacaa má ma kusa niɲ,
 kentilu seliyi kɛ.
 Wei pa kentaa tɔ,
 ílé ɪ hotiyi kɛ,
 na pa təna pá si.

Tacaa tike waasəɣana Yosalem

⁴ Μρύγύ Tacaa heela Isayii má si:
 Isu tɔɣɔlaya yaa ka
 pəɣaya kraakuyɟu ka tɔɣɔnaya na ká nyusəɣi tɔ.
 Paa tiikilaa kotaa na pá kulɪ ka tɔɔ.
 Pa nəɔsi u nyaasəɣi-ke.
 Pəyele pa paɣalɛ u tɔɔki ka laɲɛ.
 Μρύγύ Ate na isɔta tɟu ma,
 maa tii Siyɔɲ puɣɟu tɔɔ,
 maa tii Siyɔɲ pulaya tɔɔ na má yoo.

⁵ Isu sumasi hetuyv si kenj
na sí takəyi si təpapəle tə.

Μρύγύ Ate na isotaa tv má,
maa kenti Yosalem təə
na má waasi-i na má yapi-i.

⁶ Iseyeli piya me í kəə na tə məli, Tacaa wei tə kisaa
tə i tɛɛ.

⁷ Kuyaku ηkv paa wei i ká lə i tuη kulalaan wola
nyəη na liyitee nyəəətv nyəη wei i lupina i niη tə.

⁸ Layate nte tə ta ke yulv nyənte tə
ńté tu təəəna Asilii nyəma.

Layate nte yulv niη ta la tə ńté tu wakələna-we.
Asilii nyəma ká se layate.

Iseyeli nyəma ka tv Asilii yoolaa ke təlası təma.

⁹ Mpa paa kentayaa-we isu kukpaməη tə paa sena
lanwakəlle.

Səəəətv ka pu pa nyuyv nyəma ke tuuta tɛɛ.

Tacaa má ma yəəəəəna mpv.

Ma wena kəkə ke Siyəη taa.

Ma wena mamalukile ke Yosalem taa.

32

Wulav wei i ká lakı kupantv tə

¹ Wulav nəəəlv ká təηəyi

siyisuyv ke i kawulaya təəəv taa,

na awulumpiya náá təηəyi tampana ke pa tetv
təkuyv taa.

² Paa wei i ka weɛ ké isu təcəəsəle ke heelim na
kpuəlyv tətule ke tv heelim səsəəm waatv.

Yaa isu lum kpenuyv təəə wulaya tetv taa.

Yaa isu kukpamuyv səsəəv isotom ke ilim tetv taa.

³ Ie nalaa kaa tasa yulvmuyv.

Pəyele nulaa ká ke ηkraηη.

4 Yəlaa nyəəŋ feinaa, ká wɛɛna nyəəŋ
na pá suu kpɛləmɔyɔ.

Uɛna matɛlaa nsəma hɛti,
na pa nsəma lɛɛsi na pá wɛɛna nɔɔleleŋ.

5 Pa kaa tasa kpaŋtu ke yaav si kasayampu.
Yaa acilayatu tu si sɔsɔ.

6 Pə taɣa pulɔ, kpaŋɔyɔ tɔm ke
kpaŋtu yəɣətəyi.

Kpaŋtu tɔyi i lotu taa ké isayatu lapɔ tɔm.

I lakɪ asilima na i yəɣətəyi kaloolaya tɔm ke Tacaɔ tɔɔ.

I yeki nyəɣətɔ na i nyəɣəsɪ.

I pɛŋ kɔnyɔnyɔm ke wei i səki lɔkɔtu tɔ.

7 Acilayatu tu kɔyɔɣətɔtu kɔyi ké.

I mayasəyi i taa ké tasəkəle tɔm,

na i tɔsəyi wahala tu na kaloolaya.

Paa waatu wei kɔnyɔntɔ wɛna i tampana tɔ.

8 Ama kasayampu ná lakɪ mpi pə tewa təɣɔ,
na i sɛɛsəyi isələ ke pə taa.

Yosalem alaa kpaalɔyɔ

9 Alaa mpa me i kəla pamm tɔ,

i kɔli na i nu ma nɔɣɔ.

Pɛɛlaa mpa me mu nəɣəsəyi pulɔ tɔ,

i ke ŋkpaŋɔyɔ na i nu ma tɔm.

10 Pə kaasa pənaya na kɔyɛɛŋ ke pəcɔ.

Alaa mpa me mə paa fɛi tɔ, i ka sele.

Mpi tɔ, lɛsɛŋ kooluyɔ kaa la, pəyele kɔmtɔ kaa wɛɛ.

11 Mpa me mə kəla pamm tɔ, sɔɣəntɔ i kpa-me.

Mpa me mu nəɣəsəyi pulɔ tɔ i sele.

I wəɣəsɪ mə wontu na pə ye-le-mɛyɛ kpɛtɛ.

I suu ləyaya wontu.

12 I kpa mə laŋa na i wii mə tawa,

nna a ka wɛ teu tɔ a tɔɔ.

I wii mə ɛsɛɲnaa mpa pa lɔlaya tɔ pa tɔɔ.

¹³ Ama pənente sɔwa na kɔlɔɲ
pə nyɔɔki ma yɔlaa tetv taa ké.

Na pə kɛɲna mə ɪcate nte tə sɔɔla aliyila tɔ
tə laɲhɔlɔmlɛ tɛɛsɪ taa.

¹⁴ I lɔwa kawulaya tɔyaya.

I yela laɲhɔlɔmlɛ ɪcate.

Pulaya na tətəɲɛ kutuluyu ká pəsi taale kpaɲasɪ
na kaləkəɲ tətəyɔɛ.

Layasvɔv səsəəm

¹⁵ Kuyaku nakɔli Feesuyu ká luna ɪsɔtaa
na kv tii tá tɔɔ.

Wɔlaya tetv ká pəsi tuɲ taale,
na tuɲ taale náá pəsi hətɔyɔ.

¹⁶ Ilena tampana tɔɲvɔv wɛɛ wɔlaya tetv taa,
na siyisuyu tɔɲvɔv kɛ tuɲ taale taa.

¹⁷ Siyisuyu tɔmlɛ nté hɛɛsvɔv.

Hɛɛsvɔv kɔvlɔm nté yɔlv u nyaɲna pulv,
na naani kɛ tam tɔɔ.

¹⁸ Ma yɔlaa ka caya hɛɛsvɔv lonte taa.

I ká caya tɔcayale naani nyənte taa ké tɛɛsɪ
nsɪ sɪ wɛ tɔpamm tɔ sɪ taa.

¹⁹ Ama tev tɔmpɛɛ ká pɛti hətɔyɔ.

Pu tisi ɪcate tɔfɛ.

²⁰ Nyɔlɛɲ nyɔma nté mɛ.

I ká tuuki paa timpi na ɪ tɔɲyɔɪ lɔm səsəəm.

I ká yele mə naaɲ na mə kpaɲasɪ
na sí yeləyəna sɪ ti.

33

Isəna pu fɛli wakəllaa tɔ

¹ Μύγύ Τασαα tasaa sɪ:

Nyá wei n wakələyi lelaa
na pa ta wakəli-ŋ tə,
nyá təm we waiyo ké.

N luki lelaa waali,
na pá ta luta nyá waali.

N tɛŋ lelaa ke wakələyɔ ulena pə wakəli nyá.

N tɛŋ lelaa waali luw,
ulena pá lu nyá waali.

² Tacaɔ nyəni tá pətətəle.

Nyaga tə tɛləyi.

Wɛɛ tá tɔŋ ke paɔ tanaŋ ŋku.

Wɛɛ tá nyuyɔ yátó ke laŋwakəlle waatu.

³ Ye yəlaa nuwa nyá taŋ pa seeki ké.

Ŋ kɔlaa ilɛ piitimnaa ya.

⁴ Pa kuuki mə wontu ké isu kutolon na kutəyɔv.

Pa huliyi-təyi isu kutolon sɛsɛku.

⁵ Tacaɔ ké sɔsɔ ké.

Mpi tɔ, isɔtaɔ ké i tɔcayale wɛɛ.

I suula Siyɔŋ ke kɔsiyisim na tampana təŋyɔv.

⁶ I yəlaa ká cayana naani ké pa kuyɛɛŋ tənaya.

Ləmayasɛɛ na layatu kɛna wɛnaw mpi pə yaki nyuyɔ
tɔ.

Tacaɔ nyamnav nté Siyɔŋ kpancoou.

Tacaɔ waasuyɔv

⁷ Akanaa makəna nteyɛ kapusi ke awalɛ.

Hɛɛsuyɔ təm kəntaa ná wiiki isu pa səki pa səki.

⁸ Harɛɛ wɛ krɛtɛ, nəyɔlv u təŋəyi.

Nmakəllɔ yɔka nəyɔv pɛɛluyɔv.

I lɔwa acalɛɛ.

I tuyuna nəyɔlv.

⁹ Tɛtu wɛ ləyaya taa,

tə wakələyi.

Pə liyita Lipaŋ tɛtu,

tə nyéma nəḡəsəḡi.

Saləḡ tətəkəle nəḡəsəḡna wulaya tətə.

Pasaḡ na Kaməeli pə póḡḡ tuj ná təkki.

¹⁰ Ḿpóḡó Taca təma si:

Nəəḡəə ma kuli ma naasi taa.

Nəəḡəə ma kuli.

Nəəḡəə ma huli ma səsəəntə.

¹¹ Kiisi ke í haḡaa, ɪle í ká luli nyuto.

Mə feesiḡ nté kəkə, ḡke kaa nyayana-mə.

¹² Kəkə ká nyayana piitimnaa na pə yeke təluma.

Isu ka nyakuyə səwa nna pa setaa tə.

¹³ Pooluḡ nyéma mə, í nu mpi ma lapa tə pə təm,
na pəcələ nyéma mə, mí nyi ma təḡ təm.

¹⁴ Səḡəntə kpaḡa Siyəḡ taa kawalaya nyéma.

Mpa paa təḡəḡna Isə tə pa seliyi.

Pa makí kapusi si:

Ta taa awe ká caḡana kəkə kuniisaya kanə ka kiḡ?

Awe pəsəḡi na ɪ caḡa mamala tam təə nyəna anə a
kiḡ?

¹⁵ Wei ɪ təḡ kusiḡisim taa,

na í yəḡətəḡi tampana təḡuyə təm tə.

Wei ɪ kisiḡi kasəḡaya ḡka pa hikiḡina musuḡ tə,

na í kisiḡi asilima kucəəḡ tə.

Wei ɪ kisiḡi ɪsəḡatə təm nuw tə,

na í wiisiḡi ɪsə si í taa na kawalaya tə.

¹⁶ Yulə ɪni ɪ təcəḡale nté tontəḡle təə.

ɪ təcəəsəle nté kəkpaḡəḡ səsəəḡ tɛɛ.

ɪ ká wɛɛna təḡəḡaya ke tam ké.

Pəyele ɪ kaa laḡ lum.

Yosalem waasuyə

¹⁷ Yosalem nyá ɪsə ká ná wulaw ke ɪ teeli təna taa.

N ká na tətə na tə təəḡəḡ təna.

18 N ká tǝǝsi nyá sǝǝǝntu tǝǝ.

Halǝna n pǝǝsi nyá ti si:

Takǝlasɪ nmaalɔ na liyitee mɔlv

na tǝtǝnɪ kutuluɣu feŋlu pa we le?

19 N kaa tasa kalampaaɪ yǝlaa mpeɣe naɔ.

Nǝǝlv u nukɪ pa tǝm, tǝ we sǝkpetuɣu.

Pa kǝ kpaɪ nyǝma kǝ nǝǝlv u nukɪ pa tǝm.

20 Ama n ká nyǝni Siyǝn,

ta acɪma ɪcate sǝsǝǝle.

Nyá ɪse ká ná Yosalem lonte nte tǝ we tǝpamm tǝ.

Cokǝle nte pǝ kaa tasa lonte layasɔɣu tǝ.

Pa kaa kpesɪ tǝ kankanasɪ kǝ paa pǝlee.

Pǝcǝ tǝ nmusɪ taa nakǝli kaa hetɪ.

21 Tǝnaya Tacaɔ ka hɔli-tu sɪ ɪ kǝ kɔpaŋ.

Pu wee pusi sǝsǝǝnsɪ hǝǝlvɣu taa kǝ.

Timpi lǝŋ sǝsǝǝŋ wee tǝ.

Ama yooɔ kpulɣu sǝsǝǝɔ nakɔli kv kaa tǝŋna tǝna.

Kpulɣu kɔpaŋkv kaa tǝŋna tǝna.

22 Tacaɔ nyǝale tá hɔvnlɔ,

nyá tɣvna-tɣv kiŋ.

Nyǝale tá wulav nyá yakǝna-tu.

23 Nyá nmusɪ cɛpa,

su tǝkǝɣɪ kpulɣu tesɪka sɪ kv pǝǝŋ ɪ hetɪ.

Waatv ɪnǝɣɪ paa kuu wontu na pǝ kreŋna mpa pa
tǝŋ tala tǝ.

Paa tala wontu kǝkukuutu ntɪ na paa wei ɪ hiki ɪ paa
tete.

24 Yosalem ɪcate tv nǝǝlv kaa tǝ si:

Pǝ wɪkɪ-m.

Yǝlaa mpa pa we Yosalem taa tǝ paa cɛ-weɣe pa
ɪsǝɣatv.

34

Tacaa ká hvvna Itəm nyéma

¹ Piitimnaa me, í křatəna na í nu.

Yəlaa me, í ke ŋkraŋŋ.

Tətv na tə taa nyəm í nu.

Antulinya na ɪ kʊvlɔm təna í la aseeta nyéma.

² Mpi tɔ, Tacaa ká mv rááná səsəna
na piitimnaa təna.

I taa kraana pa yoolaa təna.

Tacaa tv ɪ taa sɪ ɪ ká kpiisi-we.

I caa ɪ wakəli-we.

³ Pa lɔwa pa taa mpa pə kɔwa tɔ.

Pa sətəa səŋaa.

Pa caləm kpeŋ pəŋ tɔ.

⁴ Isətvɔŋasɪ təna křesəŋɪ.

Isətvɔŋasɪ ká kpili isu nyaalvɔ.

Isətvɔŋasɪ təna hotiyi isu lesəŋ hatv kɔwɔlvɔ.

Yaa fiki hatv kɔwɔlvɔ.

⁵ Ma layate mv rááná ke isətəa.

Tu tii Itəm nyéma tɔ.

Itəm nyéma meye ma sɪwa sɪ ma kpiisi.

⁶ Caləm waasa Tacaa layate tɔ kɛ.

Nim matəna-te.

Pə caɣa isu iwɛɛsɪ na pəŋtvɔŋ pə caləm.

Na iwaaŋ timpee na pə nim.

Mpi tɔ, pa lapa Tacaa ke kətəɣa ke Posəla ɪcate taa.

Pa kɔwa tuutuuma ke Itəm tətv taa.

⁷ Pa na taale naaŋ pa hotina.

Təɣaɣa nyəŋ na latəcənaa pa hotaa.

Itəm tətv nyəwa caləm.

Nim haɣa mə kateŋa.

⁸ Tacaa leetvɔv kvyaku kɛ.

Pənaɣa ŋka ɪ leetəŋəna Siyəŋ

nyéma nǎǎ tǎǎle.

⁹ Itǎm lǎǎ lum kǎ pǎsi kaaloo.

Itǎm tetu mǎsuyu kǎ pǎsi kǎkǎ mamacǎǎǎlasi.

Mǎ tetu kǎ pǎsi isu kǎkǎ mukuyu kaaloo tǎ.

¹⁰ Ka kaa te paa ahoo paa ilim.

Kǎ nyǎǎsi kǎ kulǎǎi rǎpǎǎyǎ tam tǎǎ kǎ.

Tetu kǎ wakǎli rǎpǎǎyǎ pusi tǎnǎǎ.

Nǎǎǎ kaa tǎǎna tǎnǎǎ paa wulee.

¹¹ Kpiisuyu na iluyucante paa cayana.

Kpiisiwulǎǎ na katǎkatuyu paa cǎǎ tǎna.

Tacaa kǎ yǎki tǎ tǎna na tǎ saali yem.

¹² Sǎǎ nǎǎǎ i kaa wǎe si pǎ kpa-i wulav.

Pu kpiisi tǎ awulumpiya tǎna.

¹³ Sǎǎǎnaa ka nyǎ pa kawulǎǎ tǎesi taa.

Kǎlǎǎ na sǎwa ke pa koloosi acalǎe taa.

Pa acalǎe kǎ pǎsi taalǎ hasi tǎsulle,

na taataanaa lonte.

¹⁴ Wulǎǎ tetu taa nyéma kǎ suliyi taalǎe wontu.

Pǎǎtǎlǎǎ kǎ yaaki tǎma.

Ahoo nyaasǎlaa kǎ pǎsi pa lonte ke tǎna.

Tǎnǎǎ paa la pa lonte kuhǎǎǎle.

¹⁵ Tǎnǎǎ tum kǎ hǎe lonte, na í tu i yala.

Tum kǎ papǎ-yǎǎe tǎna,

na í kpeyeli i piya ke i kǎǎkǎǎ taa.

Tǎnǎǎ yepelekunaa tǎna ka koti naalǎe naalǎe.

¹⁶ I wiili Tacaa takǎlǎǎ taa na í kala.

Wontu ntǎ tǎ taa nakuli kaa lǎǎ.

Paa tǎ taa ņku ku kaa lǎǎ.

Mpi tǎ, Tacaa mǎ ma yǎǎtǎna na ma nǎǎ.

Ma Feesuyu kǎ kpeyelina wontu ntǎ.

¹⁷ Tǎte ke ma tǎwa na mǎ fǎǎ pa tetu na ma niņ.

Na mǎ tala-wǎǎe-ti na ņmǎnǎǎ.

Tu pǎsi pa nyǎntu ke paa pǎlee na pǎ cǎǎ tǎ taa kǎ

tam taa.

35

Tacaa nyáma ká mǎli i kin

¹ Wɔlaya tetu laŋle í hɔlɔmɪ.

Kpaŋkpante tetu í yɔɔli.

Tetu nti lɔm ta tala tɔ tɔ ŋmaali.

² Tɔ tu hetu.

Yaayenaa í tɔɔli tetu taa.

Tɔ wiliti laŋhɔlɔmlɛ kawilitasi.

Pu mǎlɛna Lipaŋ tetu ke tɔ teeli.

Kamɛɛli pɔyɔ na Salɔŋ tetekǎle

ká tayani sɔsɔɔntu ke hikuɔu.

Paa na Tacaa Iso teeli na i sɔsɔɔntu.

³ I la na mǎ niŋ kɔseliŋ kii.

I la na mǎ nǎhɛɛ acamaa nyɔɔ toŋ.

⁴ Mpa sɔyɔntu kpawa tɔ,

í heeli-we si:

I kaasi mǎ ti.

I taa nyá.

Mǎ Iso kɔŋ mǎ kolontunaa

fɛlɔyɔ na mǎ nɔyɔ.

I mayamaɔa i ká kɔnna na í waasi-me.

⁵ Waatu inɔyi yɔlɔmaa ise ká kuli.

Ntamaa ŋkpaŋŋ ká tɔli.

⁶ Kaakalaya ká ŋmaa isu nam.

Kamumuka nsɛmlɛ ká hetɛna laŋhɔlɔmlɛ.

Mpi tɔ, lɔm ká kpe wɔlaya tetu taa,

Pu hɛɛ lɔŋ ke tetu nti lɔm ta tala tɔ tɔ taa.

⁷ Timpi yɔlaa loosaya

na pɔ nɔyɔsɛna isu lɔm tɔ pu pɛsi luna.

Lɔm sɛɛlaa ká tɔli lɔkɔtu tetu taa.

Sɛsɛncaasi na mɔlɔyɔ ka

nyala timpi taale hasi cakaya tɔ.

⁸ Tɛnaya paa hɛɛ mpaav.

Mpaav ŋku pa yaaki nanɛ nyɛŋku tɔ.

Kɔpama tike ká tɛɛna-kv, asilima tv nɔɔɔlv kaa siti.

Lɛmayasɛɛ fɛi nyɛma ká tɛɛ-kv pa kaa lɛ.

⁹ Tɔɔɔɔɔɔ kaa wɛɛ mpaav ŋku kv taa.

Taale wontuyv isayav nakvli kv kaa tɛɛ-kv.

Pa kaa sulina taale wontuyv isayav

nakvɔɔɔ mpaav ŋku kv taa.

Mpa pa nyɛɛɛ Tacaɔ yapa yomle taa tɔ,

mpe paa tɛɛna kv taa.

¹⁰ Mpa Tacaɔ hɛtaɔ tɔ mpe paa mɛɛna.

Paa tala Siyɛɛ na akavtv yontv.

Pa laɛa ká hɔlvɔv tam tɔɔ.

Ayɔɔla na laɛhɔlvɔv ká kɔɔ.

Wɔsasi na wula ká polo poolvɔ.

36

Asilii nyɛma nyaasɔɔɔ Yosalem nyɛma (Awulaa II 18:13,17-37)

¹ Yuta wulav Isekiyasɔ kavulaya pɛnaya naanvwa na liyiti nyɛɛka taa, Asilii wulav Senakelipi kɔla Yuta koloosi acalɛɛ tɔɔ na í lɛɛkɔ-yɛ.

² Mɔvɔvɔv Asilii wulav kɔsa Lakisi ɔcatɛ taa kɛ ɔ yoolaa nyvɔv tv, na yoolaa taa yoolaa, na í tili-wɛɛɛ Yosalem kɛ Yuta wulav Isekiyasɔ kɛɛ. Pa talaa ulɛna pá ŋmɛli lule ɔsɔtaɔ nyɛntɛ lɔɔv kɛɛ kɛ cɔtɔlaɔ mpaav taa.

³ Ulɛna Hilikiya pɛɔlv Iliyakim, wei ɔ paasɔɔɔna kavulaya tɔyaya tɔ. Na takɔlasɔ ŋmaalv Sɛpɛna, na Asafi pɛɔlv Yowa, wei ɔ paasɔɔɔna takɔlasɔ tɔ, pá polo pa kɛɛ.

⁴ Mpuuyule yoolaa nyuyv tu tōma-we si: I polo í heeli Yuta wulav Isekiyasí si, Asilii wulav səsə pəəsəyi-ı si pepeye n lakı na n taaki?

⁵ N mayasəyi nyá taa si nəyo taa təm tayanəyənə yooü na kú tú yulv ke təyoole apalvü na? Mpu tə, əweye n lakı na n taaki, na n küləyi ma tə?

⁶ Icipiti ke n tēləyi, ílé ı we ké ısu səsəncəŋa küpələya ŋka ka küyi tə. Wei í lapa-keye naani ka hee-ı. Mpuýó Icipiti wulav lakı pa tənə mpa pa tisiyi ı tə kə yuŋ tə.

⁷ Ntanyi n təŋ kele si mə Iso Tacaa ke n towa naani. Pəyele Iso ını ı təfēenlənəə na ı kətəya təlātənəə ke Isekiyasí kpiisaa. İlena í hólí Yosalem ıcatə yəlaa na Yuta tətü nyəma si pá sēe Iso kə kətəya təlātə tənə tə tə cənə.

⁸ Təv, pənente nyana ma caa Asilii wulav í pēeli nəyo. Maa ha-ŋ kpaŋənəŋ iyisi naale (2000). Ye n ka pəsi na n hiki mpa paə caŋa-ı tə.

⁹ N ka pəsi na n təyənı Asilii wulav təmle nyəma taa səkpeli na? Icipiti nyəma ke n towa naani. Mpi tə, pēle pa wēna yooü keekənəə na pa kpaŋənəŋ cayalaa tə pə tə.

¹⁰ N huü si pə taya Iso luŋu nyəntv ke ma tənəə na má kəə tətü tənə tə wakəlvü na? Tacaa heelina-m si má kpa tətü tənə tə tə na má wakəli-tı.

¹¹ Mpuuyule İiyakim, na Sepəna, na Yowa, pa tōma Asilii yoolaa nyuyv tu si: Yəyətəna-tuyv Alaamee təm taa. Mpi tə, tə nukı. Taa yəyətəna-tuyv Yuta nsəmle na yəlaa mpa pa we ıcatə kolunə tə tə pá nu.

¹² Ama yoolaa nyuyv tu cəwa si: Pə taya mə na mə caa mə tike ke Asilii wulav tilaa si, pá heeli təm tənə. Ama pə kpənna pa tənə mpa pa caŋa kolunə tə, na paə tē na pá təyo pa pəntv na pá nyəə pa həm təyo.

13 Μπουυλε yoolaa nyuyv tv səηaa na í yəγətəna nəγə səsaγa ke Hepəla təm taa si: Ǿ nu Asilii wulav səso təm.

14 Asilii wulav yəγətəa si: Ǿ taa yelee na Isekiyası tısi-me. Mpi tə, ı kaa pəsi na í waası-me.

15 Isekiyası tıvəγı-meγe si, í la Tacaa ke naani. Si Isə ká waası-me, si Asilii wulav kaa ləkı mə ıcate.

16 Ǿ taa nuna Isekiyası. Mpi tə, Asilii wulav ná caa ké si, mə na-ı í ciiki na í ha-ı mə ti. Waatv ınəγı paa wei ı ka təγə tuη wei pa yaa si, ləseη na fiki tə pə pee. Paa wei ı ká nyəə ı ləkə taa lum.

17 Haləna má kəə na má pona-meγe tetv nti tə we ısu mə nyəntv tə tə taa. Tetv nti tə taa we təγənaγa pee ké na solum. Tə taa we kvətəγəv ké na ləseη tuη.

18 Mpu tə, Isekiyası ı taa tısi-meγe yem na í təη si: Tacaa ka waası-me. Piitimnaa tuη ta pəsi na í waası ı yəlaa ke Asilii wulav niη taa.

19 Hamatı na Aləpatı na Sefafayim, pə acaləe nyəma tuη məla ıəəna? Ǿ ta pəsi na í taη Asilii wulav si í taa ləkı Samalii ıcate.

20 Tetənaa mpe pa təna, pa taa nti tə tuη yapa-təγı ma niη taa. Na Tacaa náá yakı Yosalem ke ma niη taa?

21 Ama yəlaa mpe pa suma pa ta cə-ı paa təmuyv kuləmuyv. Mpi tə, wulav Isekiyası ka heelina-we si pá taa cə-ı.

22 Uəna Hilikiya pəyalv Iliyakim, wei ı ké wulav təγaγa nyuyv tv tə, na takəlası ηmaalv Sepəna na si sulv Asafi pəyalv Yowa pa polo wulav Isekiyası kiη. Paa cəla pa wontu ké, na laηwakəlle. Mpyóγə pa keesa wulav ke yoolaa nyuyv tv kvəγətətv.

*Isekiyası yəğətəyəna İso kuyəğətutv teləsvlv Isayii
(Awulaa II 19:1-7)*

¹ Waatv wei wulav Isekiyası nuwa pa təm nti ulena í cəli ı wontu na laŋwakəlle, na í suu ləyaya wontu isu fələtənaa taka na í polo Tacaa təyaya taa.

² Tənağa ı tila kawulaya təyaya nyuyv tv Iliyakim, na takəlası ŋmaalv Sepəna, na kətəlaa taa səsə. Paa suuwa ləyaya wontu ké isu fələtənaa taka. Ulena pá polo Amətı pəyalv Isayii, İso kuyəğətutv teləsvlv kiŋ,

³ na pá heeli-ı sı: Laŋwakəlle na ŋkpaŋuyv həm na fəele kuyakv ke saŋa ké. Tə wee ké isu alaa mpa pa caaki ləlvuyv, lə toma fəi sı pá ləli tə.

⁴ İstəntə ntanyı nyá İso Tacaa ta laŋ nuw ke kətuyv ŋku, Asilii wulav tilina ı pəyalv Lapəsakee na í tvv İso weesuyv tv tə. Ntanyı Tacaa nyá İso ká hə ı ŋkpaŋuyv ke ı kuyəğətutv təə. Mpv tə, sələməna yəlaa mpa pa kaasaa tə pa təə.

⁵ M'puyú wulav Isekiyası tillaa mpe pa pola Isayii kiŋ.

⁶ Ntəna Isayii cə-we sı:

ı polo í heeli mə caa wulav sı, Tacaa təma sı taa nyana kətuyv ŋku Asilii wulav tila ı yoolaa nyuyv nyéma na pá kəə pá tvv-m tə.

⁷ Tacaa sı: Maa yele na Asilii wulav nu təm natəli. Pv tv ı taa na í məli ı tetv taa, ulena pá kv-ı təna.

*Asilii wulav nyaasuyv kvfam
(Awulaa II 19:8-13)*

⁸ M'puyú Asilii yoolaa nyuyv tv Lapəsakee nuwa sı, wulav kula Lakisi na í tii Lipina təə. Ulena í polo təna na í mayana-ı.

⁹ Μπρύγύ πα heela Asilii wulaw ke təm si: Itiyopii wulaw Tilaka polaa si ι yookina-ι. Asilii wulaw nu mpυ, ilena í tili si pá heeli Yuta wulaw Isekiyasí si:

¹⁰ Isu n tųyv Isə kέ naani si, ma kaa lεεki Yosalem icate tə, n tusa nyá təyi.

¹¹ Nyá mayamaya n nuwa isəna Asilii awulaa lapəna tetənaa təna na pá wakəli-ti təkpataa tə. Ilena nyaa tεeləyi si nyá tike n ka fitina na?

¹² Ma cəsənaa wakəla Kosəη na Haləη na Lesefi pə acalεε na lteni nyéma icate nte tə wε Telasaa tetv taa tə. Piitimnaa mpε pa tuη ta pəsí na í kenti pa acalεε təə se.

¹³ Hamati, na Aləpati, na Layii, na Sefafayim, na Hena, na Afa pə acalεε awulaa wε le?

*Isekiyasí sələməyi Isə
(Awulaa II 19:14-19)*

¹⁴ Μπρύγύ Isekiyasí mu takəlaya ηka Asilii tillaa kənaa tə na í kala. Ilena í kpa Tacaa təyaya taa, na í huli-təyi Tacaa.

¹⁵ Pə waali kέ ι sələmaa si:

¹⁶ Hai Pə təna pə tv Tacaa, Iseyeeli Isə, nyá wei n caya isətaa tanlaa təə tə, nyá tike n kəna tetv kawulasí təna Isə. Nyá lapəna isətənyu na tetv.

¹⁷ Hai, Tacaa ke ηkraηη na η nu. Tacaa kuli nyá ise na η na. Nu kətųyv ηku Senakelipi tillaa təkki Isə weesuyu tv nyá tə.

¹⁸ Tacaa, tampana yaa, Asilii awulaa kpiisa piitimnaa ləlaa, na pá wakəli pa tetv.

¹⁹ Haləna pá wə pele pa tuη kulalaan ke kəkə, na pá wakəli-ι. Mpi tə, ι kέ taasi na pεε nna yəlaa nin saakaa təyə.

20 Hai, Taca Isə, ya-tuyv Senakelipi ninj taa. Tətv təna kawulası í nyi sı nyá tike nté Taca.

*Isayii teləsəyi Taca kvəcətv ke Isekiyası
(Awulaa II 19:20-34)*

21 Mpuylə Aməti pəyalv Isayii tilaa, na pá heeli wulav Isekiyası sı, İseyeli Isə Taca yəğətə sı: Ma nuwa sələmuyv ηku n sələma-m Asilii wulav Senakelipi təm tə.

22 Halı Taca yəğətə Senakelipi sı: Yosalem ıcatə kvəpantə íté tə footiyi-η ké na té wəñiyi-η na té sələyi-η kasəlası.

23 Halı İseyeli nanη tv ke n kulina nəğə na í tvv na í sayatı?

Na í nyənəyi-m na kalampaanı?

24 Nyá təmlə nyəma nəğə ke n tvvna-m.

Haləna í tə sı yoo keekənaa katatəlayə təə ké n pəsaa na í kpa pəəñ nyəəñ taa.

Na í tala Lipan ıcatə heele taa.

Na í setı ı tvñ kvəpampəñ sə səəñ, na í kpa na í tala comcom nəğə taa, ke hətv sə səəntv tēē.

25 Sı nyá hula ləkənaa na í nyəə pa lvm.

Pəyele n ká feli nəəhəle ke İcipiti pusi təna təə na sí nyəə.

26 Senakelipi n ta nu taa sı má tayanəna na má su ípúyú hatoo ləñta?

Nəəñə kele ma yelaa sı pə yoo si

İlena Senakelipi náá pəsəyi koloosi acaləē ke ncaa.

27 A taa yəlaa ké acamaa ké, səğəntv kpa-wē na pə liyiti-wē.

Pa wē ké ısu taalə nyutv kvələkələkətv.

Yaa nti pa tuuwa kutulun tɔɔ na wɔlaya ku-ti,
na tɔ ta puta tɔ.

²⁸ Ma nyɛma-ŋ kɛ,

pa a n caɣaa, yaa n suuki yaa n luki.

Pɛyele ma nyɛmá saa wei nyá taa kraakɛna-m tɔ.

²⁹ Nyá taa kraakɛna-m,

ma nuwa nyá kalampaanu tɔm.

Pɛ tɔɔ kɛ maa tu-ŋ muɛna kukuule.

Maa tu-ŋ ma kraɣanɔkpaɛ ke nyá nɔɔ taa.

Uena má mɛlɛna-ŋ na mpaav ŋku n kɔmnaa tɔ.

³⁰ Ye pɛ kaasa Isekiyasɛ nyá, tɛne inɛ tɛ la-ŋ isɛ
kuhulɔm. Pɛntɔ na pɛnte alɛɛla ke í ká tɔɔ. Uena
pɛnaya tooso nyɛŋka í hala na í ku na í sɔ tun wei
pa yaa si lɛsɛnaa tɔ na í tɔɔ pɛ kuhulɔm.

³¹ Mpa pu kaasi Yuta kpekɛle taa tɔ, pa wɛɛ kɛ isɛ
tuɔɔ kaŋɔɔ lila ke teu na kú lɔlɔ pee tɔ.

³² Mpi tɔ, yɛlaa kakaasaya ká luna Yosalem. Mpa
pɛ sɔɔwa tɔ pa luna Siyɔŋ puɔ taa.

Isɛna Pɛ tɛna pɛ tu Tacaá ká la ɪ sɔɔluɔ sɔsɔŋku
taa tɔɔɛ.

³³ Pɛ tɔɔ kɛ Tacaá yɔɔtɔɔɔ Asilii wulav si: N kaa
pɛsi na ŋ suɪ ɪcɛtɛ nte tɔ taa. Nyá tɔtɔlaa taa nɔɔɔɔ
kaa tɔ nyɛmlɛ ke tɔ taa. Yaa í kenti ɪ tɔɔ kɛ kpálóyó na
í kpɛtɛna-tɛ. Pɛyele ɪ kaa lo hapɛle taka kɛ ɪcɛtɛ nte tɔ
kiŋ.

³⁴ I mpaav kuɔkɔmuɔ ke ɪ ká tɔŋ na í mɛlɛna ɪ waali.
I kaa tasa ɪcɛtɛ taa kɛ suu. Tacaá má ma yɔɔtɛna
mpu.

³⁵ Tacaá si: Maa kenti ɪcɛtɛ tɛne tɔ tɔɔ kɛ. Maa
waasi-tɛye ma na ma tɛmlɛ tu Tafiiti pa tɔɔ.

*Asilii nyɛma tɛɛv na Senakelipi sɛm
(Awulaa II 19:35-37)*

³⁶ Μρύγύ Tacaa isōtaa tillu tiiwa Asilii yoolaa tāsikile ke ahoο anι. Ilena ί kv yoolaa iyisi nunowa na nunaasa na kakpasι (185000). Teυ fema na mpa pə kaasaa tə pá kvli, ilena pá mayana si sētaa suwa tāsikile.

³⁷ Tənaγale Asilii wulav Senakelipi kpesa ι tāsikile na I mēli Ninifi ιcate taa na ί caya tēna.

³⁸ Μρύγύ kvyakv nakvli ι svv ι tvyv Nisələki kutuluyv taa na ί tēηa-kvyv luvuyv. Ilena ι pəyalaa Atələmekki na Salesεε pa kv-ι na layate na pá se na pá polo Alalaa tetv taa. Ntena ι pəyalv lēlv Asahatēη nāá lēeti ι lonte taa.

38

Isekiyasι kvτəη na ι waav (Awulaa II 20:1-11)

¹ Μρύγύ wvsasι kpa wulav Isekiyasι ke waatv unι ι taa si ι sēki. Ilena Iσ kvγəγətvtv teləsolv Isayii polo ι kin na I heeli-ι si: Tacaa tōma si, ye nyá taa we nti n heeli nyá təyaya nyōma. Mpi tə, n ká si ké n kaa kvli.

² Ntena wulav keεsi ιse na kolvηa tōv na ί sələmι Tacaa ke sələmvv kvne si:

³ Hai, Tacaa, ma kpa nyá yule. Tōvsi si ma tōma teu na lotv kolvmv na má lá mpi pə we-η teu tə. I tēma mpv ilena ί wii təkpvv na ί pəli isəlvv.

⁴ Pə waalι ké Tacaa heela Isayii

⁵ si ι teləsi wulav Isekiyasι si: Maya nyá cəv Tafiiti Iσ Tacaa. Ma nuwa nyá kvśələmvv na má ná nyá isəlvv. Ie ma sōvsi-η weesuyv pvsi ke naanvwa na kakpasι.

⁶ Maa ya nyá na ɛcate tənɛɣɛ Asilii wulav niŋ taa. Maa kenti tɔ tɔɔ*fa*. ^a kɔkalɔtu 21-22 ke kɔkalɔtu 6 waali si, pɛ wɛɛ ɪsu pa keesɔɣu Awulaa II 20:1-11 taa tɔ.

⁷ Yaasi wei Tacaɔ ka hɔlɔna-ŋ si ɪ ká la ɪsu ɪ suw tɔɣɔle si,

⁸ ɪ ká yele na ɪsotom waaci mɛli waali waalɛɣi cacaasi naanɔwa. Ilena tampana, ɪsotom mɛli waali waalɛɣi timpɪ tɔɔ pu lunaɔ tɔɣɔ cacaasi naanɔwa.

Isekiyasɪ kawɔyaya ke ɪ kvɔtɔŋ waali

⁹ Waatu wei pɛ wɪwa wulav Isekiyasɪ na pɛ tɛmɪ-ɪ na ɪ má kawɔyaya ŋka tɔɣɔlɔ:

¹⁰ Ma huɔkaya si pu kɔɔli-m kɛ na toŋ.

Ma huɔkaya si maa si na hɛlɛm na nɔɣɔ.

Pɛ wɛɛ si má tɛɛ.

Maa tɛŋna sɛm nɔnɔɔsi.

Pɛ pɛma-m ma puɪ kukaasasi.

¹¹ Ma huɔkaya si ma kaa tasa Tacaɔ ke nau ke weesuyu nyɔma tɛtu taa.

Ma kaa tasa yulu nɔɣɔlɔɣu nau ke antulinya yɔlaa taa.

¹² Pɛ lɛsa ma weesuyu na pɛ pona pooluŋ ɪsu tiikilu cokɔle.

Pɛ tama ma weesuyu tomle.

Pɛ kpila ma weesuyu kɛ ɪsu pɛlɔlɔ setuɣu sayata kponkponɩ na ɪ kpili-ɪ tɔ.

Pu taanɛɣi tɔ, n tɛma ma tɔm.

¹³ Pu nyaalɛɣi tɔ sɛm kpiisa-m.

Tacaɔ n yɔka ma mɔwa kɛ ɪsu tɔɣɔlaya.

Pu taanɛɣi tɔ, Tacaɔ n tɛma ma tɔm.

¹⁴ Ma wiikaya kɛ ɪsu kacayalɔfɔyaya

^a **38:6** Piipili wei pa yaakɔna nasaala taa si fɛlanɛɛ kuulan tɔ ɪ tɔwa

lakuyv na ká cəəki isətaa tə.

Ma mələyi isu alukuku,

na má tekiyi isətaa ké pətətəle.

Hai, Taca, pə nu-m ké, waasi-m.

¹⁵ Suweye ma tasəyi yəgətuyv tətə?

Taca yəgətəna-m.

Nyá mayamaya n lakəna.

Maa təna təpasuyv ke ma weesuyv təna

taa ké ma wahala tə.

¹⁶ Taca, nyá kəpantvnaa tə ké

yulv wəna weesuyv.

Tə tə ké ma feesiyi tətə.

N ká mələna-m isu ma wule taa,

n ká yele na má wəna weesuyv.

¹⁷ Ma lahwakəlle pəsəna nteye heesuyv.

Nyá sələna na í ləsi-m səm púyú taa.

Uəna í lə ma isayavv təna na waali.

¹⁸ Mpi tə, pə taya atətəle taa nyéma saŋna-ŋ.

Pəyele pə taya səm ká taləna-ŋ.

Mpa pa tiiwa pəlaavv taa tə paa teeləyi nyá kəpantv.

¹⁹ Weesuyv nyéma tike pəsəgəna na pá sa-ŋ,

isu maya saŋa isəntə.

Cece huləgəna i piya ke kəpantv.

²⁰ Taca yapa-m ké.

Tu ma tá cəməŋ ke nyá təyaya taa na í wii teu.

Haləna tá weesiŋ tənaya.

²¹ Mpyú Isayii təma si:

I naŋ tuyv ŋku pa yaa si fiki tə kv pee

na í taa Isekiyası hiŋ taa na pə waa-i.

²² Ntəna Isekiyası si:

Yaasi wei ké Taca n ká huləna-m si,

maa kpa nyá təyaya taa?

39

Papiloni wulav kǎntε ke Isekiyası te (Awulaa II 20:12-19)

¹ Waatv kvlvm ını ı taa ké Papiloni wulav wei pa yaa sı, Melotakı-Palatan, na ı caa sı Palatan tǎ, ı tilina Isekiyası ke kvǎǎv na takǎlaya. Mpi tǎ, ı ka nuwa ı wvǎsası na ı alaafǎya hikuyv tǎm ké.

² Mǎrvyú Isekiyası lanle hvlvma sǎǎm. İlena í hvlı Papiloni tillaa mǎεε ı wǎnav tete. Paa liyitee, paa wula, na tulaalvnaa na nim sǎǎsvη nyǎm. ı hvla-we tǎtǎǎ ı yovu wontu tǎna. Na pǎ tǎna mpi pu we ı wǎnav tǎsule tǎ. Isekiyası tǎ ηmǎsı-weεε pulvǎvuyv ı kawulaya tǎyaya taa.

³ Mǎrvyule İǎ kvyǎǎtvtv telǎsvlv Isayii pola wulav Isekiyası kın ke pǎ waalı. İlena í pǎǎsı-ı sı: Suweye yǎlaa mǎε pa heela-η? Leye pa tu lvnaa? Ntǎna Isekiyası sı: Hatoo Papiloni tetv ke pa lvnaa.

⁴ İlena Isayii tǎsı-ı pǎǎsvyv sı: Pepeεε pa nawa nyǎ kawulaya tǎyaya taa? Isekiyası sı: Ma kawulaya tǎyaya taa nyǎm tǎnaya pa nawa. Ma ta ηmǎsı-weεε ma kǎncoou nakvlı.

⁵ Ntǎna Isayii tǎ Isekiyası sı: Nı Pǎ tǎna pǎ tv Tacaa kvyǎǎtvtv.

⁶ Nyǎnı kvyeεη kǎη wei ı taa Papiloni nyǎma kǎ kuu pǎ tǎna mpi nyǎ caanaa kaawa na pǎ we nyǎ kawulaya tǎyaya taa ıǎntǎ tǎ na pǎ kǎreena. Pǎ kaa kaası pulv. Tacaa yǎǎtǎna mǎv.

⁷ Paa kǎpaya nyǎ pǎyalaa kvlvlaa. Paa pǎsı-weεε kataası. Paa su-weεε Papiloni kawulaya taa.

⁸ Mǎrvyule Isekiyası cǎwa Isayii sı: Tacaa tǎm ntı tǎ we teu ké. Mpi tǎ, ı mǎyasaya ı taa ke sı: Ma na ma yǎlaa tu cǎyana hǎεsvyv ke ma pǎǎle taa.

ՀՅՄԸ ԼՍՄՍ ՆԱԱԼԵ ՆՅԵՆԿՄ ԻՏԵՂԵԼԻ ՆՅԵՄԱ ԼԱՆԻԷՅԵԼԵ

40

Իտեղելի նյժմա աստուծոյ տժմ կրթելոյն

¹ Մընչոյն Կառա յոչոտա ի յժլաա սի:
 Ի քոյսի մա յժլաա ի քոյսի մա յժլաա.
² Ի յոչոտժնա Կոսալեմ.
 Ի մակի կարսի սի նյժա աաաաա տժմա տժմա.
 Քժոժ քա հոսա նյժա իսայատս.
 Կառա քելա-ն յնյժա իսայատս քոտժ կե տժմ նաալե.

³ Նոչոլն կիսիչոնա սի:
 Ի տայոն Կառա կե մքաա.
 Ի տեի տժա Լոժ կե մքաա կե աոլաչա տետս տա.
 Ի տո տժա Լոժ կե հարժլե.
⁴ Ի յոկի քոչոն յա քոլասի տժնա.
 Ի սուլի տետեկա տժնա.
 Կոտոնոչա յա կոտաալոմոն ի քոսի տետս կոհոնտժտս.
 Կոմքի քո կոլաա տո քո քոսի տետեկա սոսոչոնա.
⁵ Ըլե քո կեքի Կառա տեալի տժո.
 Կոլաա տժնա կա յա-ի.
 Մքի տժ, Կառա յոչոտ յոչոտժնա.

⁶ Մընչոյն յոչոտ կալի կա յոչոտաա սի:
 Կիսի.
 Նտեա յոչոտ քելոնա ժո սի:
 Մա կիսի սոաե?
 Կիսի սի:
 Կոլաա տժնա աեքե կե իսո նյոտս.
 Նա քա տեո իսո տաալե տաա հետս.
⁷ Կառա հեալիմ ի մարա,
 նյոտս աոլաչո կե, յա հետս տժ.

Tampana tɔɔ, yɔlaa wɛɛ kɛ ɪsu nyutu.
 8 Nyulɔyɔ wulɔyɪ, hɛtɔyɔ lɔntilɪyɪ.
 Ama ta ɪsɔ kɔyɔyɔtɔtɔ nɔ wɛ tam tɔɔ kɛ.

Tɔm kɔpantu

9 Yosalem yɔlaa mpa mɛ
 ɪ kraalɔyɪ tɔm kɔpantu tɔ.
 ɪ kra pɔyɔ kɔkɔlɔyɔ tɔɔ.
 Siyɔɲ nyɔma ɪ kiisina toma.
 Tɔm kɔpantu kraallaa mɛ,
 ɪ kiisi ɪ taa nyɔ.
 ɪ kraali Yuta acalee si:
 ɪ nyɔni, mɔ ɪsɔ kɔɲna ntɛ.
 10 ɪ nyɔni Tacaɔ ɪsɔ kɔɲna ntɛ na toma,
 Tacaɔ tɔɲ tɔ-ɪ sɔsɔɔntɔ.
 Tacaɔ na ɪ kasɛɛsi kɛ.
 Na ɪ tɔmlɛ kɔlɔlɔm wɛ ɪ nɔyɔ tɔɔ.
 11 Tacaɔ wɛɛ kɛ ɪsu tiikilu,
 ɪ kɔ tiiki ɪ kalɔkɔɲ.
 ɪ kɔ kpeyeli ɪwɛɛsi kɛ ɪ niɲ taa,
 na ɪ kpekɪ-sɔyɪ ɪ tɔɔ.
 Tacaɔ kɔ tiiki heen totonaa
 mpa pa wɛna piya tɔ tɔpamm.

Pɔ tɔna pɔ tɔ sɔsɔɔntɔ na ɪ lɔmayasɛɛ

12 Awe mayasɔna tɛɲku lɔm kɛ ɪ ntantaku taa?
 Awe mayasɔ ɪsɔtɔnɔyɔ wan na ɪ ntaɲtaku?
 Awe mayasɔ aɛ tɛtɔ kɛ ɪɲmɛsɔv na ɪ ɲmaya?
 Awe mayasɔ pɔɔɲ na pulasɪ kɛ sanɔya tɔɔ?

13 Awe mayasɔ Tacaɔ Feesuyɔ?
 Awe tasɔna-ɪ layatɔ?
 Yaa awe sɛyɛsɔna-ɪ?

14 Tacaɔ na awe pa cayana na pɔntɔ sɛyɛsɪ-ɪ?

Yaa awe hvləna-ı tampana mpaav?

Awe tv Isə ke ləmayasεε,

na í hvlı-ı nyəm mpaav?

¹⁵ Nyəni, piitimnaa wε Tacaa ké isu ləm lukuyv
kpekiti taa na pé tosi tə.

Yaa isu kanyəŋa pile ke sanəya tə.

Tətənaa mpa ləm cənaa tə,

pεle pa wε ké isu mvsuyv kuluyv tə.

¹⁶ Lipaŋ hətuyv taa taası u takı

kətaya təlate tə kəkə tayanuyv.

Kv taa taale wontu payale ta tala sı

pa lana-təyi kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə.

¹⁷ Piitimnaa təna ké kpetε ke Tacaa isentaa ké.

Pə ta ke-ı pvluyv nəyɔlv.

Isə fεina saala

¹⁸ Aweye í caa í keesəna Isə?

Yaa pepe lεesuyv ke í ká lu ı lonte?

¹⁹ Koolu lukina tuyv,

ıləna wɔlanaa latv náá waası-kuyv wɔla.

ıləna ı tv-kuyv liyitee nyəyətə alukpalisi sı pə la
kacəka.

²⁰ Kuyəntə wei ı kaa pəsi na í hiki mpv tə,

taakukulaya ŋka pukası u pəsəyi təyɔ ı caaki.

ıləna í ná saakvlə kupaŋ na í saaki-ı

lεesuyv ŋku ku ciyitiyi tə.

²¹ Mε í taa nyı-tı taa, yaa í taa nu-tı?

Pa taa hvlı-mεyε-təyi hatoo kancaalaya?

ı taa cεkəna tətə kite təm?

²² Isə caya hatoo tətə nyuyv taa,

na tə taa yəlaa náá wε isu cələŋ.

ı pəwa isətənyuyv ké isu puyv felefele.

ı heta-kuyv isu ı cokəle sı ı lakı ı təcayale.

23 Ini i pəsəyəna atə awulumpiya ke yem.

Isə pəsəyi antulinya huulaa ke kpete.

24 Mpi si paa səəkı-wε na pá tuu-wε tə.

Mpi si paa nyəkı na pá kaη lila ke tetu taa tə

Tacaa tɛma pa təw kέ heelim wosuyu na pá wuli.

Na pə kuu-wε isu kacuculaya kprakuyuu nyuliya tə.

25 Mpyóyó Isə Nanηtu yəyətəa si:

Aweye í keesəyəna-m,

na má na-i t́ə nəyəsı?

26 I kraası isε na í nyəni isətulɔnası.

Awe lapəna-sı?

Wei i lakı na si kpekəle təna təη teitei təyə.

I yaakı paa ηkaya ka hətε,

na i təη səsəəη na i toma səsəəna,

nakəli kaa laηəyi.

Toma kufana hav ke acamaa

27 Ee, Yakəpu, pepe təw kέ n yəyətəyi mpu?

Isəyeli pepe təw kέ n təη si:

Tacaa ta nyi mpi pu mayana-m tə?

Aaiyee si:

Ma Isə u lakı pulu si í sεena ma təw.

28 N ta cəkəna taa?

N ta nu-tı si Tacaa Isə kele tam təw tu?

Isə lapəna tetu tənasi təna.

Pu caaməyi Isə, pəćó u kaakı.

Pəyele Isə nyəm fεi cəkənav.

29 Isə haakı təη ke mpa pa kawə tə.

Tacaa səsəyεi apalɔtu ke mpa pə nuwa tə.

30 Ifepiya kaakı na pa toma təη.

Mpa pa kiiwa teu tə pa hotiyı.

31 Ama mpa pa ha pa təyi Tacaa tə,

pa toma səsəyεi kέ.

Pa kuləɣi ké ɪsu hekələnaa.
 Pa kpaɣi asewa paa kaaki.
 Pa tɔŋ ké pɪ nɪki-wɛ.

41

Pə wɛɛ si lɛyɛli nyɔ́ma í tv Tacaa ke naani

¹ M̀p̀ỳg̀ỳ Tacaa yɔɣɔtaa si:

Tɛtv nti lɔm cɔɔnaa tɔ,
 na lɔm nɔɣɔ hɔɣɔlɛɣ nyɔ́ma.
 ɪ su na í ke ŋkraŋɛ na í nu ma tɔm.
 Yɛlaa poolɛɣ nyɔ́ma mɛ, í tɔɣɔ apalɔtv.
 ɪ krɛtəna na í yɔɣɔti.
 Tə krɛnti na tɔ polo hɔvɛ.

² Ḿa ləsəna ilim tɛlɛ tɔɔ ké wei
 ɪ tɔki akaitv ke paa timpɪ í puki tɔ.
 Ḿa tɔna ɪ niŋ taa ké piitimnaa,
 ḿa tisina awulaa tɔfɛ.
 Ma layatɛ pɛsa yɛlaa ke mɔsɔɣv,
 na ma nyɔ́má náá yasɪ-wɛ ɪsu
 heelim kpaɣɣv nyutv tɔ.

³ Ma tv pa waali,
 ma faɣa pa hekv taa, pulv ta tokina-m.
 M̀p̀raav ŋku ma ta tɛŋta tɔɣɔ ma kpaɣaa.

⁴ Awe lapəna mpɪ ɪni?
 Awe yelina na pə kɔɔ?
 Awe yaana lɔlɔɣ yɛlaa ke hatoo
 kancaalaya si pá hiki weesuyv?
 Tacaa ḿa wei ma ké kancaalaya tv tɔɣɔ.
 Ṕɔ́ć maa wɛɛ waali nyɔ́ma waali tɔtɔ.

⁵ Tɛtv nti lɔm cɔɔnaa tɔ pə nyɔ́ma na
 lɔm nɔɣɔ hɔɣɔlɛɣ nyɔ́ma nawa mpi ma lapa
 tɔ na sɔɣɔntv kpa-wɛ.
 Antulinya tɛnasɪ nyɔ́ma seliyi.

Pa kpətəyənə na pá kəŋ.

⁶ Pa səŋna təma,
paa wei ɪ heeliyi ɪ təyɔntələ si: Kaasi nyá ti.

⁷ Tuŋ lutu ná tasəyi apalɔtɔ kɛ wɔlanaa paasənɔ.

Sotulu ná səŋna sətɛ təɔ matɔ.

ɪ yəyətəyi nyəyətɔ tamsɔyɔ təm

si pə ké təmle kɔpantɛ kɛ,

na ɪ kaŋ lɛsɔyɔ na nyəmá si kɔ taa ciyiti.

Nəənə taa la səyɔntɔ

⁸ Mpróyó Tacaə yəyətə si:

Ye nyá ɪɛ ma təmle tɔ ɪsɛyɛɪ.

Yakəpɔ nyá wei ma ləsa

ma taapalɔ Apələham lɔlɔyɔ taa tɔ.

⁹ Nyá wei ma pola tɛtɔ tənaya təɔ na má pɛɛki tɔ.

Ma yaa-ŋ hatoo katerŋa tənasi təɔ.

Nyaya maa heelaa si n ké ma təmle tɔ.

Má ləsəna-ŋ, ma kaa ləŋ.

¹⁰ Səyɔntɔ ɪ taa kra-ŋ, ma wɛ nyá waaləyi.

Taa nəyəsɪ, maɣalɛ nyá ɪsɔ.

Maa ha-ŋ apalɔtɔ.

Maa kəɔ na ma waasi-ŋ.

Maa te-ŋ na ma toŋ səsəŋ.

¹¹ Mpa pa mɔ-ŋ na pááná tɔ,

pɪ liyiti-wɛ na fɛɛɛ təyɔ-wɛ.

Pɪ pasa nyá kolontunaa na pá pəsɪ kpɛtɛ.

¹² Mpa pa kulaya nyá təɔ na pá pɛɛkəyi-ŋ na yoou tɔ.

Pɪ kpiisi pa tənə na pá pəsɪ kpɛtɛ.

N ka pɛɛki-wɛ n kaa na-wɛ.

¹³ Mpi tɔ, maɣalɛ nyá ɪsɔ Tacaə.

Ma haakəna-ŋ toŋ. Ma heeliyi-ŋ si:

Taa nyá. Maa kəɔ má waasi-ŋ.

Ma kəŋ nyá waasɔyɔ

14 Yakəpu atantaaliya nyá,
 Iseyeliya nyá, taa nyá.
 Maya Tacaá Isə ma yəgətəyəna.
 Ma ké Iseyeli nyəma Nanη tu.
 Mayale wei ι waasəyi-η tə.
 15 Maa pəsi-η kpenηkpeluyu kufaluyu ηku pa
 makəna təgənağa na ku təə na nyəmə tə.
 N ká yəki pəəη, na η nηηι-ι.
 N ká pəsi pulasi isu ləətu.
 16 N ká fala-we na heelim krağa,
 kacuculaya ká yasi-we.
 Uena nyáá yəələna Tacaá,
 na nyáá hiki nyá teeli ke Iseyeli Nanη tu təə.

Wɔlɔɔa tɛtɔ pəsəyi kacəka tɛtɔ

17 Mpyó Tacaá tasaa si:
 Wahala nyəma, na kunyəntənaa,
 í preekəyi ləm u naaki,
 uena mə luuη tɛɛ wuli.
 Ue maya Tacaá maa cə-me.
 Maya Iseyeli Isə,
 ma kaa lə-me.
 18 Maa yele na pusi səsəənsi kpe pulasi təə.
 Maa tɔli ləm sɛɛlaa ke tɛtɛka taa.
 Maa pəsi wɔlɔɔa tɛtɔ ke lule,
 na ləm kpenη tɛtɔ kowulɔtu taa.
 19 Maa tuu wɔlɔɔa tɛtɔ taa ké,
 tuη toη nyəη wei pa yaa si:
 Sɛɛtəli na akasiya na miili na olifi tə.
 Maa yele na tuη toη nyəη wei pa yaa si:
 Sipələsi na pɛη na puwi tə í nyə timpi tɛv fɛi tə.
 20 Uena yəlaa təna ná na pá cəkəna.
 Paa welisi na pá nu pə taa si,

Taƙaa niŋ laƙəna yaasinnaa mpe.
Iseyeli Iso Naŋŋ tu má má ŋmana-we.

Iso kɔla tuŋ tɔ

21 M'p'ógó Iseyeli nyéma wulau Taƙaa yóɔtata si:

Piitimnaa tuŋ me í yaa-m nənəɔ.

Ɔ yóɔtɔ mə tɔm.

22 Ɔ kəna-ti, í heeli-tɔɔ m'pi pu te na p'ə kəɔ tɔ.

Hatoo tɔ, pepe tɔm ke tuŋ me í tɛma yóɔtɔɔ si pu
kəɔ?

Ɔ heeli-tu na t'ə feŋ p'ə taa na t'ə ná p'ə yoosuɔ.

Yaa í heeli-tɔɔ m'pi pu te na p'ə kəɔ tɔ.

23 Ɔ yóɔtɔ m'pi pu təkəna laɔv tɔ p'ə tɔm.

Ɔlena t'ə nyi si í k'ə tuŋ.

Ɔ la k'ɔpantɔ yaa isayato natəli.

Ɔlena t'ə kuli ise na t'ə k'ɛnti na t'ə na-ti.

24 Mə we k'ɛtɛ k'ə, na mə k'ɔlap'əle ke k'ɛtɛ.

Ye yulɔ í ləsa-me p'ə k'ə acaalətu k'ə.

25 Ma ləsa yulɔ na ilim ntəɔɔŋ, ɪ k'əŋna nte.

Pa yaa ɪ h'əte na ilim təlule tɔɔ.

Ɔ yaana nteɔe ma h'əte.

Ɔ fɛl'əɣi nyɔɔ nyéma k'ə isu af'əla.

Yaa isu tiisi ŋmalɔ fɛl'əɣɔ c'ɔɣɔ tɔ.

26 Awe yóɔt'əna-t'əɣi hatoo kancaalaya na t'ə nyi-ti,

na t'ə tisi si tampana?

Aai n'əɔlɔ ta k'ɔpaali-ti,

n'əɔlɔ ta yele na t'ə nu.

N'əɔlɔ ta nu tɔm nti t'ə luna mə kiŋ tɔ.

27 Má caaləna Siy'əŋ ke tɔm heeluɔ.

Ɔi naa-ti, u naa-ti.

Ma tila Yosalem ke tillu.

Wei ɪ k'əna Laapaali k'ɔpan tɔ.

28 Ma ny'əna tuŋ inɪ.

Ma ta na i taa ηku ku kpaali t̄m t̄.
 Yaa ηku ku c̄ ma k̄p̄w̄s̄u t̄.
 29 Pa t̄na pa we yem k̄,
 na pa t̄ma ke k̄p̄ete.
 Pa t̄uη k̄ heelim na i we k̄p̄ete.

42

Taaca t̄mle tv

1 Μ̄p̄ȳ T̄aaca tasaa si:
 Ma t̄mle tv nt̄, ma paas̄na-η k̄.
 Nȳa ma l̄saa na ma l̄s̄aη s̄uwa.
 Ma feesuη we nȳa t̄o k̄.
 Nȳa k̄paal̄na piitimnaa ke siyis̄u t̄m.
 2 Nȳa n̄ȳo kaa kuη, yaa n̄ m̄a kapuka.
 N kaa ȳȳoti nat̄l̄ȳi pat̄ma taa.
 3 N kaa teesi p̄ȳȳu ke s̄as̄nc̄aηa k̄p̄el̄aηa.
 P̄eyle n kaa teesi k̄k̄o ηka ka fiyinaa t̄.
 N k̄a t̄η tampana k̄ na n̄ ȳȳoti siyis̄u t̄m.
 4 Ye n ta te siyis̄u siw
 ke tet̄ t̄o n kaa yele.
 N k̄a la m̄p̄ȳo hal̄na
 tet̄ nti l̄m c̄̄naa t̄,
 na t̄ηk̄naa n̄̄si acal̄e nyul̄ȳi nȳa kiin̄.

Piitimnaa k̄k̄o ηka pa naana t̄

5 Μ̄p̄ȳ Is̄o T̄aaca wei i lapa is̄ot̄n̄ȳu na i p̄o,
 na i la tet̄ na t̄o taa kul̄bl̄m t̄na,
 na i ha t̄o taa nȳam t̄naηa weesiη na p̄o feesiγi t̄o,
 i heela yul̄o wei i l̄saa t̄o si:
 6 T̄aaca m̄a m̄a l̄s̄na-η si n̄ t̄η siyis̄u.
 Ma t̄k̄ȳi nȳa niη taa na ma paas̄na-η,
 na ma na-η na ȳl̄aa t̄ p̄eli n̄ȳo.
 Na n̄ p̄asi piitimnaa f̄et̄la.

7 N ká kuli piitimnaa ise, na í tɔli saləka nyóma.

Na í læsi səkrɛtɔyɔ tɛɛ nyóma ke tɔhmelle taa.

8 Ma ké Tacaa ké, halɪ ma hətɛ nté.

Ma kaa cɛla nɔyɔɔyɔ ma teeli.

Ma kaa cɛla ma nyɔyɔ kɔɔyɔ ke tɔŋ kɔɔlalaan.

9 Kancaalaya nyəntɔ tɛma yoosuɔyɔ.

Ma kraaləyi-mɛyɛ kɔfatɔ tɔm na pécó tɛ kɔɔ.

Tacaa waasɔyɔ

10 I yoo Tacaa ke yontu kɔfatɔ.

I yoo i samtɔ yontu ke tɛtɔ tənasi tɔɔ.

Tɛŋku tɔɔ cɔɔlaa, na i taa nyəm tɛna.

Tɛtɔnaa mpa lɔm cɔɔnaa tɔ tɔ yɔlaa

na lɔm nɔɔsi acalɛɛ nyóma.

11 Wɔɔlaya tɛtɔ na tɔ acalɛɛ sɔsɔɔna yɔlaa,

Ketaa acalisi nyóma í kɔsi mə nɔɔsi.

Mpa mɛ í wɛ pɔɔŋ nyɔɔŋ taa tɔ,

í wilitina laŋhulɔmlɛ.

12 I tɔ Tacaa ke teeli.

I kraali i samtɔ ke tɛtɔ nti lɔm cɔɔnaa tɔ tɔ taa.

13 Tacaa n luwaya isɔ aka.

N taɔanəyi nyá tɔ isɔ yoolu.

Tacaa yaya apalɔkakiisaya tɔwapaɔa.

N hóləyi nyá kolontunaa ke nyá tɔŋ.

Mpi pə lapv pəle Tacaa tɔwa tɔ

14 Ḿpýyú Tacaa yɔyɔtaɔ si:

Hatoo tɔ, ma tɔka ma tɔyɔ na má suma.

Ama pənente maa ma kapuka ké,

isɔ ahonto wei i lɔləyi tɔ.

Ma mɔləyi ké, na ma tisiyi feesiŋ.

15 Maa kpiisi pɔɔŋ na pulasi.

Maa yeɛle na pə tɔŋ tɛna wɔli.

Maa layasi pusi sɔsɔɔnsi.

Maa la na pusi səsəənsi pəsi tetu nti lóm cəənaa tə.

Maa la na luna nyəə.

¹⁶ İlena má yele na yulɔmaa tə mpaav ŋku pa taa nyi tə.

Na má təŋna-weyɛ mpaasi nsi pa taa cəkəna tə.

Maa pəsi səkrɛtɔyɔ kɛ nyaaləm,
na timpi tɔntɛ wɛ katɛ tə pə hənti.

Mpi maa la təyɔlɛ, ma kaa lə-wɛ.

¹⁷ Ama mpa pa ha pa təyi tuŋ
na pá heeliyi lɛsəŋ kusaakəŋ na kulupəŋ si:

Meyɛlɛ tá isənaa tə.

Paa tuli tapəŋ na fɛɛlɛ.

Yəlaa yulɔmaa na ntamaa

¹⁸ Ḿpóyó Taca təma si:

Ntamaa í nu.

Yulɔmaa mɛ, í nyəni na í ná.

¹⁹ Aweyɛlɛ yulɔm?

Ye pə taya ma təmlɛ tu.

Aweyɛlɛ ntam?

Ye pə taya ma tillu wei ma tilaa tə.

Aweyɛlɛ yulɔm isu wei i hika hɛsɔyɔ tə?

Aweyɛlɛ ntam isu ma təmlɛ tu?

²⁰ N nawa yaasinaa paɣalɛ.

Ama n ta la laakali.

Pəyɛlɛ n kema ŋkpaŋŋ kɛ teu.

Ama n ta nu.

²¹ Taca nyá siyisuyu təə kɛ n caawa si,

n laki kusəsutu kɛ səsəəntu na kəpampantu.

²² Paa na mpv, pə kpiisa yəlaa mpe,

pə kuu pa wontu.

Pə kra-weyɛ isu katəka kɛ kukpaməŋ pəəŋ taa.

Pa kra-weyɛ saləka kɛ pa təŋmellɛnaa.

Pa kuuki pa wontu nəyɔlv ta waasɪ-wɛ.

Pa lɛɛka-wɛɣɛ pa nyəm.

Ράκό nɔɣɔlv fɛi si í tɔ si pá fɛli-wɛ.

²³ Mə taa awe ká kɛna ɲkpaɲɔɣv na təmnaa mpe?

Awe ká səɲ təkpi si i ká tasa-təɣi nuw?

²⁴ Awe tv Yakərv kpiisilaa,

na Iseyeli ke wontu kuulaa?

Pə taɣa Tacaɔ wei tə pəntənaa tɔ?

Pa ta sɔɔli si pá təɲ i mpaɔɲ taa.

Pəyele pa ta nu i kvsəsutv.

²⁵ Pə tɔɔ ké i taa huuna Iseyeli ke katatəlaya.

Ilɛna yooɔ tii i tɔɔ na tɔɲ ke paɔ pənɔɣɔ ɲka.

Iseyeli ta pɛɛki si í cɛkəna pɔlv.

I ta yaa təm ntəɣi pɔlvɔɣv i taa.

Ilɛna yooɔ náá kv-i.

43

¹ Pəɛntɛ Tacaɔ yɔɣɔtəɣi si:

Yakərv yɔlaa mɛ awe ɲmaɣa-mɛ?

Iseyeli nyóma mɛ awe ɲma-mɛ?

I taa nyana pɔlv.

Mpi tɔ, ma yapa-mɛɣɛ.

Mə həla ke ma yaana-mɛ.

I ké ma nyóma ké.

² Ye í tɛsəɣi lɔm ma wɛ mə waaləɣi.

Pusi kaa təɣɔ-mɛ.

Pəyele ye í təɲ kəkɔ taa ka kaa nyaya-mɛ.

Kəkɔ kaa kv-mɛ.

³ Mpi tɔ, maɣalɛ Tacaɔ mə Iɔ.

Má kɛna Iseyeli nyóma Naɲɲ tv.

Wei i waasəɣi-mɛ tɔ.

Icipiti nyóma ke maa fɛli mə lonte.

Maa layasəɣəna-mɛɣɛ Itiyopii na Sepa nyóma.

⁴ Mpi tɔ, í ke-m pɔlv sɔsəəm ké.

Mə nyuɣu kɔlaa, na má sɔla-mɛ.
 Ma cɛlɔɣi apalaa kɛ mə lonte.
 Ma layasəɣəna yəlaa kɛ nyá weesuɣu.
⁵ Ma wɛ mə waali ké, í taa nyá.
 Maa kəna mə lɔlɔɣu nyəma na tɛv kite.
 Maa kəna-mɛ na ilim tətɔlɛ.
⁶ Maa heeli ilim ntɔɣɔŋ si: Kəna-wɛ.
 Maa heeli ilim mpətəŋ si: Taa su-wɛ.
 Kəna ma piya na pooluŋ.
 Ləsi ma pɛɛlaa na tɛtv tənasi na ń kəna.
⁷ Pa təna mpa pa yaakəna ma hətɛ,
 na ma ŋma-wɛɣɛ ma teeli tɔɔ tɔ.
 Má lapəna-wɛ.

Mɛɣɛɛ Tacaa aseeta nyəma

⁸ ɪ yeɛ na ma yəlaa lu.
 Pa ké yulɔmaa ké, pəyele pa wɛna ɪɛ.
 Pa ké ntamaa ké pəyele pa wɛna ŋkraŋŋ.
⁹ Piitimnaa təna í kpeɣeli, yəlaa í koti.
 Mə taa awe kpaala təmnaa mpe?
 Mpa pa heelina-tuɣu kancaalaya nyəntv nti?
 Pɔntvnaa í hólí pa aseeta nyəma,
 pa hólí pa tampana,
 na tɛ nu na tɛ tisi si ńpɔɣú.
¹⁰ Mɛɣɛɛ ma aseeta nyəma.
 Tacaa má ma yəɣətəna mpv.
 Mə na ma tɛmlɛ tv wei ma ləsaa tɔ.
 ɪɛna pɛ lá na í nyi-ti na í tɛ-m na mə taa.
 Na í cəkəna si maɣa.
 ɪsɔ nɔɣɔlv ɪ taa wɛɛ na pɛ́cɔ pɛ takɪ-m.
 Pəyele ɪsɔ nɔɣɔlv ɪ kaa lu ma waali tɔtɔ.
¹¹ Maɣalɛ Tacaa, ma paasi,
 waasulv nɔɣɔlv ɪ fɛi tɔtɔ.

12 Μά κρααλῆνα, μά waasəna.
 Ma heela nti tu kəə tə.
 Pə taɣa mə heku taa tɔɣu kraɪ nyəŋku nakɔli.
 Meyele ma aseeta nyəma. Má kəna Iso.
 Tacaə má ma yəɣətəna mpu.
 13 Maɣale Iso ké hatoo tam təə.
 Nəɣəlv u fitiyi pɔlvɣv ma nin taa.
 Awe ka wakəli mpi ma laki tə?

Tacaə tiluyv ke nəɣəlv

14 Tacaə Iseyeli Iso Nəŋŋ tu wei ɪ waasəɣi tə.
 ɪ yəɣətəɣi si:
 Mə təə ké ma tiliyi nəɣəlv si ɪ yoona Papiloni.
 Maa yele na lvm tɔɣə Kaləttee selaa kpuləŋ,
 wei ɪ taa pa nukɪ leleŋ tə.
 15 Maɣale mə Nəŋŋ tu Tacaə.
 Mə wulav wei ɪ ŋmawa Iseyeli tə.

Wɔlaya tetv taa mpaav kvfalvɣv

16 Maɣale Tacaə wei ɪ hee hapəle ke tenku taa
 na mpaav ke lvm toŋ nyəm taa tə ma yəɣətəa si:
 17 ɪ ləsa yoou keekənəa na pə kraɣanəŋ.
 Pa hənta pa təna, pa temaya.
 Pa nyayaa ké isu fətəla kpronkrontuyv.
 18 ɪ taa təəsɪ kancaalaya nyəntv təə.
 Pəyele ɪ taa paasəna kvpəm təm.
 19 Yaasi kvfalv ke ma caaki lapv,
 halɪ yaasi inɪ ɪ caaki lapv.
 ɪ ta nyəmi-ɪ?
 Maa hee mpaav ke wɔlaya tetv taa,
 na má yele na pusi səsəənsɪ kpe.
 20 Taale wontu ká sa-m.
 Pə kraɣav taale hasɪ na taataanaa tə.
 Mpi tə, maa tó pusi səsəənsɪ ke wɔlaya tetv taa

si ma yəlaa kuləsaá í nyəə.

21 Yəlaa mpa ma ηmawa ma ti tə,
paa sa-m ké.

Isə na Iseyeli nyəma pa hvule

22 Μρύγύ Τασα γəγətaa si:
Yakəpu pə taγa maγa n yaawa.
Iseyeli kawa ma təm.

23 Pə taγa maγa n lapa kətaya ηka kəkə
lusa ka təna təγə nyá iwεεsi.
Pə taγa ma hətε taa ke n lapa nyá kətasi.
Ma ta wiina-η si í la-m kətasi.
Pəyele ma ta caali-η tulaalvnaa təə.

24 N ta ya-m tulaalv na liyitee.
Pəcó n ta hayasi-m nyá kətasi nim.
Ama nyá isayatu ke n caaləna-m.
N tu-m wahala na nyá kvpəntəη.
25 Ama ma ma tike ma husəγəna mə isayatu
ke ma səla-me tə pə təə.
Ma kaa tasa mə kawalaya təə ké təəsvy.

26 Mpu tə, keεsi nyá təm.
Té svu hvule taa.
Kεεsi mpi pə hvləγi si n wena tampana tə.

27 Nyá cəśə pəntaa.
Nyá təm teləsəlaa kvla ma təə.
28 Pə təə ké ma nyəna Isə təseεle
nyvyu nyəma ke tetelataa.
Ma yela Yakəpu na pə wakəli-t.
Ma yelaa na pá tvu Iseyeli.

44

1 Μρύγύ Τασα γəγətaa si:
Ma təmlε tv Yakəpu,

Iseγeli nyá wei ma læsaa tɔ nu pənentaa.

² Tacaa wei i ηmaya-η nyá hɔɔv tɛɛ,
na í la-η na í paasəγəna-η tɔ i tɔma si:

Ma tɔmlɛ tɔ Yakərv, taa nyá,

Yesulun^{*fa*} nyá má læsəna-η. ^a Lɛlvɔv 32:15 taa n ká
na mrv.

³ Pə taya pvlɔ, maa pəli lvm ke wɔlaya tɛtv tɔɔ.

Maa la na pusi kpe tɔ taa.

Maa tisi ma Feesuyv ke nyá lɔlvɔv nyəma tɔɔ.

Maa təŋsi nyá piya piya ke nɔɔsi kupaŋsi.

⁴ Paa pu nyutv hɛkv taa isv

tuv wei i səŋa lvm nɔγɔ tɔ.

⁵ Pa taa nɔγɔlv ka γəγɔti si:

Ma ké Tacaa nyəŋ ké.

Lɛlv ká ha i təγi Yakərv hətɛ.

Uena lɛlv náá ηmaa i niŋ tɔɔ si:

Ma ké Tacaa nyəŋ.

Paa yaaki-η Iseγeli hətɛ.

Tuv kɔlalaan kvɔvɔv

⁶ M'p'v'v'v' Tacaa Iseγeli wulav wei i yakv-η

na í ké Pə təna pə tɔ i γəγɔtaa si:

Mayalɛ kancaalaya tɔ na kantəkaya tɔ.

Ma waali, Iɔ nɔγɔlv i fɛi tɔtɔ.

⁷ Awe wɛ isv ma?

Pvntv í γəγɔti na í keɛsi-m

hatoo kupaŋkv ma suwa yəlaa ke tam tɔɔ tɔ.

Pvntv í γəγɔti na í keɛsi nti tu kɔɔ tɔ.

⁸ Taa nyá, p'ɔc'ɔ taa sele.

Isv ma tɛma-η-təγi heeluyv ke hatoo lɔŋ na?

N ké ma aseeta tɔ ké.

Ma paasi Iɔ nɔγɔlv i wɛɛ?

^a **44:2 Yesulun**: Yesulun ke Iseγeli hətɛ lente ké. Ye n kala Kusəsuto

Ρόόό kókpamvuv nakoli ku fei.
Ma ta na pə tu.

Tuv kulalaav lutaa

⁹ Tuv kulalaav lutaa təna ké kpete ké.
Mə kulupum kupam u waasəvi pulv.
Tuv inu i mavamava i ləsavəna i təvi aseeta.
Mpi tə, u naaki.

Ρόόό i ta nyi pulv.

Feele ká təvə-i ké.

¹⁰ Yulv ká lu yaa í saaki təvu,
na ku kaa waasi-i pulv?

¹¹ Feele ká kra mə təna mpa me í təvəvi-i təvə.

Tuv lutaa mavamava ná ké yəlav ké.

Mə təna í koti na í kəv.

Səvəntv ka kra mə təna na feele pvi-me.

¹² Koolu setəvəna nyəvəlvuv,

na í wə-kuvv kəkə na í tavani-ku.

Na í ma-kuvv maalətoo na i toma,

na í la-kuvv isəna i caa tə.

Ye nyəvəsi kra-i, i feina toma.

Ye i səvəva lvm nyəvə i pəsəvi icam ké.

¹³ Saakulv ná təvi ηmənava ke təpəyava təv.

Na í pu loovə na ηmaalava,

na í mavasi-ke na mavasəlava.

Uena í saaki ləsvuv isu yulv na saakəlava,

na í su-kuvv kutuluvu taa.

PHIPI LI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377